

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑
ข้อมูลทั่วไป

<p>๑. รหัสและชื่อหลักสูตร</p> <p>ภาษาไทย: หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์</p> <p>ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Arts Program in Political Science</p>
<p>๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา</p> <p>ชื่อเต็ม (ไทย): พุทธศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)</p> <p>ชื่อย่อ (ไทย): พธ.บ. (รัฐศาสตร์)</p> <p>ชื่อเต็ม (อังกฤษ): Bachelor of Arts (Political Science)</p> <p>ชื่อย่อ (อังกฤษ): B.A. (Political Science)</p>
<p>๓. วิชาเอกหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของหลักสูตร</p> <p>โดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะในด้านการปกครองให้แก่บัณฑิต โดยเป็นการสอนทั้งทฤษฎีและหลักการพื้นฐานทางศาสตร์การปกครอง โดยเฉพาะความรู้ทางการปกครอง ความรู้ด้านประชาธิปไตย การปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการความขัดแย้งทางการเมือง โดยเสริมสร้างศักยภาพให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ทางด้านการปกครองไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาองค์กรที่เกี่ยวกับตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ยังมุ่งเน้นทักษะการทำงานเป็นทีมและความรับผิดชอบในการทำงานรวมทั้งการตัดสินใจ</p>
<p>๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร</p> <p>จำนวน ๑๔๐ หน่วยกิต</p>
<p>๕. รูปแบบของหลักสูตร</p> <p>๕.๑ รูปแบบ</p> <p>หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี</p> <p>๕.๒ ภาษาที่ใช้</p> <p>ภาษาไทย</p> <p>๕.๓ การรับเข้าศึกษา</p> <p>รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี</p> <p>๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น</p> <p>เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง</p> <p>๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา</p> <p>ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว</p>
<p>๖. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร</p> <p>๖.๑ เปิดสอน ภาคการศึกษาที่ ๑ ปี ปีการศึกษา ๒๕๕๕</p> <p>๖.๒ สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕</p> <p>๖.๓ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ เมื่อ</p>

วันพุธที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ ในปีการศึกษา ๒๕๕๗

๘. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- (๑) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย
- (๒) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด
- (๓) เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล
- (๔) กรมการปกครอง
- (๕) กรมราชทัณฑ์
- (๖) เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมบุคลากร
- (๗) เทศบาล
- (๘) พระสังฆาธิการ

๙. ชื่อ เลขประจำตัวบัตรประชาชนตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๙.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
อาจารย์	พระมหาสมเด็จ มหาสมิทธิ (อัครสาร) *****	พธ.บ.(รัฐศาสตร์), ร.บ.บ.(รัฐประศาสนศาสตร์) M.A.(Public Administration.)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช Madras Chistian College (MCC), India	๒๕๔๐ ๒๕๔๘ ๒๕๔๒
อาจารย์	พระมหาพุทธพิชาญ โยธาสโน*(ทองจันทร์) *****	พธ.บ.(รัฐศาสตร์), M.P.A.(นโยบาย สาธารณะ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	๒๕๓๘ ๒๕๔๖

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

สถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน คือ อาคารเรียนรวม โชน บี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาหลักสูตรจะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารประเทศที่รัฐเน้นการบริหารโดยการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันมีการพัฒนาและขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ความไม่เข้าใจในการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นของกลุ่มผู้มีอำนาจในท้องถิ่นทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดต้องถูกนำไปใช้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงรูปแบบการจัดการทรัพยากรยังก่อให้เกิดความขัดแย้งในกลุ่มประชาชนที่มีความ

ต้องการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ผู้นำท้องถิ่นขาดทักษะในการจัดการกับปัญหาต่างๆ จึงทำให้ปัญหาด้านทรัพยากรเป็นปัญหาที่กระทบการทำมาหากินของประชาชนและนับวันจะรุนแรงมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

การวางแผนหลักสูตรจะคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมยุคการสื่อสารไร้พรมแดน เปิดเสรีทางการค้าและการเคลื่อนย้ายการทำงาน ทำให้เกิดการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ การผลิตบุคลากรที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม ที่มุ่งไปสู่สังคมแห่งความรู้ ที่แข่งขันกันด้วยความรู้ความสามารถและมีความเป็นมืออาชีพ มีความเข้าใจในผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม ที่จะช่วยชี้แนะและขับเคลื่อนให้การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปในรูปแบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตของสังคมไทย

๑๒. ผลกระทบจาก ข้อ ๑๑ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

จากผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกในการพัฒนาหลักสูตรจึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรในเชิงรุกที่มีศักยภาพและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามวิวัฒนาการของกระแสโลกาภิวัตน์ และรองรับการแข่งขันทางสังคม เศรษฐกิจทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยการผลิตบุคลากรทางรัฐศาสตร์ที่จำเป็นต้องมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ทันที และมีศักยภาพสูงในการพัฒนาตนเองให้เข้ากับลักษณะงานทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงความเข้าใจในผลกระทบของบริบทของสังคม โดยต้องปฏิบัติตนอย่างมืออาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นไปตามนโยบายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยด้านมุ่งสู่ ความเป็นเลิศในการเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ผลกระทบจากสถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม และมุ่งธำรงปณิธานในการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ เพื่อผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดีและเก่งอย่างมีสมรรถภาพ การจัดการศึกษาและวิจัยได้อย่างมีคุณภาพ บริการวิชาการอย่างมีคุณภาพ และบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมพระพุทธศาสนาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้คงไว้สืบไป

๑. ผลิตบัณฑิต และพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๙ ประการ คือ มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส ใฝ่รู้ใฝ่คิด เป็นผู้นำด้านจิตใจละปัญหา มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีศรัทธา อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีโลกทัศน์กว้างไกล มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

๒. วิจัยและพัฒนา การวิจัยและค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาองค์ความรู้ในพระไตรปิฎก โดยวิธีสหวิทยา แล้วนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหา ศีลธรรมและจริยธรรมของสังคม

๓. ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม ตามปณิธานจัดตั้งมหาวิทยาลัย ด้วยการปรับปรุงกิจกรรมต่างๆ ให้ประสานสอดคล้องเอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนกิจการ คณะสงฆ์ สร้างความรู้ความเข้าใจหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชน จัดประชุมสัมมนา และฝึกอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากร เผยแผ่คำสอน ละเป็นแก่นหลักในการพัฒนาจิตใจในวงกว้าง

๔. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เสริมสร้างและพัฒนาการเรียนรู้อันรู้ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้เอื้อต่อการศึกษา เพื่อสร้างจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทยสนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็น

รากฐานของการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ
๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน
<p>๑๓.๑ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น</p> <ul style="list-style-type: none"> -หมวดวิชาศึกษาทั่วไป -หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา <p>๑๓.๒ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน</p> <p>หมวดวิชาศึกษาทั่วไป คือ วิชาการเมืองกับการปกครองของไทย วิชามนุษย์กับสังคม วิชากฎหมายทั่วไป วิชามนุษย์กับสิ่งแวดล้อม วิชาเหตุการณ์โลกปัจจุบัน</p> <p>๑๓.๓ การบริหารจัดการ</p> <p>อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องประสานงานกับอาจารย์ผู้แทนจากคณะอื่นที่เกี่ยวข้อง ด้านเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนและสอบ และความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐศาสตร์</p>

หมวดที่ ๒

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร		
๑.๑. ปรัชญา		
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถด้านการปกครองและการบริหารตามหลักพุทธธรรมและทฤษฎีรัฐศาสตร์สมัยใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมและประเทศต่อไป		
๑.๒. วัตถุประสงค์		
๑.๒.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการปกครองและการบริหารตามหลักพุทธธรรมและทฤษฎีรัฐศาสตร์สมัยใหม่		
๑.๒.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถใช้ความรู้ทางด้านการปกครองและการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาตนเอง องค์กร ชุมชน และสังคมโดยรวม		
๑.๒.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำความรู้ทางด้านการปกครองและการบริหารไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม		
๒. แผนพัฒนาปรับปรุง		
คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วนภายในรอบปีการศึกษา (๔ ปี)		
แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
- ปรับปรุงหลักสูตรภาควิชารัฐศาสตร์ให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนด	- พัฒนาหลักสูตรโดยมีพื้นฐานจากหลักสูตรที่ยอมรับกันระดับสากล - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ - เชิญผู้เชี่ยวชาญทั้งภาครัฐและเอกชน มามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร	- รายงานผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตของผู้บริหารองค์กร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้าน ท ก ษ ะ ค ว า ม ร ู้ ค ว า ม ส า ม า ร ্থ ในการทำงานในระดับดี

		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและรายงานการประชุมในการปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมินหลักสูตร
- ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม	- ติดตามความเปลี่ยนแปลงความต้องการของสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตของสถาบัน/สังคมที่บัณฑิตปฏิบัติงาน - ความพึงพอใจในทักษะความรู้ ความสามารถในการทำงานของบัณฑิต โดยเฉลี่ยในระดับดี
- พัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอนและบริการวิชาการให้มีประสบการณ์จากการนำความรู้ทางการปกครองและการบริหารแนวพุทธธรรมประยุกต์ใช้การปฏิบัติงานจริง	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานบริการวิชาการแก่สังคม - อาจารย์สายวิชาการได้รับการยอมรับทางผลงานทางวิชาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณงานบริการวิชาการต่ออาจารย์ในหลักสูตร - ผลงานทางวิชาการที่ออกเผยแพร่

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตรระบบการจัดการศึกษา

<p>๑. ระบบการจัดการศึกษา</p> <p>๑.๑. ระบบ</p> <p>ระบบการศึกษาใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ การศึกษาภาคฤดูร้อนกำหนดให้มีระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ ทั้งนี้ข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี</p> <p>๑.๒. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน</p> <p>มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการประจำหลักสูตร</p> <p>๑.๓. การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค</p> <p>ไม่มี</p>						
<p>๒. การดำเนินการหลักสูตร</p> <p>๒.๑. วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน</p> <table> <tr> <td>ภาคต้น</td> <td>เดือนพฤษภาคม – กันยายน</td> </tr> <tr> <td>ภาคปลาย</td> <td>เดือนตุลาคม – มีนาคม</td> </tr> <tr> <td>ภาคฤดูร้อน</td> <td>เดือนเมษายน – พฤษภาคม</td> </tr> </table>	ภาคต้น	เดือนพฤษภาคม – กันยายน	ภาคปลาย	เดือนตุลาคม – มีนาคม	ภาคฤดูร้อน	เดือนเมษายน – พฤษภาคม
ภาคต้น	เดือนพฤษภาคม – กันยายน					
ภาคปลาย	เดือนตุลาคม – มีนาคม					
ภาคฤดูร้อน	เดือนเมษายน – พฤษภาคม					
<p>๒.๒ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา</p> <p>☒ เฉพาะแบบศึกษาเต็มเวลา</p>						

๒.๓. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๓.๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นพระภิกษุ สามเณร

- (๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยคและต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ
- (๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ
- (๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ
- (๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ
- (๕) เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) หรือ
- (๖) เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือ
- (๗) เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาขาวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๘) เป็นผู้สำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาขาวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๙) เป็นผู้ที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด
- (๑๐) ไม่เคยถูกคัดชื่อออกหรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติหรือวินัย

๒.๓.๒ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นคฤหัสถ์

- (๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ
- (๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ
- (๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยอื่นรับรอง หรือ
- (๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ
- (๕) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรสาขาวิชาภาษาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๖) เป็นผู้ที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด
- (๗) ไม่เคยถูกคัดชื่อออกหรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติหรือวินัย

(ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๔๒ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๐ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๑)

๒.๔. ปัญหาของนิสิตแรกเข้า

นิสิตที่สมัครเข้าเรียนในหลักสูตรมีพื้นฐานการเรียนรู้การปกครองและการบริหารในหลักสูตรไม่เพียงพอ รวมทั้งทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิต เนื่องจากตำรา เอกสารและข้อสอบจะเป็นภาษาอังกฤษบางส่วน

๒.๕. กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนิสิตในข้อ ๒.๔

มีการจัดหลักสูตรเรียนปรับวิชาพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนิสิตที่เข้ามาศึกษาใหม่ในด้านเนื้อหาที่ให้สำหรับศึกษาในหลักสูตรภาคทฤษฎีรัฐศาสตร์ และจัดอบรมหลักสูตรเสริมภาษาอังกฤษให้กับนิสิต

๒.๖ แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ ๕ ปี

จำนวนนิสิต	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ชั้นปีที่ ๑	๔๕	๔๕	๔๕	๔๕	๔๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๔๕	๔๕	๔๕	๔๕
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๔๕	๔๕	๔๕
ชั้นปีที่ ๔	-	-	-	๔๕	๔๕
รวม	๔๕	๙๐	๑๓๕	๑๘๐	๑๘๐
คาดว่าจะจบการศึกษา	-	-	-	๔๕	๔๕

*หมายเหตุ : จำนวนในตารางกำหนดเฉพาะในส่วนกลาง

๒.๗. งบประมาณตามแผน

๒.๗.๑. งบประมาณรายรับ (หน่วย : บาท)

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ค่าบำรุงการศึกษา	๗๐๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐
ค่าลงทะเบียน	๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
รวมรายรับ	๒,๗๐๐,๐๐๐	๓,๒๕๐,๐๐๐	๓,๘๐๐,๐๐๐	๔,๓๕๐,๐๐๐	๔,๙๐๐,๐๐๐

๒.๗.๒. งบประมาณรายจ่าย (หน่วย: บาท)

หมวด เงิน	ปีงบประมาณ				
	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ก. งบดำเนินการ					
๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๘,๐๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๒. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐
๓. ทุนการศึกษา	-	-	-	-	-
๔. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย	-	-	-	-	-

รวม (ก)	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔,๐๐๐,๐๐๐
ข. งบลงทุน					
ค่าครุภัณฑ์	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
รวม (ข)	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
รวม (ก) + (ข)	๑๐,๑๐๐,๐๐๐	๑๑,๑๕๐,๐๐๐	๑๒,๒๐๐,๐๐๐	๑๓,๒๕๐,๐๐๐	๑๔,๓๐๐,๐๐๐
จำนวนนิสิต *	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต	๖,๗๐๐	๗,๔๐๐	๘,๑๐๐	๘,๘๐๐	๙,๕๐๐

*หมายเหตุ จำนวนนิสิตรวมหลักสูตรเก่าและหลักสูตรปรับปรุง ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต xxx บาทต่อปี

๒.๘ ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษเป็นแบบชั้นเรียน และเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๔๒

๒.๙ การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

นิสิตที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อน เมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ และประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๓.๑. หลักสูตร

๓.๑.๑. จำนวนหน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต

๓.๑.๒. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

๓๐ หน่วยกิต

๑.๑ วิชาบังคับ

๑๘ หน่วยกิต

๑.๒ วิชาเลือก

๑๒ หน่วยกิต

๒.หมวดวิชาเฉพาะ

๑๐๔ หน่วยกิต

๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา

๓๐ หน่วยกิต

๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน

๗๔ หน่วยกิต

๒.๒.๑ วิชา พระพุทธศาสนาประยุกต์

๑๐ หน่วยกิต

๒.๒.๒ วิชา เฉพาะสาขา

๖๔ หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับสาขา

๔๘ หน่วยกิต

ข. วิชาเลือกวิชา

๑๖ หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี

๖ หน่วยกิต

รวม

๑๔๐ หน่วยกิต

๓.๑.๓ รายวิชา		
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
		๓๐ หน่วยกิต
นิสิตทุกคนต้องศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ได้แก่		
ก. วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒(๒-๐-๔)
หมายเหตุ : รายวิชา ๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต		
ข. วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๐	ภาษาไทยเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๑	ภาษาไทยชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๘	ภาษาจีนเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๙	ภาษาจีนชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๐	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๑	ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๕	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาฮินดีชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๐	โลกกับสิ่งแวดล้อม	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๒	มนุษย์กับอารยธรรม	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๓	ชีวิตกับจิตวิทยา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๑	วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒(๒-๐-๔)
๒. หมวดวิชาเฉพาะ วิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต		

นิสิตทุกคณะต้องศึกษาวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาภาษาบาลี ๖ หน่วยกิต และกลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลี ๖ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี	๒(๒-๐-๔)

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)

ข. วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต

๑) วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ จำนวน ๑๐ หน่วยกิต

๔๐๑ ๓๐๑	พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๓๐๒	รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๓๐๓	รัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๔๐๔	พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๔๐๕	ธรรมาภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)

๒) วิชาเฉพาะสาขา ๖๔ หน่วยกิต

(๑) วิชาบังคับสาขา ๔๘ หน่วยกิต

๔๐๑ ๒๐๖	ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๒๐๗	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๘	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๙	ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๐	การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย	๓ (๓-๐-๖)

๔๐๑ ๓๑๑	การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๒	การเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๓	ภาษาอังกฤษสำหรับนักรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๔	อาเซียนศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๕	ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๖	ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๒	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๗	กฎหมายปกครอง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๘	กฎหมายอาญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๙	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๒๐	กฎหมายลักษณะพยาน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๒๑	การศึกษาอิสระทางรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)

(๒) วิชาเลือกสาขา ๑๖ หน่วยกิต

๔๐๑ ๓๒๒	เหตุการณ์ปัจจุบันในการเมืองไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๒๓	พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และการเลือกตั้ง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๒๔	การเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๒๕	การเมืองการปกครองของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๒๖	ระบบราชการไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๒๗	ระบอบประชาธิปไตยเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๒๘	สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๒๙	ศาสนากับการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๐	จิตวิทยาการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๑	จริยธรรมทางการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๒	สัมมนาแนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญในตะวันออก	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๓	สันติวิธีและสมานฉันท์แนวพุทธ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๔๓๔	แนวความคิดทางการเมืองไทย	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๔๓๕	สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมือง	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๔๓๖	สัมมนาปัญหาทางการเมืองการปกครองของไทย	๒ (๒-๐-๔)

๖.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

นิสิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ ต้องเลือกศึกษารายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๖.๔ วิชาโท ๑๘ หน่วยกิต

นิสิตสาขาวิชาอื่นที่ประสงค์จะศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์เป็นวิชาโท ต้องศึกษารายวิชา ในสาขาวิชารัฐศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

(๑) วิชาบังคับ ๔ รายวิชา ๑๒ หน่วยกิต คือ

๔๐๑ ๒๐๖	ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๒๐๗	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๘	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๙	ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๓ (๓-๐-๖)

(๒) วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต

ให้เลือกศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชารัฐศาสตร์อีกไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๓.๑.๔. แสดงแผนการศึกษา

ชั้นปีที่ ๑

ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษยกับสังคม	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
วิชาแกนพระพุทธศาสนา		
๐๐๐ ๑๔๕	วรรณคดีบาลี	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑*	(๒)(๑-๒-๔)
รวม		๑๖

*วิชาไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๑

ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น *	(๒) (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๔๖	บาลีไวยากรณ์	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
	รวม	๑๕

หมายเหตุ : ตารางเรียนรวมของคณะสังคมศาสตร์ (ทุกสาขาวิชา)

*วิชาไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๒

ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒(๒-๐-๔)
วิชาแกนพระพุทธศาสนา		
๐๐๐ ๑๔๔	แต่งแปลบาลี	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๙	พระสูตรต้นตปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ *	(๒) (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมภาคภาษาอังกฤษ	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒(๒-๐-๔)
รวม		๑๖

*วิชาไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๒

ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒(๒-๐-๔)
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
	วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	
๔๐๑ ๓๐๑	พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง	๒(๒-๐-๔)
๔๐๑ ๓๐๒	รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
	รวม	๑๕

หมายเหตุ : ตารางเรียนรวมของคณะสังคมศาสตร์ (ทุกสาขาวิชา)

แผนการศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์

ชั้นปีที่ ๓

ภาคการศึกษาที่ ๑

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕*	(๒) (๑-๒-๔)
	วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	
๔๐๑ ๓๐๓	รัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
	วิชาบังคับสาขา	
๔๐๑ ๒๐๖	ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๒๐๗	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๘	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๙	ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๐	การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย	๓ (๓-๐-๖)
รวม		๑๘

*วิชาไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๓

ภาคการศึกษาที่ ๒

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑(๑-๒-๔)
	วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	
๔๐๑ ๔๐๔	พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์	๒(๒-๐-๔)
	วิชาบังคับสาขา	
๔๐๑ ๓๑๑	การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๒	การเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๓	ภาษาอังกฤษสำหรับนักรัฐศาสตร์	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๔	อาเซียนศึกษา	๓(๓-๐-๖)
	วิชาเลือกสาขา	
๔๐๑ ๓๒๓	พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๒๔	การเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทย	๓(๓-๐-๖)
รวม		๒๑

แผนการศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์

ชั้นปีที่ ๔

ภาคการศึกษาที่ ๑

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑(๑-๒-๔)
	วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	
๔๐๑ ๔๐๕	ธรรมาภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
	วิชาบังคับสาขา	
๔๐๑ ๓๑๕	ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๑	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๖	ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๒	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๗	กฎหมายปกครอง	๓(๓-๐-๖)
	วิชาเลือกสาขา	
๔๐๑ ๓๒๕	การเมืองการปกครองของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๓	สันติวิธีและสมานฉันท์แนวพุทธ	๒(๒-๐-๔)
	หมวดวิชาเลือกเสรี	
๔๐๑ ๓๒๖	ระบบราชการไทย	๓(๓-๐-๖)
	รวม	๒๐

ชั้นปีที่ ๔

ภาคการศึกษาที่ ๒

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	วิชาบังคับ	
๔๐๑ ๔๑๘	กฎหมายอาญา	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๙	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๒๐	กฎหมายลักษณะพยาน	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๒๑	การศึกษาอิสระทางรัฐศาสตร์	๓(๓-๐-๖)
	วิชาเลือกสาขา	
๔๐๑ ๓๒๗	ระบอบประชาธิปไตยเปรียบเทียบ	๓(๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๔	แนวความคิดทางการเมืองไทย	๒(๒-๐-๔)
	หมวดวิชาเลือกเสรี	
๔๐๑ ๓๒๘	สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญ	๓(๓-๐-๖)
	รวม	๒๐

๓.๑.๕. คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชาในสาขาวิชารัฐศาสตร์ (ตามเอกสารในภาคผนวก ก

๓.๒. ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

๓.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
อาจารย์	พระมหาสมเด็จ มหาสมิทธิ (อัครสาร) *****	พธ.บ.(รัฐศาสตร์), ร.บ.บ.(รัฐประศาสนศาสตร์) M.A.(Public Administration.)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช Madrad Chistian College (MCC)	๒๕๔๐ ๒๕๔๘ ๒๕๔๒
อาจารย์	พระมหายุทธพิชาญ โยธสาโน (ทองจันทร์) *****	พธ.บ.(รัฐศาสตร์), M.P.A.(นโยบายสาธารณะ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	๒๕๓๘ ๒๕๔๖
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายชัชชัย ไชยสา *****	พธ.บ., (มานุษยสังคมศาสตร์) M.A.(Political Science)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Delhi University,India	๒๕๒๑ ๒๕๒๓
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายอนุภูมิ โชวเกษม *****	พธ.บ.(มานุษยสังคมศาสตร์), M.A.(Politics)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Poona University,India	๒๕๒๓ ๒๕๒๖
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายกฤษนนท์ แสงมาศ *****	พธ.บ.(ปรัชญา), M.A.(Public Administration.)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Nagpur University,India	๒๕๓๑ ๒๕๓๖

๓.๒.๒ อาจารย์ผู้สอน

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
อาจารย์	พระเมธีธรรมจารย์ (ประสาร จันทสาโร)	วท.ม.(การจัดการ สิ่งแวดล้อม), พร.บ.(การสอนสังคมศึกษา)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร์ (นิด้า) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	๒๕๔๑ ๒๕๓๓
อาจารย์	พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา	ศศ.ม.(การจัดการพัฒนา สังคม), พร.บ.(รัฐศาสตร์)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	๒๕๔๘ ๒๕๔๔
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พระมหาบุญเลิศ อินทปัญญา	รป.ม. (การจัดการความ ขัดแย้ง), ศศ.ม.(การจัดการพัฒนาสังคม), พร.บ.(รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยนเรศวร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	๒๕๕๕ ๒๕๕๖ ๒๕๕๑
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	Ph.D.(Political Science) M.A. (Politics) พร.บ.(มานุษยสังคมศาสตร์),	Marathawada University, India Poona University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	๒๕๓๖ ๒๕๓๒ ๒๕๒๘
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	Ph.D.(Political Science) M.A. (Politics Science) พร.บ.(รัฐศาสตร์),	Marathawada University, India Marathawada University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	๒๕๔๓ ๒๕๓๘ ๒๕๓๕
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ผศ.ดร.พรรษา พุดมยางกูร	M.A. (Politics) Ph.D.(Political Science) พร.บ.(มานุษยสังคมศาสตร์)	Marathawada University ,India PoonaUniversity ,India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	๒๕๓๕ ๒๕๓๑ ๒๕๒๗
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	Ph.D.(Political Science) M.A. (Politics) พร.บ.(ครุศาสตร์)	Marathawada University India PoonaUniversity ,India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	๒๕๔๒ ๒๕๓๕ ๒๕๓๒
อาจารย์	ดร.พิเชฐ ทังโต	M.A. (Public Administration), Ph.D. (Public Administration), พร.บ.(การบริหารการศึกษา)	Marathawada University India Marathawada University India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	๒๕๕๐ ๒๕๓๙ ๒๕๓๖
อาจารย์	ดร.ยุทธนา ปราณิต	M.A. (Politics) Ph.D.(Political Science) พร.บ.(รัฐศาสตร์), ร.บ.(รัฐศาสตร์)	Marathawada University, India Poona University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา	๒๕๕๖ ๒๕๕๒ ๒๕๓๙ ๒๕๕□
อาจารย์	นายวันชัย สุขตาม	รป.ม.(การจัดการทุนมนุษย์) ศศ.บ.(รัฐศาสตร์) พร.บ.(รัฐศาสตร์)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	๒๕๕๒ ๒๕๕๐ ๒๕๔๙
อาจารย์	นายรัฐพล เย็นใจมา	พร.ม.(รปศ), พร.บ.(รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย	๒๕๕๓ ๒๕๓๕

๓.๒.๓. อาจารย์พิเศษ จะพิจารณาแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย ตามเกณฑ์
ของสำนักงานคณะกรรมการการ

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา) ไม่มี
๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย หลักสูตรกำหนดให้นิสิตเรียนวิชาการศึกษาศาสตร์ทางรัฐศาสตร์ เป็นวิชาที่นิสิตได้ศึกษาประเด็นปัญหา ทางการเมืองและการบริหารที่สนใจ โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
๕.๑. คำอธิบายโดยย่อ โครงการภาควิชารัฐศาสตร์ที่นิสิตสนใจ สามารถอธิบายทฤษฎีที่นำมาใช้ในการทำโครงการ ประโยชน์ ที่จะได้รับจากการทำโครงการ มีขอบเขตโครงการที่สามารถทำเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด
๕.๒. มาตรฐานผลการเรียนรู้ นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวิจัย สามารถทำวิจัยเบื้องต้นเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาทางสังคม ได้ และสามารถเขียนผลงานวิจัยเพื่อเป็นสารสนเทศในการสื่อสารได้
๕.๓. ช่วงเวลา ภาคการศึกษาที่ ๒ ของปีการศึกษาที่ ๔
๕.๔. จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต
๕.๕. การเตรียมการ มีการกำหนดชั่วโมงการให้คำปรึกษา จัดทำบันทึกการให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ ทางเว็บไซต์ และปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอ อีกทั้งมีตัวอย่างโครงการให้ศึกษา
๕.๖. กระบวนการประเมินผล ๕.๖.๑ ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดหัวข้อและเกณฑ์การประเมินผลทวนสอบมาตรฐานโดยกำหนด เกณฑ์/มาตรฐานการประเมินผลรายวิชา ๕.๖.๒ ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนตามแบบฟอร์ม ๕.๖.๓ ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแบบฟอร์ม ๕.๖.๔ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกัน ๕.๖.๕ ผู้เรียนนำเสนอผลการศึกษาและรับการประเมินโดยผู้สอนประจำรายวิชาทุกคนซึ่งเข้าร่วมฟัง การนำเสนอผลการศึกษา ๕.๖.๖ ผู้สอนทุกคนเข้าฟังการนำเสนอผลการศึกษาของผู้เรียน ๕.๖.๗ ผู้ประสานงานรายวิชานำคะแนนทุกส่วนเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ประจำวิชาทุกคน ผ่านคณะกรรมการหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะ

หมวดที่ ๔

ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต	
คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	มีการสอดแทรกเรื่อง การมีส่วนร่วมในสมณภาวะ การครองชีวิตหรือ การแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจา สื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชา ที่เกี่ยวข้อง และในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นิสิตจะสำเร็จ การศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ ตลอดจนมีวินัยในตนเอง	-กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนด หัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วม ในการนำเสนอรายงาน เพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำ และการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี -มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการ ดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ -มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลาเข้าเรียน อย่างสม่ำเสมอการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมความกล้าในการ แสดงความคิดเห็น
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ไปใช้ ในการทำงานที่จะทำให้ให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้
๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน	
๒.๑. คุณธรรม จริยธรรม	
๒.๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	
<ol style="list-style-type: none"> ๑) มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ๒) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีวินัย ๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา 	
๒.๒.๑ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	
<ol style="list-style-type: none"> ๑) มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน ๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน ๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการ แก้ปัญหา ๔) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน 	
๒.๒.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	
<ol style="list-style-type: none"> ๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อน สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน ๒) ประเมินจากผลงาน และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ๓) ประเมินคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต 	

๒.๒ ความรู้

๒.๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- ๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี และเนื้อหา
- ๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- ๓) มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต และสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- ๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและสากล
- ๕) สามารถเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้และงานวิจัยในปัจจุบัน

๒.๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งการบรรยาย อภิปราย สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นคว้า วิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ ทำกรณีศึกษา ศึกษาดูงาน เรียนรู้ชุมชน สถานที่จริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ หลักการ ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อม ที่เป็นจริง ทั้งนี้ เป็นไปตามลักษณะของแต่ละรายวิชา

๒.๒.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการปฏิบัติของผู้เรียนด้านต่างๆ คือ

- ๑) การทดสอบย่อย
- ๒) การสอบกลางภาค และปลายภาคเรียน
- ๓) ประเมินจากรายงาน หรืองานที่มอบหมาย
- ๔) ประเมินจากการนำเสนอผลงาน

๒.๓ ทักษะทางปัญญา

๒.๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- ๑) สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ได้
- ๒) สามารถคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล อ้างอิงได้
- ๓) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม
- ๔) มีความมุ่งมั่น ใฝ่รู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอด และสามารถนำความรู้ไปโยงเชื่อมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นได้
- ๕) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

๒.๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- ๑) เรียนรู้กรณีศึกษาและร่วมกันอภิปรายกลุ่ม
- ๒) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
- ๓) มีการศึกษาค้นคว้าในรูปรายงาน โครงการ และนำเสนอ
- ๔) ศึกษาดูงาน เรียนรู้จากสภาพจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง

๒.๓.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินจากผลงานและการปฏิบัติของผู้เรียน ที่เกิดจากการใช้กระบวนการเรียนรู้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนออย่างเป็นระบบ เช่น รายงานกรณีศึกษา การปฏิบัติงาน และผลงานของผู้เรียนทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม พฤติกรรมการเรียนรู้ ในชั้นเรียน การวัดประเมินผลจากข้อสอบที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตอบโดยการคิดวิเคราะห์ ด้วยการ นำความรู้ทางหลักการ ทฤษฎีไปปรับประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมมีเหตุผล

๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๒.๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- ๑) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

- ๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- ๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักจัดการอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ๔) มีความสามารถในการบริหารจัดการ

๒.๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

- ๑) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบ และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
- ๒) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน กับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน
- ๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การจัดการอารมณ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น

๒.๔.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

- ๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียน ระหว่างการเรียนการสอน และการทำงานร่วมกับเพื่อน
- ๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่น่าเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) มีทักษะในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
- ๒) มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
- ๓) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสืบค้นและการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม
- ๔) มีทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม

๒.๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และบุคคลอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย
- ๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ
- ๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และการสื่อสารข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

๒.๕.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) ประเมินจากความสามารถในการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือคณิตศาสตร์
- ๒) ประเมินจากความสามารถในการสื่อสาร การอธิบาย การอภิปรายกรณีศึกษาต่างๆ
- ๓) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย

<p>๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาเอก (Curriculum Mapping) แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ใดบ้าง (ตามที่ระบุในหมวดที่ ๔ ข้อ ๒)</p>
<p>ผลการเรียนรู้ในตารางมีความหมายดังนี้</p>
<p>๑. คุณธรรม จริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ๒) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีวินัย ๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา
<p>๒. ความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี และเนื้อหา ๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล ๓) มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต และสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและสากล ๕) สามารถเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้และงานวิจัยในปัจจุบัน
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ได้ ๒) สามารถคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล อ้างอิงได้ ๓) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ๔) มีความมุ่งมั่น ใฝ่รู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอด และสามารถนำความรู้ไปโยงเชื่อมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ ๕) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักจัดการอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ๔) มีความสามารถในการบริหารจัดการ
<p>๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) มีทักษะในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ๒) มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ๓) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสืบค้นและการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ๔) มีทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔				
		มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต	มีความเสียสละ มีวินัย	เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีของมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็น	เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชุมชน ศาสนา	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎีและ	ใช้ความรู้อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล	มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต	มีความรอบรู้ทั้งทางการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและ	สามารถเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้และงานวิจัยใน	สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ นำไป	สามารถคิดวิเคราะห์ห้อย่างเป็นระบบมีเหตุผล อ้างอิงได้	สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่าง	มีความมุ่งมั่น ใฝ่รู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๑	รายวิชาปฏิบัติ ต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้	มีความรับผิดชอบตนเองและสังคม	เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ติดตาม	มีมนุษยสัมพันธ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่าง	มีความสามารถในการบริหารจัดการ	มีทักษะในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร	มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสาร	มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสืบค้น	มีทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต																								
ก. วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต																								
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม ๒ (๒-๐-๔) Man and Society	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป ๒ (๒-๐-๔) General Law	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ๒(๒-๐-๔) Technique of Higher Learning	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) Introduction to Philosophy	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป ๒ (๒-๐-๔) Religions	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร ๒ (๒-๐-๔) Language and Communication	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔				
		มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต	มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีวินัย	เคารพสิทธิศักดิ์ศรีของมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็น	เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชุมชน ศาสนา	มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎีและ	ใช้ความรู้อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล	มีความรู้ในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต	มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของไทยและ	สามารถเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้และงานวิจัยใน	สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ นำไป	สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบมีเหตุผล อ้างอิงได้	สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่าง	มีความมุ่งมั่น ใฝ่รู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ฯ	รายวิชาปฏิบัติ ต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้	มีความรับผิดชอบตนเองและสังคม	เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนในฐานผู้นำและผู้ติดตาม	มีมนุษยสัมพันธ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่าง	มีความสามารถในการบริหารจัดการ	มีทักษะในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร	มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร	มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสืบค้น	มีทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) Introduction to Linguistics	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○		
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔) Basic Mathematics	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (๒) (๒-๐-๔) Introduction to Logic	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย ๒ (๒-๐-๔) Basic Statistics and Research	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
	ข. วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต																							
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย ๒(๒-๐-๔) Politics and Thai Government	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒(๒-๐-๔) Economics in Daily Life	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒ (๒-๐-๔) Man and Environment	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔) Current World Affairs	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น Basic English ๒ (๒-๐-๔)	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔			
	ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต																										
	๑) กลุ่มวิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต																										
๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○			●	●	○	●		●	○	○			●	○	●	○	●	○	○		●	○	○
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์ ๒ (๒-๐-๔)	●	○		○	○	○	●	○		○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○		○	○		○
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
	ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต																										
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○		●	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○		○	○	●	○		○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○		○	●	○			●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๑-๑-๒-๔)	●	○	○	○	○	○	●	○			●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑ (๑-๒-๔)	●	○	○	○		○	●	○			●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒) (๑-๒-๔)	●	○	○	○	○	○	●	○			●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑ (๑-๒-๔)	●	○	○	○		○	●	○			●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒)(๑-๒-๔)	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑ (๑-๒-๔)	●	○	○	○		○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑ (๑-๒-๔)	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)	●	○	○	○		○	●	○		○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○		○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	○	●	○		○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○		○	●	○		○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○		○	●	○		○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
	ผ																							
	๑) วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต																							
๔๐๑ ๓๐๑	พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	
๔๐๑ ๓๐๒	รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)	●	○		○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	
๔๐๑ ๓๐๓	รัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○		○	○	○	○		○	●	○	○		○	○	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๔๐๔	พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์ ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○		○
๔๐๑ ๔๐๕	ธรรมาภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○
	๒) วิชาเฉพาะสาขา ๖๔ หน่วยกิต																							
	(๑) วิชาบังคับ ๔๘ หน่วยกิต																							
๔๐๑ ๒๐๖	ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๒๐๗	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○		○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	
๔๐๑ ๓๐๘	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○		○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๓๐๙	ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○		○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○		
๔๐๑ ๓๑๐	การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○		○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๓๑๑	การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○		○	○	○	○		○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๓๑๒	การเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่น ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๓๑๓	ภาษาอังกฤษสำหรับนักรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○		○	○	●	○		○	●	○	○		○	●	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๓๑๔	อาเซียนศึกษา ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๓๑๕	ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๑ ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๔๑๖	ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๒ ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๔๑๗	กฎหมายปกครอง ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	
๔๐๑ ๔๑๘	กฎหมายอาญา ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○
๔๐๑ ๔๑๙	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	
๔๐๑ ๔๒๐	กฎหมายลักษณะพยาน ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๔๒๑	การศึกษาอิสระทางรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๖-๖)	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
	(๒) วิชาเลือก ๑๖ หน่วยกิต																								
๔๐๑ ๓๒๒	เหตุการณ์ปัจจุบันในการเมืองไทย ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๓๒๓	พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และการเลือกตั้ง ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๓๒๔	การเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทย ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๓๒๕	การเมืองการปกครองของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๓๒๖	ระบบราชการไทย ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๓๒๗	ทฤษฎีสังคมและการเมือง ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๓๒๘	สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญ ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๔๒๙	ศาสนากับการเมือง ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๔๓๐	จิตวิทยาการเมือง ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๔๓๑	จริยธรรมทางการเมือง ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๔๓๒	สัมมนาแนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญในตะวันออก ๓ (๓-๐-๖)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๔๓๓	สันติวิธีและสมานฉันท์แนวพุทธ ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๔๓๔	แนวความคิดทางการเมืองไทย ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๔๓๕	สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมือง ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๔๐๑ ๔๓๖	สัมมนาปัญหาทางการเมืองการปกครองของไทย ๒ (๒-๐-๔)	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○

หมวดที่ ๕

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ภาคผนวก ค.)

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

๒.๑. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

ให้กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนิสิตเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องทำความเข้าใจตรงกันทั้งสถาบัน และนำไปดำเนินการจนบรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกจะต้องสามารถตรวจสอบได้

การทวนสอบในระดับรายวิชาควรให้นิสิตประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน มีการประเมินข้อสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

๒.๒. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต ควรเน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต ที่ทำอย่างต่อเนื่องและนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงานโดยองค์กรระดับสากล โดยการวิจัยอาจจะทำดำเนินการดังตัวอย่างต่อไปนี้

(๑) ภาวการณ์ได้งานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษา ในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบกิจการอาชีพ

(๒) การตรวจสอบจากผู้ประกอบการ โดยการขอเข้าสัมภาษณ์ หรือ การแบบส่งแบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ ในคาบระยะเวลาต่างๆ เช่น ปีที่ ๑ ปีที่ ๕ เป็นต้น

(๓) การประเมินตำแหน่ง และหรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต

(๔) การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถาม หรือ สอบถามเมื่อมีโอกาสในระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และสมบัติด้านอื่น ๆ ของบัณฑิตจะจบการศึกษาและเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้น ๆ

(๕) การประเมินจากนิสิตเก่า ที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่น ๆ ที่กำหนดในหลักสูตร ที่เกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย

(๖) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มาประเมินหลักสูตร หรือ เป็นอาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนิสิตในการเรียน และสมบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทวนสอบการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนิสิต

(๗) ผลงานของนิสิตที่วัดเป็นรูปธรรมได้อาทิ (ก) จำนวนโครงการที่นิสิตได้จัดทำและได้รับการยอมรับจากสังคมได้รับการเผยแพร่ต่อสาธารณะ (ข) จำนวนรางวัลทางสังคมและวิชาชีพ, (ค) จำนวนกิจกรรมการกุศลเพื่อสังคมและประเทศชาติ, (ง) จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์ต่อสังคม

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

๓.๑. นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๓.๑.๑. สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๓.๑.๒. ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

๓.๑.๓. ปฏิบัติงานบริการสังคมครบ ๒๐๐ ชั่วโมง

๓.๑.๔. ไม่มีพันธะด้านหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๖

การพัฒนาคณาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

๑.๑ มีการปฐมนิเทศแนะนำการเป็นครูแก่อาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และคณะสังคมศาสตร์ ตลอดจนในภาควิชาของหลักสูตรที่สอน

๑.๒ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยสายตรงในสาขาวิชารัฐศาสตร์อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑. การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

(๑) ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยสายตรงในสาขาวิชารัฐศาสตร์อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

(๒) การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๒.๒. การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

(๑) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

(๒) มีการกระตุ้นอาจารย์ทำผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชารัฐศาสตร์

(๓) ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ รวมทั้งการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งผลให้อาจารย์มีความเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านรัฐศาสตร์

(๔) จัดสรรงบประมาณสำหรับการทำวิจัย

(๕) จัดให้อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่าง ๆ ของคณะ

(๖) จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่าง ๆ ของคณะ

หมวดที่ ๗
การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การบริหารหลักสูตร

ในการบริหารหลักสูตร จะมีคณะกรรมการประจำหลักสูตร อันประกอบด้วยหัวหน้าภาค เป็นประธานหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร โดยมีคณบดีเป็นผู้กำกับดูแลและคอยให้คำแนะนำ ตลอดจนกำหนดนโยบายปฏิบัติให้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จะวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้บริหารของคณะและอาจารย์ผู้สอน ติดตามและรวบรวมข้อมูล สำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโดยกระทำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
<p>๑. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยอาจารย์และนิสิตสามารถก้าวทันหรือเป็นผู้นำในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางด้านรัฐศาสตร์</p> <p>๒. กระตุ้นให้นิสิตเกิดความใฝ่รู้ มีแนวทางการเรียนที่สร้างทั้งความรู้ความสามารถในวิชาการวิชาชีพ ที่ทันสมัย</p> <p>๓. ตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน</p> <p>๔. มีการประเมินมาตรฐานของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>๑. จัดให้หลักสูตรสอดคล้องกับมาตรฐานที่เป็นสากลหรือระดับชาติ(หากมีการกำหนด)</p> <p>๒. ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ ๔ ปี</p> <p>๓. จัดแนวทางการเรียนในวิชาเรียนให้มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีแนวทางการเรียนหรือกิจกรรมประจำวิชาให้นิสิตได้ศึกษาความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเอง</p> <p>๔. จัดให้มีผู้สนับสนุนการเรียนรู้ และหรือ ผู้ช่วยสอน เพื่อกระตุ้นให้นิสิตเกิดความใฝ่รู้</p> <p>๕. กำหนดให้อาจารย์ที่สอนมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเป็นผู้มีประสบการณ์หลายปีมีจำนวนคณาจารย์ประจำไม่น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>๖. สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้นำในทางวิชาการ และหรือ เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านรัฐศาสตร์ หรือใน ด้านที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๗. ส่งเสริมอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ไปปฏิบัติงานในหลักสูตรหรือวิชาการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๘. มีการประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในทุก</p>	<p>-หลักสูตรที่สามารถอ้างอิงกับมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา มีความทันสมัยและมีการปรับปรุงสม่ำเสมอ</p> <p>-จำนวนวิชาเรียนที่มีภาคปฏิบัติ และวิชาเรียนที่มีแนวทางให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง</p> <p>-จำนวนและรายชื่อคณาจารย์ประจำประวัติอาจารย์ด้านคุณวุฒิ ประสบการณ์ และการพัฒนาอบรมของอาจารย์</p> <p>-จำนวนบุคลากรผู้สนับสนุนการเรียนรู้ และบันทึกกิจกรรมในการสนับสนุนการเรียนรู้</p> <p>-ผลการประเมินการเรียนการสอนอาจารย์ผู้สอน และการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้สนับสนุนการเรียนรู้โดยนิสิต</p> <p>-ประเมินผลโดยคณะกรรมการที่ประกอบด้วยอาจารย์ภายในคณะฯ ทุก ๒ ปี</p> <p>-ประเมินผลโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทุก ๆ ๔ ปี</p> <p>-ประเมินผลโดยบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาทุกๆ ๒ ปี</p>

	<p>ปี และภายนอกอย่างน้อยทุก ๕ ปี</p> <p>๙. จัดทำฐานข้อมูลทางด้านนิสิต อาจารย์ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ความร่วมมือกับสถาบันภายนอก ผลงานทางวิชาการทุกภาคการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินของ คณะกรรมการ</p> <p>๑๐. ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตร และการเรียนการสอน โดยบัณฑิตที่ สำเร็จการศึกษา</p>	
--	---	--

<p>๒. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน</p>		
<p>๒.๑. การบริหารงบประมาณ</p> <p>คณะจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียน การสอน โสตทัศนูปกรณ์ และ วัสดุครุภัณฑ์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสร้าง สภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต</p>		
<p>๒.๒. ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม</p> <p>คณะมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลโดยมีสำนักหอสมุดกลางที่มี หนังสือด้านการบริหารจัดการและด้านอื่น ๆ รวมถึงฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น ส่วนระดับคณะก็มีหนังสือ ตำรา เฉพาะทาง นอกจากนี้คณะมีอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง</p>		
<p>๒.๓. การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม</p> <p>ประสานงานกับสำนักหอสมุดกลาง ในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริการให้อาจารย์ และนิสิตได้ค้นคว้า และใช้ประกอบการเรียนการสอน ในการประสานการจัดซื้อหนังสือ นั้น อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาจะมีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือ ตลอดจนสื่ออื่น ๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้อาจารย์พิเศษที่ เชิญมาสอนบางรายวิชาและบางหัวข้อ ก็มีส่วนในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือ สำหรับให้หอสมุดกลางจัดซื้อ หนังสือด้วย</p> <p>ในส่วนของคณะจะมีห้องสมุดย่อย เพื่อบริการหนังสือ ตำรา หรือวารสารเฉพาะทาง และคณะจะต้อง จัดสื่อการสอนอื่นเพื่อใช้ประกอบการสอนของอาจารย์ เช่น เครื่องมัลติมีเดียโปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่อง ถ่ายทอดภาพ ๓ มิติ เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น</p>		
<p>๒.๔. การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร</p> <p>การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร คณะฯ มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดของคณะ ซึ่งจะ ประสานงานการจัดซื้อจัดหาหนังสือเพื่อเข้าหอสมุดกลาง และทำหน้าที่ประเมินความพอเพียงของหนังสือ ตำรา นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่ ด้านโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์แล้วยัง ต้องประเมินความพอเพียงและความต้องการใช้สื่อของอาจารย์ด้วย โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้</p>		
<p>เป้าหมาย</p>	<p>การดำเนินการ</p>	<p>การประเมินผล</p>
<p>จัดให้มีห้องเรียน ทรัพยากร สื่อ และช่องทางการเรียนรู้ ที่</p>	<p>๑. จัดให้มีห้องเรียน ที่มีอุปกรณ์การ เรียนการสอน พร้อมใช้งานอย่างมี</p>	<p>- รวบรวมจัดทำสถิติจำนวน เครื่องมืออุปกรณ์ ต่อหัวนิสิต</p>

<p>เปรียบเทียบ เพื่อสนับสนุนทั้ง การศึกษาในห้องเรียน นอก ห้องเรียน และเพื่อการเรียนรู้ได้ ด้วยตนเอง อย่างเพียงพอ มี ประสิทธิภาพ</p>	<p>ประสิทธิภาพ เช่น เช่น เครื่อง มัลติมีเดียโปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายทอดภาพ ๓ มิติ เครื่องฉายสไลด์</p> <p>๒. จัดให้มีห้องสารสนเทศที่นิสิต สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การเรียนในสาขารัฐศาสตร์ได้ โดยสะดวก ทั้งข้อมูล สารสนเทศที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ</p> <p>๓. จัดให้มีห้องสมุดให้บริการทั้ง หนังสือตำรา และสื่อดิจิทัลเพื่อ การเรียนรู้ ทั้งห้องสมุดทาง กายภาพและทางระบบเสมือน</p>	<p>ชั่วโมงที่นิสิตเข้าใช้งาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถิติของจำนวนหนังสือตำรา และ สื่อดิจิทัล ที่มีให้บริการ และสถิติ การใช้งานหนังสือตำรา สื่อดิจิทัล - ผลสำรวจความพึงพอใจของนิสิต ต่อการให้บริการทรัพยากรเพื่อ การเรียนรู้และการปฏิบัติการ
---	---	---

<p>๓. การบริหารคณาจารย์</p>	
<p>๓.๑. การรับอาจารย์ใหม่</p> <p>มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปในสาขารัฐศาสตร์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง</p>	
<p>๓.๒. การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร</p> <p>คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน จะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการ ปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้อบรมผู้เข้าเรียนตามหลักสูตร และได้บัณฑิตเป็นไป ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์</p>	
<p>๓.๓. การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ</p> <p>สำหรับอาจารย์พิเศษถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติ มาให้กับนิสิต ดังนั้นคณะกำหนดนโยบายว่าหนึ่งในสามของรายวิชาบังคับจะต้องมีการเชิญอาจารย์พิเศษหรือ วิทยากร มาบรรยายอย่างน้อยวิชาละ ๓ ชั่วโมง และอาจารย์พิเศษไม่ว่าจะสอนทั้งรายวิชาหรือบางชั่วโมง จะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ตรง หรือมีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำปริญญาโท</p>	
<p>๔. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน</p>	
<p>๔.๑. การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง</p> <p>บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิปริญญาตรีที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ และมีความรู้ด้าน รัฐศาสตร์ แต่สามารถใช้งานเครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเทคโนโลยีทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี</p>	
<p>๔.๒. การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน</p> <p>บุคลากรต้องเข้าใจโครงสร้างและธรรมชาติของหลักสูตร และจะต้องสามารถอำนวยความสะดวกใน การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ และอาจารย์พิเศษ ในขณะเดียวกันสามารถเป็นที่ปรึกษาในเบื้องต้น ให้กับนิสิตได้</p>	

๕. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนิสิต
<p>๕.๑. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่น ๆ แก่นิสิต</p> <p>คณะฯ มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิตทุกคน โดยนิสิตที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้ โดยอาจารย์ของคณะทุกคนจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิต และทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา เพื่อให้นิสิตเข้าปรึกษาได้ นอกจากนี้ต้องมีที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำกิจกรรมแก่นิสิต</p>
<p>๕.๒. การอุทธรณ์ของนิสิต</p> <p>กรณีที่นิสิตมีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบในการสอบ ตลอดจนจุดคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้</p>
<p>๖. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต</p> <p>สำหรับความต้องการบัณฑิตสาขารัฐศาสตร์ของคณะสงฆ์มีปริมาณมากเนื่องจากคณะสงฆ์ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหาร ไม่ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคม ส่วนความต้องการกำลังคนสาขารัฐศาสตร์นั้น คาดว่าตลาดแรงงานยังมีความต้องการกำลังคนด้านรัฐศาสตร์นั้นสูงมาก เนื่องจากการขยายตัวของงานในระดับท้องถิ่นรวมถึงตลาดแรงงานในภาคเอกชน ทั้งนี้ คณะฯ โดยความร่วมมือจากมหาวิทยาลัย จัดการสำรวจความต้องการแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตร รวมถึงการศึกษาข้อมูลวิจัยอันเกี่ยวเนื่องกับการประมาณความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการรับนิสิต</p>
<p>๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)</p> <p>ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี</p>

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X
(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	X	X	X	X	X
(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ & ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดในมคอ.๓ & ๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว		X	X	X	X
(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
(๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X	X	X
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐				X	X
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐					X

หมวดที่ ๘

การประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน
<p>๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน</p> <p>ช่วงก่อนการสอนควรมีการประเมินกลยุทธ์การสอนโดยทีมผู้สอนหรือระดับภาควิชา และ/หรือ การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน ส่วนช่วงหลังการสอนควรมีการวิเคราะห์ผลการประเมินการสอนโดยนิตและวิเคราะห์ผลการเรียนของนิสิต</p> <p>ด้านกระบวนการนำผลการประเมินไปปรับปรุง สามารถทำโดยรวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และกำหนดประธานหลักสูตรและทีมผู้สอนนำไปปรับปรุงและรายงานผลต่อไป</p>
<p>๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน</p> <p>การประเมินทักษะดังกล่าวสามารถทำได้โดยการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินโดยนิตในแต่ละรายวิชา - การสังเกตการณ์ของผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประธานหลักสูตร และ/หรือทีมผู้สอน - ภาพรวมของหลักสูตรประเมินโดยบัณฑิตใหม่ - การทดสอบผลการเรียนรู้ของนิสิตเทียบเคียงกับสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกัน
<p>๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม</p> <p>การประเมินหลักสูตรในภาพรวม โดยสำรวจข้อมูลจาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิสิตปีสุดท้าย/ บัณฑิตใหม่

<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ว่าจ้าง - ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก <p>รวมทั้งสำรวจสัมฤทธิ์ผลของบัณฑิต</p>
<p>๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร</p> <p>ต้องผ่านการประกันคุณภาพหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์ และตัวบ่งชี้เพิ่มเติมข้างต้น รวมทั้งการผ่านการประเมินการประกันคุณภาพภายใน (IQA)</p>
<p>๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> -รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูล จากการประเมินจากนิสิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ -วิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร / ประธานหลักสูตร -เสนอการปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์ (ถ้ามี)

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๕

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม ๒(๒-๐-๔)

(Man and Society)

ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี

๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป ๒(๒-๐-๔)

(General Law)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมุสลิม

๐๐๐ ๑๐๓ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ๒(๒-๐-๔)

(Technique of Higher Learning)

ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวิชาการ การเขียนรายงานและภาคินิพนธ์

๐๐๐ ๑๐๔ ปรัชญาเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)

(Introduction to Philosophy)

ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่างๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก

๐๐๐ ๑๐๕ ศาสนาทั่วไป ๒(๒-๐-๔)

(Religions)

ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษา ศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๑๔ **ภาษากับการสื่อสาร**

๒(๒-๐-๔)

(Language and Communication)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การอ่านคำร้อยแก้ว คำร้อยกรอง อ่านประกาศ แถลงการณ์ การเขียนจดหมาย ย่อความ เรียงความ โวหารต่าง ๆ การพูด การสนทนา บรรยาย อภิปราย มารยาทการพูด การฟัง การจับสาระของเรื่อง มารยาทในการฟัง และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ

๐๐๐ ๑๑๕ **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**

๒(๒-๐-๔)

(Introduction to Linguistics)

ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์

๐๐๐ ๑๓๙ **คณิตศาสตร์เบื้องต้น**

๒(๒-๐-๔)

(Basic Mathematics)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พีชคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนต์ อินเวอร์ส แมตริกซ์

๐๐๐ ๒๑๐ **ตรรกศาสตร์เบื้องต้น**

(๒) (๒-๐-๔)

(Introduction to Logic)

ศึกษานิमित คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบ ต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรีตถานุกรมและปฤจฉาวาทีแบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตีวาท วิชาสาขาของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์

๐๐๐ ๒๓๘ **สถิติเบื้องต้นและการวิจัย**

๒(๒-๐-๔)

(Basic Statistics and Research)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่า แนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมุติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภท การวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย

๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย

๒(๒-๐-๔)

(Politics and Thai Government)

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย

๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

๒(๒-๐-๔)

(Economics in Daily Life)

ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน รูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ

๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

๒(๒-๐-๔)

(Man and Environment)

ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน

๒(๒-๐-๔)

(Current World Affairs)

ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๐๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic English)

ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ

๐๐๐ ๑๐๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced English)

ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา

๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)
(Basic Sanskrit)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกฐปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาชยาต การประกอบรูปเป็นอาชยาตกรรตุวากจจากธาตุ การแจกฐปกริยา แผลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง ๒(๒-๐-๔)
(Advanced Sanskrit)

ศึกษานามศัพท์ การแจกฐปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาชยาตกรรตุวากจจากธาตุ กริยาอาชยาตกรรตวากจ ภาววากจ นิชันทกรรตุวากจ นิชันทกรรตวากจ การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตุวากจเป็นกรรตวากจ ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แผลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)
(Basic Thai)

ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึก เรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม

๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง ๒(๒-๐-๔)
(Advanced Thai)

ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย

๐๐๐ ๑๒๒ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)
(Basic Chinese)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียน ภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๒๓ ภาษาจีนขั้นสูง ๒(๒-๐-๔)
(Advanced Chinese)

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)
(Basic Japanese)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียน ภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

- ๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ๒(๒-๐-๔)
 (Advanced Japanese)
 ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)
 (Basic Hindi)
 ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง-อ่าน-เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน
- ๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง ๒(๒-๐-๔)
 (Advanced Hindi)
 ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย ๒(๒-๐-๔)
 (Thai Culture)
 ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย
- ๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒(๒-๐-๔)
 (Man and Civilization)
 ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา ๒(๒-๐-๔)
 (Life and Psychology)
 ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม
- ๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม ๒(๒-๐-๔)
 (World and Environment)
 ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของวิทยาศาสตร์และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภาวะอุณหภูมิพื้นโลกที่สูงขึ้น ฝนกรดและหมอกควันดำ สภาวะเรือนกระจก มลพิษทางอากาศ ทางน้ำ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาขยะล้นโลกและสารพิษใต้ดิน การใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจและสังคม การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมบทบาทของพระสงฆ์และของกลุ่มหลักในสังคมด้านสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยง

๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา

๒(๒-๐-๔)

(Physical Science and Technology)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัย ต่าง ๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์

๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒(๒-๐-๔)

(Introduction to Computer and Information Technology)

ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเว็บบอร์ดเว็บไซต์ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรม และสังคมไซเบอร์

หมวดวิชาเฉพาะ วิชาแกนพระพุทธศาสนา

ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลี

๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี

๒(๒-๐-๔)

(Pali Literature)

ศึกษาประวัติความหมายประเภทและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนาและปกรณ์วิเสส วรรณกรรมบาลีในประเทศไทย และคุณค่าของวรรณกรรมบาลีต่อสังคมไทย

๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์

๒(๒-๐-๔)

(Pali Grammar)

ศึกษาการเขียน การอ่านภาษาบาลี ฐานกรณ์ การออกเสียงพยัญชนะสังโยค การเชื่อมอักษรด้วย สนธิกิริยาไวยากรณ์ ประเภทและวิธีแจกคำนาม สังขยา อัพยาศัพท์ กิริยาอาชยาด นามกิตก์ กิริยากิตก์ สมาสและตัทธิต

๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี

๒(๒-๐-๔)

(Pali Composition and Translation)

ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา

๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา

๒(๒-๐-๔)

(Tipitaka Studies)

ศึกษากำเนิด ความเป็นมา และพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระ พระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎก ในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก

๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒(๒-๐-๔)
(Vinaya Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิงค์ ภิกขุณีวิงค์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก

๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒(๒-๐-๕)
(Suttanta Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร อัคคัญญสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจจากนิกายทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒(๒-๐-๕)
(Abhidhamma Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมาตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๒)(๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation I)

ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิเวศน์ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ

๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑(๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation II)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติภาวนาวิปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒)(๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation III)

ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปัสสนา ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation IV)

ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของ ไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนา กรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒)(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation V)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏ ฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจนสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation VI)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปฺปนณฺทสฺสูตร สติสฺสูตร อากาโรบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอรหันตบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation VII)

ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวธรรมที่เกิดดับในขณะปฏิบัติฯ วิธีแก้สภาวธรรมของสำนักปฏิบัติ ธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และ นั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)

(History of Buddhism)

ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของ พระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ใน วงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต

๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)

(Buddhist Festival and Traditions)

ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรม นั้น ๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒(๒-๐-๔)

(Thai Sangha Administration)

ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบันศึกษาและวิเคราะห์ เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การ ประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย

๐๐๐ ๒๖๑ **ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ**

๒(๒-๐-๔)

(Dhamma in English)

ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ

๐๐๐ ๒๖๒ **ธรรมนิเทศ**

๒(๒-๐-๔)

(Dhamma communication)

ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย

๐๐๐ ๒๖๓ **งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา**

๒(๒-๐-๔)

(Research and Literary Works on Buddhism)

ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เตภูมิกถาของพญาลีไท มังคลัตถที่ปณีของพระสิริมงคลาจารย์ กาพย์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคดียวงค์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสเถระของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาส กรรมที่ปณีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิชาเฉพาะด้าน ๗๘ หน่วยกิต

๑. วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต

๔๐๑ ๓๐๑ **พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง**

๒ (๒-๐-๔)

(Buddhism and Politics)

ศึกษาบทบาทของพระพุทธศาสนาที่มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองของไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นต้นมา พุทธธรรมที่มีส่วนเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่การเมือง องค์กรทางคณะสงฆ์ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านการเมืองการปกครองของไทย บทบาทของพระสงฆ์ต่อการเมืองไทย บทบาทของพระสงฆ์กับการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีกรณีศึกษาจากพระสงฆ์ที่มีบทบาททางการเมือง เช่น พระสงฆ์ศรีลังกา เป็นต้น

๔๐๑ ๓๐๒ **รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา**

๒ (๒-๐-๔)

(Political Science in Buddhism)

ศึกษาแนวคิดทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนาและจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่

๔๐๑ ๔๐๓ **รัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา**

๒ (๒-๐-๔)

(Political Science in Buddhist Literature)

ศึกษาทฤษฎีการเมืองการปกครอง และการบริหารที่ปรากฏในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง โลกนิติ ราชนิติ ธรรมนิติ จักกวาฬที่ปณี ภูมิวิลาสินี มงคลที่ปณี โลกที่ปกสาร โลกบัญญัติ วิเคราะห์การเมืองการปกครองและการบริหารในวรรณกรรมเหล่านี้และวรรณกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ

๔๐๑ ๔๐๔ พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์ ๒ (๒-๐-๔)
(Buddhism and Human Security)

ศึกษาความหมาย ความเป็นมา และแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์ ความสำคัญของความมั่นคงของมนุษย์ที่มีต่อการพัฒนาประเทศ ความมั่นคงของมนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนา และศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ในด้านต่างๆ

๔๐๑ ๔๐๕ ธรรมภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)
(Buddhist Good Governance)

ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการและองค์ประกอบของธรรมาภิบาล หลักธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก เปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาลกับธรรมาภิบาลเชิงพุทธ การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธสำหรับการบริหารจัดการภาครัฐภาคธุรกิจ ภาคเอกชนและประชาชน

๑. วิชาบังคับสาขา ๔๘ หน่วยกิต

๔๐๑ ๒๐๖ ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to Political Philosophy)

ศึกษาความหมายและที่มาของวิชาปรัชญาการเมืองในประเด็นที่สำคัญ เช่น จุดมุ่งหมายปลายทางของมนุษย์ จุดมุ่งหมายของรัฐ ความยุติธรรม ปรัชญาการเมืองสมัยโบราณ ปรัชญาการเมืองสมัยกลางและปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ ผลงานของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออกคนสำคัญ รวมถึงพุทธปรัชญาทางการเมือง

๔๐๑ ๒๐๗ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to Political Science)

ศึกษาธรรมชาติและวิธีการทางรัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐศาสตร์กับศาสตร์ทางสังคมอื่นๆ ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และหลักเกี่ยวกับอำนาจ การใช้อำนาจ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับบุคคล อำนาจกับกฎหมาย สถาบันทางการเมืองการปกครอง พลังและกระบวนการทางการเมืองและประชาคมนานาชาติ

๔๐๑ ๓๐๘ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to Public Administration)

ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตรัฐประศาสนศาสตร์ นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการบริหารพัฒนาการของการบริหาร การบริหารรัฐกิจ การบริหารธุรกิจ การบริหารกับปัจจัยแวดล้อม การบริหารการพัฒนา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดและปรับปรุงองค์การของรัฐ การวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การติดต่อประสานงานและการติดตามผลงาน ภาวะผู้นำ การบริหารราชการไทย และรัฐประศาสนศาสตร์แนวพุทธ

๔๐๑ ๓๐๙ ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to International Relation)

ศึกษาความรู้พื้นฐานของการเมืองระหว่างประเทศ ธรรมชาติและโครงสร้างของระบบการเมืองระหว่างประเทศ ปัจจัยทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหาร วัฒนธรรม อุดมการณ์ที่มีผลต่อแนวพฤติกรรมของรัฐ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ พัฒนาการความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น ระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย สถาบันระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามแนวพระพุทธศาสนา

๔๐๑ ๓๑๐ การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย ๓ (๓-๐-๖)
(Analysis of Thai Politics and Government)

ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยทางประวัติศาสตร์ โครงสร้างสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย ลักษณะเฉพาะและอุดมการณ์ประจำชาติ บทบาทของทหารต่อการเมืองการปกครองของไทย

๔๐๑ ๓๑๑ การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖)
(Comparative Politics and Government)

ศึกษาแนวคิดและวิธีการต่างๆ ในการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ทั้งนี้ให้ศึกษาเปรียบเทียบของประเทศต่างๆ โดยเลือกเฉพาะบางประเทศที่สำคัญในกลุ่มประเทศประชาธิปไตย กลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์และกลุ่มประเทศโลกที่สาม โดยเน้นศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง โครงสร้าง องค์ประกอบและหน้าที่ของระบบการเมืองการปกครองเหล่านั้นเป็นกรณีศึกษา

๔๐๑ ๓๑๒ การเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ๓ (๓-๐-๖)
(Local Government and Politics)

ศึกษารูปแบบและกระบวนการของการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในปัจจุบัน พฤติกรรมการเมืองและแนวโน้มของการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคต

๔๐๑ ๓๑๓ ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)
(English for Political Science)

ศึกษาโครงสร้าง ศัพท์และสำนวนที่ใช้กันมากในสาขาวิชารัฐศาสตร์ และฝึกการใช้ศัพท์และสำนวนเหล่านั้นในการเขียนและการพูด ตลอดทั้งฝึกการอ่าน วิเคราะห์และตีความงานเขียนรัฐศาสตร์ การเขียนย่อความ เรียงความ และอภิปรายเป็นภาษาอังกฤษในเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์

๔๐๑ ๔๑๔ อาเซียนศึกษา ๓ (๓-๐-๖)
(ASEAN Community)

ศึกษาประวัติความเป็นมา พัฒนาการประชาคมอาเซียน กลไกอาเซียน กฎบัตรอาเซียน วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย โครงสร้าง ภาพรวม ที่มาคำศัพท์และที่มาของ AFTA เขตการค้าเสรีและสภาพเศรษฐกิจพื้นฐานประชาคมอาเซียนและเหตุผล องค์ประกอบของประเทศร่วมเจรจาที่มีผลกระทบต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประเทศไทย และแนวโน้มประชาคมอาเซียน

๔๐๑ ๓๑๕ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๑ ๓ (๓-๐-๖)
(Political Science Research Methodology 1)

ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ทั้งที่เป็นการศึกษาเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยครอบคลุมถึงการสร้างแนวความคิด ประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การสร้างขอบข่าย บท การประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการรายงานการวิจัย ทั้งนี้ให้มีการฝึกหัดจัดทำโครงการวิจัยเสนอเป็นภาคปฏิบัติด้วย

๔๐๑ ๔๑๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๒ ๓ (๓-๐-๖)
(Political Science Research Methodology 2)

ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ทั้งที่เป็นการศึกษาเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยครอบคลุมถึงการสร้างแนวความคิด ประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การสร้างขอบข่าย บท การประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการรายงานการวิจัย ทั้งนี้ให้มีการฝึกหัดจัดทำโครงการวิจัยเสนอเป็นภาคปฏิบัติด้วย

๔๐๑ ๔๑๗ กฎหมายปกครอง ๓ (๓-๐-๖)
(Administrative Law)

ศึกษาประวัติ แนวคิดและสาระสำคัญของกฎหมายปกครอง การบริการสาธารณะ การจัดระเบียบราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ระบบข้าราชการ ความเกี่ยวพันระหว่างข้าราชการกับรัฐตามกฎหมาย ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการทหาร บำเหน็จบำนาญข้าราชการ และการจัดตั้งศาลปกครองของไทย

๔๐๑ ๔๑๘ กฎหมายอาญา ๓ (๓-๐-๖)
(Criminal Law)

ศึกษาลักษณะกฎหมายอาญา ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบ ขอบเขตบังคับกฎหมายอาญา การพยายามกระทำความผิด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดเหตุยกเว้นความผิด ยกเว้นโทษ ลดโทษ การกระทำความผิดหลายบทหรือหลายกระทง การกระทำความผิดอีก อายุความอาญา โทษในทางอาญาและวิธีการเพื่อความปลอดภัย รวมทั้งศึกษาทฤษฎีอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาอีกด้วย

๔๐๑ ๔๑๙ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๓ (๓-๐-๖)
(Law of Criminal Procedure)

ศึกษาหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๔๐๑ ๔๒๐ กฎหมายลักษณะพยาน ๓ (๓-๐-๖)
(Law of Witness)

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายลักษณะพยาน หลักทั่วไปเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐาน การนำสืบ ข้อเท็จจริงที่ไม่ต้องนำสืบด้วยพยานหลักฐาน พยานหลักฐานที่ห้ามมิให้รับฟัง พยานหลักฐานที่ต้องห้ามโดยกฎหมายปิดปาก การนำสืบพยานบุคคลแทนเอกสาร พยานต่างๆ เช่น พยานบอกเล่า พยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ พยานที่เป็นความเห็น วิธีนำสืบพยานโดยหลักฐานทั่วไป มาตรฐานการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน และการคุ้มครองพยานตามกฎหมาย

๔๐๑ ๔๒๑ การศึกษาอิสระทางรัฐศาสตร์ ๓ (๐-๖-๖)
(Independent Study on Political Science)

ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางรัฐศาสตร์หรือเรื่องอื่นโดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

๑. วิชาเลือกสาขา ๑๖ หน่วยกิต

๔๐๑ ๓๒๒ เหตุการณ์ปัจจุบันในการเมืองไทย ๓ (๓-๐-๖)
(Current Affairs of Thai Politics)

ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องและกระทบต่อการเมืองไทย โดยเน้นเหตุการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันเป็นสำคัญ และแนวโน้มการเมืองไทยในอนาคต

๔๐๑ ๓๒๓ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง ๓ (๓-๐-๖)
(Political Parties, Interest Groups and Elections)

ศึกษาทฤษฎี ความเป็นมาของพรรคการเมือง กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ และระบบของการเลือกตั้ง บทบาทและอิทธิพลของกลุ่มต่างๆ และความสัมพันธ์กับรัฐบาล พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และปัญหาการเลือกตั้ง เน้นกรณีการเลือกตั้งของไทยโดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ

๔๐๑ ๓๒๔ การเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทย ๓ (๓-๐-๖)
(Thai Regional and Local Government Politics)

ศึกษารูปแบบและกระบวนการของการเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในปัจจุบัน พฤติกรรมการเมือง และแนวโน้มของการเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในอนาคต

๔๐๑ ๓๒๕ การเมืองการปกครองของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓ (๓-๐-๖)
(Politics and Government of Southeast Asia)

ศึกษาแนวคิดและพฤติกรรมทางการเมือง สถาบันการเมือง การจัดระเบียบการปกครอง รูปแบบของรัฐและองค์กรแห่งอำนาจของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาการพัฒนาการเมืองการปกครองของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔๐๑ ๓๒๖ ระบบราชการไทย ๓ (๓-๐-๖)
(Thai Bureaucracy)

ศึกษาการจัตตงค์การ การบริหาร การปฏิบัติงานของระบบราชการไทย บทบาทและอิทธิพลของข้าราชการที่มีต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาล ทศนคติและพฤติกรรมของข้าราชการ วัฒนธรรมทางการเมือง การบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับประชาชน ปัญหาของการควบคุมและความรับผิดชอบของระบบราชการไทย การพัฒนาระบบราชการตามหลักธรรมาภิบาล แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของระบบราชการไทย

๔๐๑ ๓๒๗ ระบอบประชาธิปไตยเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖)
(Comparative Democracy)

ศึกษาแนวคิดประชาธิปไตย ความเป็นมาของประชาธิปไตย เปรียบเทียบสมัยโบราณและสมัยปัจจุบัน ประชาธิปไตยของอังกฤษ อเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เปรียบเทียบประชาธิปไตยระบบทุนนิยมกับประชาธิปไตยสังคมนิยมประชาธิปไตยระบบอังกฤษกับอเมริกา และฝรั่งเศส ประชาธิปไตยระบบของไทยกับญี่ปุ่น และประชาธิปไตยในศตวรรษที่ ๒๑

๔๐๑ ๓๒๘ สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญ ๓ (๓-๐-๖)
(Political Institutions and Constitutions)

ศึกษาสถาบันทางการเมืองและการเมืองรูปแบบต่างๆ กลไกที่จำเป็นต่อเสถียรภาพรัฐบาล วัตถุประสงค์ ความหมาย ที่มาและรูปแบบของรัฐธรรมนูญ การจัดทำ การแก้ไข และการควบคุมไม่ให้ขัดกับรัฐธรรมนูญ และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน แนวโน้มของสถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญไทย

๔๐๑ ๔๒๙ ศาสนากับการเมือง ๓ (๓-๐-๖)
(Religions and Politics)

ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาสังคมการเมืองและทศนคติของพระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาฮินดู สังคมในอุดมคติของศาสนาเหล่านี้ วิธีการเข้าถึงสังคมในอุดมคติ วิเคราะห์การใช้ความรุนแรงในศาสนาต่างๆ เป็นวิธีการทางการเมือง และศาสนาในเชิงความสัมพันธ์กับความรุนแรงเชิงโครงสร้าง เน้นความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและการเมืองในประเทศไทย

- ๔๐๑ ๔๓๐ จิตวิทยาการเมือง** **๓ (๓-๐-๖)**
(Political Psychology)
ศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม เช่น การเลือกระบบการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับรัฐบาล ทิศนคติของรัฐบาลที่มีต่อประชาชนและของประชาชนที่มีต่อรัฐบาล การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับสิ่งกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์จากจิตวิทยามาเป็นเครื่องมืออธิบาย
- ๔๐๑ ๔๓๑ จริยธรรมทางการเมือง** **๓ (๓-๐-๖)**
(Political Morality)
ศึกษาวัตถุประสงค์ของจริยธรรมทางการเมือง แนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจ วิถีทางและเป้าหมายทางการเมือง รวมทั้งการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ วิทยาศาสตร์กับจริยธรรม ความจริงอันสูงสุด ความสำคัญของหลักอหิงสธรรมและระเบียบทางการเมือง
- ๔๐๑ ๔๓๒ สัมมนาแนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญในตะวันออก** **๓ (๓-๐-๖)**
(Seminar on Eastern Political Thoughts)
สัมมนาแนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญในตะวันออก ตามหัวข้อที่กำหนดให้
- ๔๐๑ ๔๓๓ สันติวิธีและสมานฉันท์แนวพุทธ** **๒ (๒-๐-๔)**
(Peaceful means and Reconciliation in Buddhism)
ศึกษาสาเหตุและปัญหาของความขัดแย้ง วิธีระงับความขัดแย้งโดยสันติวิธี การสร้างสันติวิธีและสมานฉันท์ตามหลักพุทธธรรม
- ๔๐๑ ๔๓๔ แนวความคิดทางการเมืองไทย** **๒ (๒-๐-๔)**
(Thai Political Thoughts)
ศึกษาลักษณะและปัญหาเฉพาะของความคิดทางการเมืองไทยในเรื่องอิทธิพลของวัฒนธรรมเดิม ที่ก่อให้เกิดความคิดทางการเมืองไทย อิทธิพลของความคิดทางการเมืองตะวันตกที่มีต่อความคิดทางการเมืองไทย และความคิดทางการเมืองของนักคิดคนสำคัญๆ ในอดีตและปัจจุบัน
- ๔๐๑ ๔๓๕ สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมือง** **๒ (๒-๐-๔)**
(Seminar on Political Leadership)
สัมมนาเรื่องภาวะผู้นำทางการเมือง ตามหัวข้อที่กำหนดให้
- ๔๐๑ ๔๓๖ สัมมนาปัญหาทางการเมืองการปกครองของไทย** **๒ (๒-๐-๔)**
(Seminar on Problems of Politics and Government of Thailand)
สัมมนาปัญหาทางการเมืองการปกครองของไทย ตามหัวข้อที่กำหนดให้

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์

(หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๐ กับหลักสูตรปรับปรุง
พุทธศักราช ๒๕๕๕)

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๐ กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕

โครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๐	โครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หมายเหตุ
<p>๑. หลักสูตร</p> <p>๑.๑. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต</p> <p>๑.๒. โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้</p> <p>๑.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต</p> <p>๒.หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต</p> <p>๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต</p> <p>๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต</p> <p>๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต</p> <p>๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขา ๖๔ หน่วยกิต</p> <p>ก. วิชาบังคับ ๔๘ หน่วยกิต</p> <p>ข. วิชาเลือก ๑๖ หน่วยกิต</p> <p>๓.หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต</p> <p>รวม ๑๔๐ หน่วยกิต</p>	<p>๑. หลักสูตร</p> <p>๑.๑. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต</p> <p>๑.๒. โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้</p> <p>๑.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต</p> <p>๒.หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต</p> <p>๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต</p> <p>๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต</p> <p>๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต</p> <p>๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขา ๖๔ หน่วยกิต</p> <p>ก. วิชาบังคับ ๔๘ หน่วยกิต</p> <p>ข. วิชาเลือก ๑๖ หน่วยกิต</p> <p>๓.หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต</p> <p>รวม ๑๔๐ หน่วยกิต</p>	คงเดิม

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตร ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ กับ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง ปี ๒๕๕๐)	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง ปี ๒๕๕๕)	หมายเหตุ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	
นิสิตทุกคณะต้องศึกษาจำนวน ๓๐ หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้	นิสิตทุกคณะต้องศึกษาจำนวน ๓๐ หน่วยกิต	
๑) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ๘ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม ๒ (๒-๐-๔)	
๒) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ๘ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป ๒ (๒-๐-๔)	
๓) กลุ่มวิชาภาษา ๘ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	
๔) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ๖ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)	
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ๘ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป ๒ (๒-๐-๔)	
ก. วิชาบังคับ ๔ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม ๒ (๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	

๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป ๒ (๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	
ข. วิชาเลือก ๔ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (๒) (๒-๐-๔)*	
๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒(๒-๐-๔)	หมายเหตุ : รายวิชา ๐๐๐ ๒๑๐ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต	
๐๐๐ ๒๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒(๒-๐-๔)	ข. วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๒๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย ๒(๒-๐-๔)	
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ๘ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒(๒-๐-๔)	
ก. วิชาบังคับ ๖ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา (๒)(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย	
๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป ๒ (๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒ (๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา ๒ (๒-๐-๔)	
หมายเหตุ : รายวิชา ๐๐๐ ๑๐๗ เป็นวิชาบังคับโดยไม่นับหน่วยกิต	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น	
ข. วิชาเลือก ๒ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย ๒ (๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๒๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒ (๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๒๗ ภาษาอังกฤษชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา ๒ (๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	
วิชาภาษา ๘ หน่วยกิต	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	
ข. วิชาเลือก ๔ หน่วยกิต (ให้เลือกรเรียน ๑ ภาษา)	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๓๔ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาเวียดนามเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาเวียดนามชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๒๒ ภาษาพม่าเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๒๓ ภาษาพม่าชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๒๔ ภาษามาลายูเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๒๕ ภาษามาลายูชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๒๖ ภาษาลาวเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๒๗ ภาษาลาวชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนชั้นสูง ๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔)		

๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๓๒ ภาษาเขมรเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๓๓ ภาษาเขมรชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๓๔ ภาษาฮินดีเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาเกาหลีเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๓๗ ภาษาเกาหลีชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)		
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ๖ หน่วยกิต			
ก. วิชาบังคับ ๔ หน่วยกิต			
๐๐๐ ๑๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)		
ข. วิชาเลือก ๒ หน่วยกิต			
๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม	๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา	๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๒๔๒ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๒๔๓ สาธารณสุขมูลฐาน	๒(๒-๐-๔)		

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง ปี ๒๕๕๐)	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง ปี ๒๕๕๕)	หมายเหตุ
๑. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ๘ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	
ก. วิชาบังคับ ๔ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม (Man and Society) ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์และสังคมตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ปัญหาแบบสันติวิธี	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม (Man and Society) ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ปัญหาแบบสันติวิธี	คงเดิม
๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป (General Law)	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป (General Law)	คงเดิม

<p>ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมุสลิม</p>	<p>ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมุสลิม</p>	
<p>ข. วิชาเลือก ๔ หน่วยกิต</p>		
<p>๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย ๒(๒-๐-๔) (Thai Politics and Government) ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธรศาสนามกับการเมืองการปกครองของไทย</p>	<p>๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย๒(๒-๐-๔) (Thai Politics and Government) ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธรศาสนามกับการเมืองการปกครองของไทย</p>	<p>คงเดิม วิชาเลือก</p>
<p>๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน๒(๒-๐-๔) (Economics in Daily Life) ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรัชญาการณทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน รูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ</p>	<p>๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒(๒-๐-๔) (Economics in Daily Life) ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรัชญาการณทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิต ประจำวัน รูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ</p>	<p>คงเดิม วิชาเลือก</p>
<p>๐๐๐ ๒๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒(๒-๐-๔) (Man and Environment) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย</p>	<p>๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒(๒-๐-๔) (Man and Environment) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย</p>	<p>เปลี่ยน รหัส วิชาเลือก</p>
<p>๐๐๐ ๒๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒(๒-๐-๔) (Current World Affairs) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลกทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความ</p>	<p>๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒(๒-๐-๔) (Current World Affairs) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและ</p>	<p>เปลี่ยน รหัส วิชาเลือก</p>

ร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธ ศาสนา กับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับ เหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธใน เเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	
๒. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ๘ หน่วยกิต		
ก. วิชาบังคับ ๖ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา (๒)(๒-๐-๔) (Technique of Higher Learning) ศึกษาเทคนิคการศึกษา ระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ หอสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต_วิธี แสวงหาความรู้ การเรียนเป็นกลุ่ม การเรียนด้วย กิจกรรมที่ส่งเสริมทางวิชาการ การเขียนรายงาน และภาคนิพนธ์ หมายเหตุ : รายวิชา ๐๐๐ ๑๐๗ เป็นวิชาบังคับไม่ นับหน่วยกิต	๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ๒ (๒-๐-๔) (Technique of Higher Learning) ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้น การเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูล ทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวิชาการ การเขียน รายงานและภาคนิพนธ์	นับหน่วย กิต เนื้อหา คงเดิม วิชาบังคับ
๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Introduction to Philosophy) ศึกษาความหมายและขอบเขตของ ปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนา และ วิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญาและสาระสำคัญของ ปรัชญาสาขาต่างๆ พัฒนาการของปรัชญา ตะวันออกและปรัชญาตะวันตก	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Introduction to Philosophy) ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่างๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก	คงเดิม
๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป ๒(๒-๐-๔) (General Religions) ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและ จุดมุ่งหมายของศาสนาต่างๆ วิเคราะห์ลักษณะที่ เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของ ศาสนา ต่าง ๆ ในประเทศไทย	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป ๒(๒-๐-๔) (General Religions) ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษา ศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของ ศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและ ต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคม โลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	คงเดิม
๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Introduction to Logic) ศึกษานิमित คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิชาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบ	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (๒)(๒-๐-๔) (Introduction to Logic) ศึกษานิमित คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิชาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบต่าง ๆ การ	เนื้อหาคง เดิม ไม่นับ

<p>ต่างๆ การแบ่งยุคตี ความเป็นปฏิปักษ์แห่งยุคตี ยุคตีผสม การให้เหตุผล ปรีตถานูมานและปฤจณา วาที่แบบต่างๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผล จากบทสนทนาของพระพุทเจ้าในอนัตตลักขณสูตร หรือในสูตรอื่นๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตีวาทีน วิชาวิธีของ นาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง ระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตกกับตรรกศาสตร์ ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์ พระพุทศาสนา</p>	<p>แบ่งยุคตี ความเป็นปฏิปักษ์แห่งยุคตี ยุคตีผสม การให้ เหตุผล ปรีตถานูมานและปฤจณาวาที่แบบต่าง ๆ ศึกษา หลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของ พระพุทเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บท สนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตี วาทีน วิชาวาทีของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือน และความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับ ตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกใน คัมภีร์พระพุทศาสนา</p>	<p>หน่วยกิต</p>
<p>ข. วิชาเลือก ๔ หน่วยกิต</p>	<p>วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต</p>	
<p>๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย ๒(๒-๐-๔) (Thai Culture) ศึกษาความหมายและเนื้อหาของ วัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภท ของวัฒนธรรม พระพุทศาสนากับวัฒนธรรม การ อนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของ วัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย</p>	<p>๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย ๒(๒-๐-๔) (Thai Culture) ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการ ของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่ และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการ พัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรม ไทย</p>	<p>คงเดิม</p>
<p>๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒(๒-๐-๔) (Man and Civilization) ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่ สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการ ของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของสังคมตะวันออกและ ตะวันตกที่ ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ใน รูปแบบต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารย ธรรมตะวันออกกับอารยธรรมตะวันตกและอิทธิพล ของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรม ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒(๒-๐-๔) (Man and Civilization) ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของ มนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการของ อารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและ การเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิด ผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การ แลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและ วัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>คงเดิม</p>
<p>๐๐๐ ๒๐๑ ชีวิตกับจิตวิทยา ๒(๒-๐-๔) (Life and Psychology) ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์ คุณสมบัติของจิตใจในลักษณะต่างๆ ผลของ สุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์ และการดำรง</p>	<p>๐๐๐ ๒๐๑ ชีวิตกับจิตวิทยา ๒(๒-๐-๔) (Life and Psychology) ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์ คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มี ต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคม</p>	<p>คงเดิม</p>

อยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม	และสิ่งแวดล้อม	
๓) กลุ่มวิชาภาษา ๘ หน่วยกิต		
ก. วิชาบังคับ ๒ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร ๒(๒-๐-๔) (Language and Communication) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสื่อสาร การอ่าน เขียน พูด และฟังภาษาไทย เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การอ่านคำร้อยแก้ว คำร้อยกรอง อ่านประกาศ แถลงการณ์ การเขียนจดหมาย ย่อความ เรียงความ โวหารต่าง ๆ การพูด การสนทนา บรรยาย อภิปราย มารยาทในการพูด การฟัง การจับสาระของเรื่อง มารยาทในการฟัง และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร ๒(๒-๐-๔) (Language and Communication) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การอ่านคำร้อยแก้ว คำร้อยกรอง อ่านประกาศ แถลงการณ์ การเขียนจดหมาย ย่อความ เรียงความ โวหารต่าง ๆ การพูด การสนทนา บรรยาย อภิปราย มารยาทในการพูด การฟัง การจับสาระของเรื่อง มารยาทในการฟัง และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ	คงเดิม วิชาบังคับ
๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Introduction to Linguistics) ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักการวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Introduction to Linguistics) ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์	คงเดิม วิชาบังคับ
๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic English) ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่าน และเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กันเน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ	๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic English) ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced English) ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced English) ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา	คงเดิม

<p>๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Sanskrit) ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนาม ศัพท์ การแจก รูปนามศัพท์ สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปุจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบ ของ กริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุ วาจกจากธาตุ การแจก รูปกริยา แผลและแต่ง ประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา</p>	<p>๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Sanskrit) ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษร และเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของ นามศัพท์ การแจก รูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปุจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยา อาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุ วาจกจาก ธาตุ การแจก รูปกริยา แผลและแต่งประโยคสันสกฤตที่ เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา</p>	<p>คงเดิม</p>
<p>๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Sanskrit) ศึกษานามศัพท์ การแจก รูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยาศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็น อาขยาตกรรตุ วาจกจากธาตุ กริยาอาขยาตกรรม วาจก ภาววาจก นิชันทกรรตุ วาจก นิชันทกรรม วาจก การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตุ วาจกเป็นกรรม วาจก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แผลและ แต่งประโยคภาษาสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ ที่ได้ศึกษา</p>	<p>๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Sanskrit) ศึกษานามศัพท์ การแจก รูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพย ศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุ วาจกจากธาตุ กริยาอาขยาตกรรม วาจก ภาววาจก นิชันทกรรตุ วาจก นิชันทกรรม วาจก การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตุ วาจกเป็นกรรม วาจก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แผลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับ ไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา</p>	<p>คงเดิม</p>
<p>๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาเวียดนามเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Vietnamese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาเวียดนามในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ ระบบประโยค ฝึกการ อ่าน เขียนภาษาเวียดนาม และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน</p>		<p>ตัด ออก</p>
<p>๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาเวียดนามขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Vietnamese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และ เขียนภาษาเวียดนาม เน้นการสนทนาโดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>๐๐๐ ๑๒๒ ภาษาพม่าเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Burmese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาพม่าในเรื่อง ระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกอ่าน เขียนภาษาพม่า และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูล</p>		<p>ตัดออก</p>

จากสถานการณ์ปัจจุบัน		
๐๐๐ ๑๒๓ ภาษาพม่าขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Burmese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาพม่า เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน		ตัดออก
๐๐๐ ๑๒๔ ภาษามลายูเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Malay) ศึกษาโครงสร้างของภาษามลายูในเรื่องระบบเสียง ระบบคำและระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษามลายู และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน		ตัดออก
๐๐๐ ๑๒๕ ภาษามลายูขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Malay) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษามลายู เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน		ตัดออก
๐๐๐ ๑๒๖ ภาษาลาวเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Lao) ศึกษาโครงสร้างของภาษาลาวในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนอักษรลาวปัจจุบัน		ตัดออก
๐๐๐ ๑๒๗ ภาษาลาวขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Lao) ฝึกเขียนอักษรที่ใช้จารึกภาษาลาวแบบต่างๆ ศึกษาความแตกต่างระหว่างภาษาถิ่นที่สำคัญของลาว และอ่านเอกสารหรือตำราที่กำหนดจากประวัติศาสตร์ วรรณคดีและกฎหมาย		ตัดออก
	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Thai) ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ใน	วิชาใหม่ เพิ่มรหัส

		ชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมาย รูปธรรมและนามธรรม	
	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยชั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Thai) ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะ การฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การ อ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งภาพย์ กลอน โคลง ฉันทในภาษาไทย		วิชาใหม่ เพิ่มรหัส
๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Chinese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีน ในเรื่อง ระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน และเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนา โดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Chinese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบ เสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การ เขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน		คงเดิม
๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนชั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Chinese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และ เขียนภาษาจีน เน้นการฝึกสนทนา โดยอาศัยข้อมูล จากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนชั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Chinese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน		คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Japanese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ใน เรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึก การอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Japanese) ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบ เสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียน ภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน		คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Japanese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Japanese) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน		คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๒ ภาษาเขมรเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Khmer) ศึกษาโครงสร้างของภาษาเขมร ใน เรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึก การอ่าน เขียนภาษาเขมร และการสนทนาโดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน			ตัดออก

๐๐๐ ๑๓๓ ภาษาเขมรขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Khmer) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษา เขมร เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน		ตัดออก
๐๐๐ ๑๓๔ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Hindi) ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่อง ระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาฮินดี และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูล จากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Hindi) ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบ เสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง-อ่าน- เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่ นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Hindi) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Hindi) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจาก สถานการณ์ปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาเกาหลีเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Korean) ศึกษาโครงสร้างของภาษาเกาหลี ใน เรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึก ทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาเกาหลี และ การสนทนา โดยอาศัยข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน		ตัดออก
๐๐๐ ๑๓๗ ภาษาเกาหลีขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Korean) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และ เขียน ภาษาเกาหลี เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูล จากสถานการณ์ปัจจุบัน		ตัดออก
๔) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ๖ หน่วยกิต		
ก. วิชาบังคับ ๔ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย ๒(๒-๐-๔) (Basic Statistics and Research) ศึกษามโนทัศน์พื้นฐานของสถิติ การแจก แจงความถี่ การวัดและแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การ กระจายความเบ้และความโค้ง เปอร์เซ็นไทล์ เดชีส์ ควอร์ไทล์ ทฤษฎีความน่าจะเป็นเบื้องต้น และการ สุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ขั้นตอน ของการวิจัย ลักษณะและประเภทของการวิจัย	๐๐๐ ๑๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย ๒ (๒-๐-๔) (Basic Statistics and Research) ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่า แนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนความเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z – T และ F ประชากรและสุ่มตัวอย่าง การ ทดสอบสมมติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการ	แก้ไข เล็กน้อย

รูปแบบและขบวนการของการวิจัย และการเขียน รายงานผลงานการวิจัย	วิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัย และการเขียนรายงานผลการวิจัย	
<p>๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Mathematics) ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ประกอบด้วยนิยาม ประพจน์ การใช้สัญลักษณ์ แสดงกฎเกณฑ์ การอ้างเหตุผลทางตรรกศาสตร์ เรื่องเซต และพีชคณิตของเซต เรื่องระบบจำนวน และคุณสมบัติที่สำคัญของจำนวนชนิดต่างๆ การแก้สมการและอสมการ ทฤษฎีเมตริกซ์และดีเทอร์มิแนนต์ ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน</p>	<p>๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Basic Mathematics) ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การใช้เหตุผล เซต ความหมายของเซต ประเภทของเซต เซตย่อย การที่เท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พีชคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน เมตริกซ์ การดำเนินการเมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนต์ อินเวอร์ส เมตริกซ์</p>	แก้ไขเล็กน้อย
ข. วิชาเลือก ๒ หน่วยกิต		
<p>๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม ๒(๒-๐-๔) (World and Environment) ศึกษาความหมายของวิทยาศาสตร์และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภาวะอุณหภูมิพื้นโลกที่สูงขึ้น ฝนกรดและหมอกควันดำ สภาวะเรือนกระจก ภาวะมลพิษทางอากาศ ทางน้ำ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาขยะล้นโลกและสารพิษใต้ดิน การใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจและสังคม การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเสริมสร้างบทบาทของพระสงฆ์และของกลุ่มหลักในสังคมด้านสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยง</p>	<p>๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม ๒(๒-๐-๔) (World and Environment) ศึกษาความหมายของวิทยาศาสตร์และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภาวะอุณหภูมิพื้นโลกที่สูงขึ้น ฝนกรดและหมอกควันดำ สภาวะเรือนกระจก ภาวะมลพิษทางอากาศ ทางน้ำ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาขยะล้นโลกและสารพิษใต้ดิน การใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจและสังคม การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเสริมสร้างบทบาทของพระสงฆ์และของกลุ่มหลักในสังคมด้านสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยง</p>	คงเดิม
<p>๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา ๒(๒-๐-๔) (Physical Science and Technology) ศึกษาประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคโบราณจนถึงปัจจุบัน ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเอกภพ และระบบสุริยะ การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับผลผลิตทางการเกษตร วัชพืช วิธีการป้องกันและกำจัดโรคพืช การขนส่งและการสื่อสาร อุปกรณ์ด้านเครื่องเสียงและภาพ นวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และ</p>	<p>๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา ๒(๒-๐-๔) (Physical Science and Technology) ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัยต่าง ๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับ</p>	แก้ไขเล็กน้อย

ประยุกต์วิทยา	วิทยาศาสตร์	
๐๐๐ ๒๔๒ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารสนเทศเบื้องต้น ๒(๒-๐-๔) (Introduction to Computer and Information Technology) ศึกษาวิทยาการคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งทางด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ระบบเลขฐาน ภาษาคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูล เครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และ โปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารสนเทศ ๒(๒-๐-๔) (Introduction to Computer and Information Technology) บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร องค์ประกอบ ของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและ พัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่าย และการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเว็ทไซด์เว็บ ภัย คุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคม ไซเบอร์	แก้ไข เล็กน้อย
๐๐๐ ๒๔๓ สาธารณสุขมูลฐาน ๒(๒-๐-๔) (Primary Health Care) ศึกษาประวัติความเป็นมาของสมุนไพร ประเภทยา สามัญประจำบ้าน ยาปฏิชีวนะ สารเสพติด การปฐมพยาบาล การออกกำลังกาย การเลือก บริโภคอาหารตามวัยและการพักผ่อน การแพทย์ทางเลือก และสุขภาพะองค์รวม		ตัดออก

ตารางเปรียบเทียบ

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา

พ.ศ. ๒๕๕๐ กับ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกน พระพุทธศาสนา ๒๕๕๐	หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกน พระพุทธศาสนา ๒๕๕๕	หมายเหตุ
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต นิสิตทุกคณะต้องศึกษาวิชาแกน พระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาภาษาบาลี ๖ หน่วยกิต และ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต นอกจากนี้ นิสิตแต่ละสาขาวิชา ต้องศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ประยุกต์อีก ๑๐ หน่วยกิต	๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต นิสิตทุกคณะต้องศึกษาวิชาแกน พระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มวิชาภาษาบาลี ๖ หน่วยกิต และกลุ่มวิชา พระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต นอกจากนี้นิสิตแต่ละ สาขาวิชา ต้องศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์อีก ๑๐ หน่วยกิต	
๒.๑.๑ กลุ่มวิชาภาษาบาลี จำนวน ๖ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๔๔ แต่งแปลบาลี ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี ๒(๒-๐-๔)	แก้ไขรหัส
๐๐๐ ๑๔๕ วรรณคดีบาลี ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์ ๒(๒-๐-๔)	แก้ไขรหัส
๐๐๐ ๒๔๖ บาลีไวยากรณ์ขั้นสูง ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี ๒(๒-๐-๔)	แก้ไขรหัส

๒.๑.๒ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	๒.๑.๒ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๒)(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๒)(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒)(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒)(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒)(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒)(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๑๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)	
คำอธิบายรายวิชาแกนพระพุทธศาสนา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. ๒๕๕๐	คำอธิบายรายวิชาแกนพระพุทธศาสนา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. ๒๕๕๕	
๐๐๐ ๑๔๕ วรรณคดีบาลี ๒(๒-๐-๔) (Pali Literature) ศึกษาประวัติ ความหมาย ประเภท และ พัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา อนุฎีกา โยชนา และปกรณ์วิเสส วรรณกรรมบาลีในประเทศไทย ไทย และคุณค่าของวรรณกรรมบาลีต่อสังคมไทย	๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี ๒(๒-๐-๔) (Pali Literature) ศึกษาประวัติความหมายประเภทและ พัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุ ฎีกา โยชนาและปกรณ์วิเสส วรรณกรรมบาลีในประเทศไทย ไทย และคุณค่าของวรรณกรรมบาลีต่อสังคมไทย	เปลี่ยน รหัส เนื้อหา คงเดิม
๐๐๐ ๒๔๖ บาลีไวยากรณ์ขั้นสูง ๒(๒-๐-๔) (Advanced Pali Grammar) ศึกษาไวยากรณ์บาลี โดยอาศัยสูตร ต่าง ๆ ในคัมภีร์กัจจายนะ โมคคัลลานะ สัททนีติ ปกรณ์ และปทฺรูปสิทธิปกรณ์	๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์ ๒(๒-๐-๔) (Pali Grammar) ศึกษาการเขียน การอ่านภาษาบาลี ฐานกรณ์ การออกเสียงพยัญชนะสังโยค การเชื่อมอักษรด้วยสนธิกริ โยปกรณ์ ประเภทและวิธีแจกค่านาม สังขยา อัพย ศัพท์ กิริยาอาชยาต นามกิตก์ กิริยากิตก์ สมาส	เปลี่ยน รหัสและ เนื้อหา เปลี่ยน วิชาทั้ง ภาษาไทย

	และดัตติต	และภาษา อังกฤษ
๐๐๐ ๑๔๔ แต่งแปลบาลี ๒(๒-๐-๔) (Pali Composition and Translation) ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลี ทั้งโดยอรรถ และโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่ง และการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปล การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจาก หนังสือที่กำหนด	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี ๒(๒-๐-๔) Pali Composition and Translation) ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลีทั้งโดยอรรถ และโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและ การแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปล บาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด	เปลี่ยน รหัส เนื้อหา คงเดิม
๒) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาจำนวน ๒๔ หน่วย กิต	๒) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน ๒๔ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา ๒(๒-๐-๔) (Tipitaka Studies) ศึกษากำเนิดความเป็นมา และพัฒนาการของคัมภีร์ พระไตรปิฎก การจำแนก โครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อ ของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะ และลาย ลักษณ์อักษรลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระ ไตรปิฎกในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา ๒(๒-๐-๔) (Tipitaka Studies) ศึกษากำเนิด ความเป็นมา และพัฒนาการของ คัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระ พระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของ พระไตรปิฎก ในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจาก การศึกษาพระไตรปิฎก	คงเดิม
๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Vinaya Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของ พระวินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์ เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์ อาทิ กัมมิกะ ปาจิตตีย์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Vinaya Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา สาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกา ประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระ วินัยปิฎก	แก้ไข
๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Suttanta Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้าง ของพระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์ พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปริณิพพานสูตร อัครคัมภีร์สูตร รวมทั้งประเด็น ที่น่าสนใจจากนิกายทั้ง ๕ นิกาย	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Suttanta Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระ สูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปริณิพพานสูตร อัครคัมภีร์สูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ จากนิกาย ทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตต	คงเดิม

คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังกุตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถ กถาและฎีกาประกอบ	นิกาย อังกุตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถ กถาและฎีกาประกอบ	
๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Abhidhamma Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎก ทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถ กถาและฎีกาประกอบ	๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Abhidhamma Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระ ประเด็นที่ น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้ เข้าใจหลักปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และ นิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation I) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติ กรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนา ภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภavana ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิวรรณ์ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้มีความรู้ความ เข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนา กรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นิ่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation I) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏ ฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภavana ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิวรรณ์ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและ นำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นิ่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation II) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกา ยานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอา นาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้ง แบบสมถยานิกะและวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยการเดิน จงกรม ๒ ระยะ นิ่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบ อารมณ์	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation II) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายานุปัสสนา สติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และ วิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นิ่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและ สอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒)(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation III) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติ เวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปล ลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิติ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติ	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒)(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation III) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนา นุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับ อินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปลลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิติ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการ	คงเดิม

<p>วิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นิ่ง กำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>เดินจงกรม ๓ ระยะ นิ่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>	
<p>๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation IV) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติจิตตานุปัสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นิ่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation IV) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นิ่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>คงเดิม</p>
<p>๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒)(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation V) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นิ่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (๒)(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation V) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นิ่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>คงเดิม</p>
<p>๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation VI) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปินณกสูตร สติสูตร อากาการบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นิ่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation VI) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปินณกสูตร สติสูตร อากาการบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นิ่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>คงเดิม</p>
<p>๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation VII) ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวะธรรมที่เกิดดับในขณะปฏิบัติ วิธีการแก้สภาวะธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนึ่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation VII) ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวะธรรมที่เกิดดับในขณะปฏิบัติ วิธีแก้สภาวะธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนึ่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์</p>	<p>คงเดิม</p>
<p>๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (History of Buddhism) ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา</p>	<p>๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (History of Buddhism) ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา</p>	<p>คงเดิม</p>

<p>ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศและอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวง การพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต</p>	<p>ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศและอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวง การพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต</p>	
<p>๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Buddhist Festival and Traditions) ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้น ๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง</p>	<p>๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Buddhist Festival and Traditions) ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้น ๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง</p>	คงเดิม
<p>๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒(๒-๐-๔) (Thai Sangha Administration) ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์</p>	<p>๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒(๒-๐-๔) (ThaiSangha Administration) ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบันศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย</p>	แก้ไข
<p>๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma in English) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนา ที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้เป็นภาษาอังกฤษ</p>	<p>๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma in English) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษและหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ</p>	คงเดิม
<p>๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma Communications) ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย</p>	<p>๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma Communications) ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย</p>	คงเดิม
<p>๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Research and Literary Works on Buddhism)</p>	<p>๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Research and Literary Works on Buddhism)</p>	แก้ไข

<p>พระเจ้าทรงธรรม สังคีตยวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมณฑลวิเสสสภาของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาสภิกขุ กรรมที่ปณีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p>	<p>ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เถฎมิกถาของพญาลิไท มังคลัตถที่ปณีของพระสิริมงคลอาจารย์ กายมมหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคีตยวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมณฑลวิเสสสภาของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาส กรรมที่ปณีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p>	
--	---	--

รายละเอียดการปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หมายเหตุ
วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต	วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต	
วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต	วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต	
<p>๔๐๑ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาการเมืองการปกครอง ๒ (๒-๐-๔) (Buddhism and Political Development) ศึกษาวิเคราะห์บทบาทของพระพุทธศาสนาที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองของไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นต้นมา พุทธธรรมที่มีส่วนเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่การเมือง องค์การทางคณะสงฆ์ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านการเมืองการปกครองของไทย บทบาทของพระสงฆ์ต่อการเมืองไทย บทบาทของพระสงฆ์กับการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีกรณีศึกษาจากพระสงฆ์ที่มีบทบาททางการเมือง เช่น พระสงฆ์ศรีลังกา เป็นต้น</p>	<p>๔๐๑ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง ๒ (๒-๐-๔) (Buddhism and Politics) <u>ศึกษาบทบาทของพระพุทธศาสนาที่มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองของไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นต้นมา พุทธธรรมที่มีส่วนเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่การเมือง องค์การทางคณะสงฆ์ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านการเมืองการปกครองของไทย บทบาทของพระสงฆ์ต่อการเมืองไทย บทบาทของพระสงฆ์กับการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีกรณีศึกษาจากพระสงฆ์ที่มีบทบาททางการเมือง เช่น พระสงฆ์ศรีลังกา เป็นต้น</u></p>	ปรับชื่อวิชาและเนื้อหา
<p>๔๐๑ ๓๐๒ รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Political Science in Buddhism) ศึกษาแนวคิดทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนาและจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่</p>	<p>๔๐๑ ๓๐๒ รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Political Science in Buddhism) ศึกษาแนวคิดทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนาและจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่</p>	คงเดิม
<p>๔๐๑ ๔๐๔ รัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Political Science in Buddhist Literature) ศึกษาทฤษฎีการเมืองการปกครอง และการบริหารที่ปรากฏในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น ไตร</p>	<p>๔๐๑ ๓๐๓ รัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Political Science in Buddhist Literature) ศึกษาทฤษฎีการเมืองการปกครอง และการบริหารที่ปรากฏในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิ</p>	คงเดิม เปลี่ยนรหัส

ภูมิพระร่วง โลกนิติ ราชนิติ ธรรมนิติ จักรกภาพทีปนี ภูมิวิลาสินี มงคลทีปนี โลกทีปกสาร โลกบัญญัติ วิเคราะห์การเมืองการปกครองและการบริหารในวรรณกรรมเหล่านี้และวรรณกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ	พระร่วง โลกนิติ ราชนิติ ธรรมนิติ จักรกภาพทีปนี ภูมิวิลาสินี มงคลทีปนี โลกทีปกสาร โลกบัญญัติ วิเคราะห์การเมืองการปกครองและการบริหารในวรรณกรรมเหล่านี้และวรรณกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ	
๔๐๑ ๔๐๓ พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์ ๒ (๒-๐-๔) (Buddhism and Human Security) ศึกษาความหมาย ความเป็นมา และแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์ ความสำคัญของความมั่นคงของมนุษย์ที่มีต่อการพัฒนาประเทศ ความมั่นคงของมนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนา และศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ในด้านต่างๆ	๔๐๑ ๔๐๔ พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของมนุษย์ ๒ (๒-๐-๔) (Buddhism and Human Security) ศึกษาความหมาย ความเป็นมา และแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์ ความสำคัญของความมั่นคงของมนุษย์ที่มีต่อการพัฒนาประเทศ ความมั่นคงของมนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนา และศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ในด้านต่างๆ	คงเดิม
๔๐๑ ๔๐๕ พุทธธรรมกับการบริหาร ๒ (๒-๐-๔) (Buddhadhamma and Administration) ศึกษาความหมายและขอบข่ายของการบริหาร บทบาทด้านการบริหารของพระพุทธเจ้า วิเคราะห์พุทธธรรมเกี่ยวกับหลักการและวิธีการบริหาร คุณธรรมและจริยธรรมของนักบริหาร การประยุกต์พุทธวิธีบริหารเพื่อใช้ในการบริหาร	๔๐๑ ๔๐๕ ธรรมภิบาลตามแนวพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) (Buddhist Good Governance) ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการและองค์ประกอบของธรรมาภิบาล หลักธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก เปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาลกับธรรมาภิบาลเชิงพุทธ การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธสำหรับการบริหารจัดการภาครัฐภาคธุรกิจภาคเอกชนและประชาชน	ปรับชื่อวิชาและเนื้อหา
วิชาเฉพาะสาขาวิชา ๖๔ หน่วยกิต	วิชาเฉพาะสาขาวิชา ๖๔ หน่วยกิต	
วิชาบังคับสาขา ๒๗ หน่วยกิต	วิชาบังคับสาขา ๔๘ หน่วยกิต	
๔๐๑ ๒๐๖ ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) (Introduction to Political Philosophy) ศึกษาความหมายและที่มาของวิชาปรัชญาการเมือง ในประเด็นที่สำคัญ เช่น จุดมุ่งหมายปลายทางของมนุษย์ จุดมุ่งหมายของรัฐ ความยุติธรรม ปรัชญาการเมืองสมัยโบราณ ปรัชญาการเมืองสมัยกลางและปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ ผลงานของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออกคนสำคัญ รวมถึงพุทธปรัชญาทางการเมือง	๔๐๑ ๒๐๖ ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) (Introduction to Political Philosophy) ศึกษาความหมายและที่มาของวิชาปรัชญาการเมืองในประเด็นที่สำคัญ เช่น จุดมุ่งหมายปลายทางของมนุษย์ จุดมุ่งหมายของรัฐ ความยุติธรรม ปรัชญาการเมืองสมัยโบราณ ปรัชญาการเมืองสมัยกลางและปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ ผลงานของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออกคนสำคัญ รวมถึงพุทธปรัชญาทางการเมือง	คงเดิม
๔๐๑ ๒๐๗ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Introduction to Political Science) ศึกษาธรรมชาติและวิธีการทางรัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐศาสตร์กับศาสตร์ทางสังคมอื่นๆ ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และหลักเกี่ยวกับอำนาจ การใช้อำนาจ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับบุคคล อำนาจกับกฎหมาย สถาบันทางการเมืองการปกครอง พลังและกระบวนการทางการเมืองและประชาคมนานาชาติ	๔๐๑ ๒๐๗ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Introduction to Political Science) ศึกษาธรรมชาติและวิธีการทางรัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐศาสตร์กับศาสตร์ทางสังคมอื่นๆ ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และหลักเกี่ยวกับอำนาจ การใช้อำนาจ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับบุคคล อำนาจกับกฎหมาย สถาบันทางการเมืองการปกครอง พลังและกระบวนการทางการเมืองและประชาคมนานาชาติ	คงเดิม
๔๐๑ ๓๐๘ ความรู้เบื้องต้นทางการบริหารรัฐกิจ ๓ (๓-๐-๖) (Introduction to Public Administration) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตการบริหารรัฐกิจ นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการบริหาร พัฒนาการของการบริหาร การบริหารรัฐกิจ การบริหารธุรกิจ การบริหารกับปัจจัยแวดล้อม การบริหารการพัฒนา การจัดการทรัพยากร	๔๐๑ ๓๐๘ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Introduction to Public Administration) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตรัฐประศาสนศาสตร์ นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการบริหาร พัฒนาการของการบริหาร การบริหารรัฐกิจ การบริหารธุรกิจ การบริหารกับปัจจัยแวดล้อม การบริหารการพัฒนา การจัดการทรัพยากร	ปรับชื่อวิชาและเนื้อหา

มนุษย์ การจัดและปรับปรุงองค์การของรัฐ การวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การติดต่อประสานงานและการติดตามผลงาน ภาวะผู้นำ การบริหารราชการไทย และการบริหารรัฐกิจเชิง พุทธิ	มนุษย์ การจัดและปรับปรุงองค์การของรัฐ การวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การติดต่อประสานงานและการติดตามผลงาน ภาวะผู้นำ การบริหารราชการไทย และรัฐประศาสนศาสตร์แนว พุทธิ	
๔๐๑ ๓๐๙ ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ๓ (๓-๐-๖) (Introduction to International Relation) ศึกษาความรู้พื้นฐานของการเมืองระหว่างประเทศ ธรรมชาติและโครงสร้างของระบบการเมืองระหว่างประเทศ ปัจจัยทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหาร วัฒนธรรม อุดมการณ์ที่มีผลต่อแนวพฤติกรรมของรัฐ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ พัฒนาการความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น ระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย สถาบันระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามแนวพระพุทธศาสนา	๔๐๑ ๓๐๙ ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ๓ (๓-๐-๖) (Introduction to International Relation) ศึกษาความรู้พื้นฐานของการเมืองระหว่างประเทศ ธรรมชาติและโครงสร้างของระบบการเมืองระหว่างประเทศ ปัจจัยทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหาร วัฒนธรรม อุดมการณ์ที่มีผลต่อแนวพฤติกรรมของรัฐ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ พัฒนาการความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น ระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย สถาบันระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามแนวพระพุทธศาสนา	คงเดิม
๔๐๑ ๓๑๒ การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย ๓ (๓-๐-๖) (Analysis of Thai Politics and Government) <u>ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยทางประวัติศาสตร์</u> <u>โครงสร้างสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย ลักษณะเฉพาะและอุดมการณ์ประจำชาติ</u> <u>บทบาทของทหารต่อการเมืองการปกครองของไทย</u>	๔๐๑ ๓๑๐ การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย ๓ (๓-๐-๖) (Analysis of Thai Politics and Government) <u>ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยทางประวัติศาสตร์</u> <u>โครงสร้างสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย</u> <u>ลักษณะเฉพาะและอุดมการณ์ประจำชาติ</u> <u>บทบาทของทหารต่อการเมืองการปกครองของไทย</u>	คงเดิม
๔๐๑ ๓๑๐ การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖) (Comparative Politics and Government) ศึกษาแนวคิดและวิธีการต่างๆ ในการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ทั้งนี้ให้ศึกษาเปรียบเทียบของประเทศต่างๆ โดยเลือกเฉพาะบางประเทศที่สำคัญในกลุ่มประเทศประชาธิปไตย กลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ และกลุ่มประเทศโลกที่สาม โดยเน้นศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง โครงสร้าง องค์ประกอบและหน้าที่ของระบบการเมืองการปกครองเหล่านั้นเป็นกรณีศึกษา	๔๐๑ ๓๑๑ การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖) (Comparative Politics and Government) ศึกษาแนวคิดและวิธีการต่างๆ ในการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ทั้งนี้ให้ศึกษาเปรียบเทียบของประเทศต่างๆ โดยเลือกเฉพาะบางประเทศที่สำคัญในกลุ่มประเทศประชาธิปไตย กลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ และกลุ่มประเทศโลกที่สาม โดยเน้นศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง โครงสร้าง องค์ประกอบและหน้าที่ของระบบการเมืองการปกครองเหล่านั้นเป็นกรณีศึกษา	
๔๐๑ ๓๑๒ การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย ๓ (๓-๐-๖) (Analysis of Thai Politics and Government) ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยทางประวัติศาสตร์ โครงสร้างสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย ลักษณะเฉพาะและอุดมการณ์ประจำชาติ บทบาทของทหารต่อการเมืองการปกครองของไทย	๔๐๑ ๓๑๒ การเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ๓ (๓-๐-๖) (Local Government and Politics) ศึกษารูปแบบและกระบวนการของการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในปัจจุบัน พฤติกรรมการเมือง และแนวโน้มของการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคต	ปรับชื่อวิชาและเนื้อหา
๔๐๑ ๓๑๓ ภาษาอังกฤษสำหรับนักรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (English for Political Scientists) ศึกษาโครงสร้าง ศัพท์และสำนวนที่ใช้กันมากในสาขาวิชารัฐศาสตร์ และฝึกการใช้ศัพท์และสำนวนเหล่านั้นในการเขียนและการพูด ตลอดทั้งฝึกการอ่าน วิเคราะห์และตีความงานเขียนรัฐศาสตร์ การเขียนย่อความ เรียงความ และอภิปรายเป็นภาษาอังกฤษในเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์	๔๐๑ ๓๑๓ ภาษาอังกฤษสำหรับนักรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (English for Political Scientists) ศึกษาโครงสร้าง ศัพท์และสำนวนที่ใช้กันมากในสาขาวิชารัฐศาสตร์ และฝึกการใช้ศัพท์และสำนวนเหล่านั้นในการเขียนและการพูด ตลอดทั้งฝึกการอ่าน วิเคราะห์และตีความงานเขียนรัฐศาสตร์ การเขียนย่อความ เรียงความ และอภิปรายเป็นภาษาอังกฤษในเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์	คงเดิม
๔๐๑ ๓๑๓ การเมืองการปกครองของเอเชีย	๔๐๑ ๓๑๔ อาเซียนศึกษา ๓ (๓-๐-๖)	ปรับรหัส

<p>ตะวันออกเฉียงใต้ ๓ (๓-๐-๖) (Politics and Government of Southeast Asia) ศึกษาแนวคิดและพฤติกรรมทางการเมือง สถาบันการเมือง การจัดระเบียบการปกครอง รูปแบบของรัฐ และองค์กรแห่งอำนาจของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อเมือง เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาการพัฒนาการเมือง การปกครองของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p>	<p>(ASEAN Community) ศึกษาประวัติความเป็นมา พัฒนาการประชาคม อาเซียน กลไกอาเซียน กฎบัตรอาเซียน วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย โครงสร้าง ภาพรวม ที่มาคำศัพท์และที่มาของ AFTA เขตการค้าเสรีและสภาพเศรษฐกิจพื้นฐานประชาคม อาเซียนและเหตุผล องค์ประกอบของประเทศร่วมเจรจาที่มี ผลกระทบต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประเทศไทย และ แนวโน้มประชาคมอาเซียน</p>	<p>วิชาและ เนื้อหา</p>
<p>๔๐๑ ๓๑๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) (Political Science Research Methodology) ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ทั้งที่เป็น การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยครอบคลุมถึง การสร้างแนวความคิด ประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การ ตั้งสมมติฐาน การสร้างข้อบ่งชี้ บท การประมวลผล การ วิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการรายงานการวิจัย ทั้งนี้ให้มีการ ฝึกหัดจัดทำโครงการวิจัยเสนอเป็นภาคปฏิบัติด้วย</p>	<p>๔๐๑ ๓๑๕ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๑ ๓ (๓-๐-๖) (Political Science Research Methodology I) ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ทั้งที่เป็นการวิจัย เชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยครอบคลุมถึงการสร้าง แนวความคิด ประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การสร้างข้อบ่งชี้ บท การประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการรายงานการวิจัย ทั้งนี้ให้มีการฝึกหัดจัดทำ โครงการวิจัยเสนอเป็นภาคปฏิบัติด้วย</p>	<p>ปรับแก้ไข ปรับหน่วย กิต</p>
	<p>๔๐๑ ๔๑๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๒ ๓ (๓-๐-๖) (Political Science Research Methodology II) ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ทั้งที่เป็นการวิจัย เชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ให้เน้นการจัดทำ โครงการวิจัยเสนอเป็นภาคปฏิบัติ พร้อมนำเสนอผลงานวิจัยต่อ สาธารณะและนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้</p>	<p>วิชาใหม่</p>
	<p>๔๐๑ ๔๑๗ กฎหมายปกครอง ๓ (๓-๐-๖) (Administrative Law) ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง ประวัติแนวคิดและ สาระสำคัญของกฎหมายปกครอง หลักการพื้นฐานในระบบ กฎหมายปกครองที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน อำนาจของรัฐที่มอบให้เจ้าหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายใต้หลัก นิติรัฐที่เรียกร้องให้การกระทำทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ฝ่าย ปกครองนั้นจะต้องกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย การจัดระเบียบ การปกครอง การบริหารสาธารณะ กฎหมายเกี่ยวข้องกับ ราชการส่วนกลาง กฎหมายเกี่ยวข้องกับราชการส่วนภูมิภาค กฎหมายเกี่ยวข้องกับราชการส่วนท้องถิ่น กฎหมายเกี่ยวข้องกับ รัฐวิสาหกิจ กฎหมายว่าด้วยข้าราชการไทย การจัดตั้งศาล ปกครอง วิธีพิจารณาของศาลปกครอง ศึกษาตัวอย่างคำตัดสิน ของศาลปกครอง หน่วยงานทางธุรการของศาลปกครอง ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการทางการปกครองสามารถดำเนินไปได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p>	<p>วิชาใหม่</p>
	<p>๔๐๑ ๔๑๘ กฎหมายอาญา ๓ (๓-๐-๖) (Criminal Law) ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของกฎหมายอาญา ทฤษฎีว่าด้วย ความรับผิด ขอบเขตบังคับของกฎหมายอาญา การพยายาม กระทำความผิด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด เหตุยกเว้น ความผิด ยกเว้นโทษ ลดโทษ การกระทำความผิดหลายบทหรือ</p>	<p>วิชาใหม่</p>

	หลายกระทง การกระทำผิดอื่น อีก อายุความทางอาญา โทษ ในทางอาญาและวิธีการเพื่อความปลอดภัย ความผิดเกี่ยวกับ ความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและ ร่างกาย ศึกษาทฤษฎีอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา	
	๔๐๑ ๔๑๙ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๓ (๓-๐-๖) (Law of Criminal Procedure) ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตั้งแต่อำนาจพนักงาน สอบสวนและศาล การฟ้องคดีอาญา มาตรการบังคับทางอาญา เกี่ยวกับ หมายเรียก หมายอาญา การจับ การค้น ควบคุม ชั่ง จำคุก ปลดปล่อยชั่วคราว หลักการสอบสวน เทคนิคการสืบสวนและ สอบสวน การสังคดีอาญาของพนักงานอัยการ การชั้นสูตรพลิกศพ การฟ้องคดีอาญา การไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณาพิพากษา การ อุทธรณ์ การฎีกา การบังคับคดี การอภัยโทษ การเปลี่ยนโทษ การลดโทษ นิติวิทยาศาสตร์ และพยานหลักฐานในคดีอาญา	วิชาใหม่
	๔๐๑ ๔๒๐ กฎหมายลักษณะพยาน ๓ (๓-๐-๖) (Law of Witness) ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายลักษณะพยาน หลักทั่วไปเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐาน การนำสืบ ข้อเท็จจริงที่ไม่ต้องนำสืบด้วยพยานหลักฐาน พยานหลักฐานที่ ห้ามมิให้รับฟัง พยานหลักฐานที่ต้องห้ามโดยกฎหมายปิดปาก การนำสืบพยานบุคคลแทนเอกสาร พยานต่างๆ เช่น พยานบอก เล่า พยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ พยานที่เป็น ความเห็น วิธีนำสืบพยานโดยหลักฐานทั่วไป มาตรฐานการชี้ น้ำหนักพยานหลักฐาน และการคุ้มครองพยานตามกฎหมาย	วิชาใหม่
	๔๐๑ ๔๒๑ การศึกษาอิสระทางรัฐศาสตร์ ๓(๐-๖-๖) (Independent Study on Political Science) ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางการรัฐศาสตร์หรือ เรื่องอื่นโดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา	วิชาใหม่
วิชาบังคับวิชาเอก	๒๑ หน่วยกิต	
๑) วิชาเอกการปกครอง		
๔๐๑ ๓๑๕ เหตุการณ์ปัจจุบันในการเมืองไทย ๓ (๓-๐-๖) (Current Affairs of Thai Politics) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องและกระทบต่อการเมืองไทย โดยเน้น เหตุการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันเป็นสำคัญ และแนวโน้มการ เมืองไทยในอนาคต		ย้ายเป็น วิชาเลือก
๔๐๑ ๓๑๖ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และ การเลือกตั้ง ๓ (๓-๐-๖) (Political Parties, Interest Groups and Elections) ศึกษาทฤษฎี ความเป็นมาของพรรคการเมือง กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ และระบบของการเลือกตั้ง บทบาทและอิทธิพลของกลุ่มต่างๆ และความสัมพันธ์กับ รัฐบาล พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และปัญหาการ		ย้ายเป็น วิชาเลือก

เลือกตั้ง เน้นกรณีการเลือกตั้งของไทยโดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ		
๔๐๑ ๓๑๗ การเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทย ๓ (๓-๐-๖) (Thai Regional and Local Government Politics) ศึกษารูปแบบและกระบวนการของการเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในปัจจุบัน พฤติกรรมการเมือง และแนวโน้มของการเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในอนาคต		ย้ายเป็น วิชาเลือก
๔๐๑ ๔๑๘ ระบบราชการไทย ๓ (๓-๐-๖) (Thai Bureaucracy) ศึกษาการจัดองค์การ การบริหาร การปฏิบัติงานของระบบราชการไทย บทบาทและอิทธิพลของข้าราชการที่มีต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาล ทักษะคดีและพฤติกรรมของข้าราชการ วัฒนธรรมทางการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับประชาชน ปัญหาของการควบคุมและความรับผิดชอบของระบบราชการไทย การพัฒนาระบบราชการตามหลักธรรมาภิบาล แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของระบบราชการไทย		ย้ายเป็น วิชาเลือก
๔๐๑ ๔๑๙ ทฤษฎีว่าด้วยสังคมและการเมือง (Theories on Society and Politics) ศึกษาทฤษฎีว่าด้วยสังคมและการเมืองเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง บทบาทและพฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นและกลุ่มต่างๆ ในสังคม การใช้อำนาจ ความขัดแย้งในเรื่องอำนาจ ผลประโยชน์ วิเคราะห์สังคมและการเมืองไทยโดยใช้ทฤษฎีดังกล่าวเป็นกรณีศึกษา		ย้ายเป็น วิชาเลือก
๔๐๑ ๔๒๐ สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญ (Political Institutions and Constitutions) ศึกษาสถาบันทางการเมืองและการเมืองรูปแบบต่างๆ กลไกที่จำเป็นต่อเสถียรภาพรัฐบาล วัตถุประสงค์ ความหมาย ที่มาและรูปแบบของรัฐธรรมนูญ การจัดทำ การแก้ไข และการควบคุมไม่ให้ขัดกับรัฐธรรมนูญ และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน แนวโน้มของสถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญไทย		ย้ายเป็น วิชาเลือก
๔๐๑ ๔๒๑ การศึกษาอิสระทางการเมืองการปกครอง (Independent Study on Politics) ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางการเมืองการปกครองหรือเรื่องอื่นโดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา		ย้ายเป็น วิชาบังคับ สาขา
วิชาเลือกวิชาเอก ๑๖ หน่วยกิต	วิชาเลือกวิชาเอก ๑๖ หน่วยกิต	
๑) วิชาเอกการปกครอง	๑) สาขาวิชารัฐศาสตร์	

<p>๔๐๑ ๓๓๖ วิวัฒนาการทางชีววิทยาของมนุษย์กับการเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Human Biological Evolution and Politics) ศึกษาทฤษฎีที่สำคัญทางชีววิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลกระทบต่อการศึกษาของมนุษย์ และการใช้แนวคิดดังกล่าว อธิบายพฤติกรรมทางสังคมและการเมืองของมนุษย์ เช่น ทฤษฎี Social Darwinism และการผสมผสานระหว่างพฤติกรรมศาสตร์ของสัตว์ (Ethnology) กับรัฐศาสตร์เปรียบเทียบกับแนวคิดทำนองเดียวกันในงานเขียนของนักคิดทางการเมืองคนสำคัญๆ ในอดีตประกอบ</p>	<p>๔๐๑ ๓๓๒ เหตุการณ์ปัจจุบันในการเมืองไทย ๓ (๓-๐-๖) (Current Affairs of Thai Politics) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบันซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องและกระทบต่อการเมืองไทย โดยเน้นเหตุการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันเป็นสำคัญ และแนวโน้มการเมืองไทยในอนาคต</p>	<p>ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา</p>
<p>๔๐๑ ๓๓๗ แนวคิดทางการเมืองในอุดมคติ ๓ (๓-๐-๖) (Idealistic Political Thoughts) ศึกษาแนวคิดทางการเมืองในอุดมคติของปรัชญาตะวันตก ตั้งแต่เพลโต โรมาส มอร์ แซงค์ ซิมอง โรเบิร์ต โอเวน และคาร์ล มาร์กซ เปรียบเทียบกับแนวคิดทางปรัชญาตะวันออก เช่น พุทธปรัชญาเรื่องพระศรีอารยเมตไตรย์ ปรัชญาฮินดูเรื่องอวตารปางที่สิบของพระนารายณ์</p>	<p>๔๐๑ ๓๓๓ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง ๓ (๓-๐-๖) (Political Parties, Interest Groups and Elections) ศึกษาทฤษฎี ความเป็นมาของพรรคการเมือง กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ และระบบของการเลือกตั้ง บทบาทและอิทธิพลของกลุ่มต่างๆ และความสัมพันธ์กับรัฐบาล พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และปัญหาการเลือกตั้งเน้นกรณีการเลือกตั้งของไทยโดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ</p>	<p>ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา</p>
<p>๔๐๑ ๓๓๘ ภาษากับการเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Language and Politics) ศึกษาความสำคัญของภาษาในทางการเมือง การใช้ภาษาตามความหมายที่กว้างที่สุดคือ สัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อประโยชน์ทางการเมือง เช่น ภาษาในรัฐพิธีที่สำคัญๆ ภาษาที่ใช้สำหรับการโฆษณาชวนเชื่อทางการเมือง ศัพท์บัญญัติและศัพท์ที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เน้นการนำมาปฏิบัติที่เกิดขึ้นในสังคมไทย</p>	<p>๔๐๑ ๓๒๔ การเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทย ๓ (๓-๐-๖) (Thai Regional and Local Government Politics) ศึกษารูปแบบและกระบวนการของการเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจในปัจจุบัน พฤติกรรมการเมือง และแนวโน้มของการเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในอนาคต</p>	<p>ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา</p>
<p>๔๐๑ ๓๓๙ จิตวิทยาการเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Political Psychology) ศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม เช่น การเลือกระบบการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับรัฐบาล ทศนคติของรัฐบาลที่มีต่อประชาชนและของประชาชนที่มีต่อรัฐบาล การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับสิ่งกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์จากจิตวิทยามาเป็นเครื่องมืออธิบาย</p>	<p>๔๐๑ ๓๒๕ การเมืองการปกครองของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓ (๓-๐-๖) (Politics and Government of Southeast Asia) ศึกษาแนวคิดและพฤติกรรมทางการเมือง สถาบันการเมือง การจัดระเบียบการปกครอง รูปแบบของรัฐและองค์กรแห่งอำนาจของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาการพัฒนาการเมืองการปกครองของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p>	<p>ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา</p>
<p>๔๐๑ ๓๔๐ ธุรกิจกับการเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Business and Politics) ศึกษาวิเคราะห์ความสำคัญและบทบาทของภาคธุรกิจในการบริหารทางการเมือง เน้นการสนับสนุนพรรคการเมือง การเลือกตั้ง กลุ่มผู้ปกครองประเทศ การกำหนดนโยบายสาธารณะ ผลลัพธ์ของโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และการเมืองที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำทางการเมืองและผู้นำทางธุรกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างบรรดาผู้นำทางธุรกิจในการร่วมมือ และแข่งขันในระบบการเมืองทั้งที่พัฒนาแล้ว</p>	<p>๔๐๑ ๓๒๖ ระบบราชการไทย ๓ (๓-๐-๖) (Thai Bureaucracy) ศึกษาการจំดองค์การ การบริหาร การปฏิบัติงานของระบบราชการไทย บทบาทและอิทธิพลของข้าราชการที่มีต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาล ทศนคติและพฤติกรรมของข้าราชการ วัฒนธรรมทางการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับประชาชน ปัญหาของการควบคุมและความรับผิดชอบของระบบข้าราชการไทย การพัฒนาระบบราชการตามหลักธรรมาภิบาล แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา</p>	<p>ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา</p>

และด้อยพัฒนาในประเทศต่างๆ โดยเน้นธุรกิจการเมืองในประเทศไทย	ของระบบราชการไทย	
๔๐๑ ๓๔๑ ศาสนากับการเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Religions and Politics) ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาสังคมการเมืองและทัศนะของพระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลามและศาสนาฮินดู สังคมในอุดมคติของศาสนาเหล่านี้ วิธีการเข้าถึงสังคมในอุดมคติ วิเคราะห์การใช้ความรุนแรงในศาสนาต่างๆ เป็นวิธีการทางการเมือง และศาสนาในเชิงความสัมพันธ์กับความรุนแรงเชิงโครงสร้าง เน้นความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและการเมืองในประเทศไทย	๔๐๑ ๓๒๗ ระบอบประชาธิปไตยเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖) (Comparative Democracy) ศึกษาแนวคิดประชาธิปไตย ความเป็นมาของประชาธิปไตย เปรียบเทียบสมัยโบราณและสมัยปัจจุบัน ประชาธิปไตยของอังกฤษ อเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เปรียบเทียบประชาธิปไตยระบบทุนนิยมกับประชาธิปไตยสังคมนิยม ประชาธิปไตยระบบอังกฤษกับอเมริกา และฝรั่งเศส ประชาธิปไตยระบบของไทยกับญี่ปุ่น และประชาธิปไตยในศตวรรษที่ ๒๑	ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา
๔๐๑ ๓๔๒ จริยธรรมทางการเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Political Morality) ศึกษาวัตถุประสงค์ของจริยธรรมทางการเมือง แนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจ วิถีทางและเป้าหมายทางการเมือง รวมทั้งการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ วิทยาศาสตร์กับจริยธรรม ความจริงอันสูงสุด ความสำคัญของหลักอหิงสธรรมและระเบียบทางการเมือง	๔๐๑ ๓๒๘ สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญ ๓ (๓-๐-๖) (Political Institutions and Constitutions) ศึกษาสถาบันทางการเมืองและการเมืองรูปแบบต่างๆ กลไกที่จำเป็นต่อเสถียรภาพรัฐบาล วัตถุประสงค์ ความหมาย ที่มาและรูปแบบของรัฐธรรมนูญ การจัดทำ การแก้ไข และการควบคุมไม่ให้ขัดกับรัฐธรรมนูญ และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน แนวโน้มของสถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญไทย	ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา
๔๐๑ ๓๔๓ ธรรมาภิบาลเชิงพุทธ ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Good Governance) ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการและองค์ประกอบของธรรมาภิบาล หลักธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก เปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาลกับธรรมาภิบาลเชิงพุทธ การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธสำหรับการบริหารจัดการภาครัฐภาคธุรกิจ ภาคเอกชนและประชาชน	๔๐๑ ๔๒๙ ศาสนากับการเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Religions and Politics) ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาสังคมการเมืองและทัศนะของพระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลามและศาสนาฮินดู สังคมในอุดมคติของศาสนาเหล่านี้ วิธีการเข้าถึงสังคมในอุดมคติ วิเคราะห์การใช้ความรุนแรงในศาสนาต่างๆ เป็นวิธีการทางการเมือง และศาสนาในเชิงความสัมพันธ์กับความรุนแรงเชิงโครงสร้าง เน้นความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและการเมืองในประเทศไทย	ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา
๔๐๑ ๓๔๔ สันติวิธีและสมานฉันท์เชิงพุทธ ๓ (๓-๐-๖) (Peaceful means and Reconciliation in Buddhism) ศึกษาสาเหตุและปัญหาของความขัดแย้ง วิธีระงับความขัดแย้งโดยสันติวิธี การสร้างสันติวิธีและสมานฉันท์ตามหลักพุทธธรรม	๔๐๑ ๔๓๐ จิตวิทยาการเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Political Psychology) ศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม เช่น การเลือกระบบการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับรัฐบาล ทัศนคติของรัฐบาลที่มีต่อประชาชนและของประชาชนที่มีต่อรัฐบาล การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับสิ่งกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์จากจิตวิทยามาเป็นเครื่องมืออธิบาย และอิทธิพลทางพระพุทธศาสนาที่มีต่อการเมือง	ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา
๔๐๑ ๔๔๕ กฎหมายปกครอง ๓ (๓-๐-๖) (Administrative Law) ศึกษาประวัติ แนวคิดและสาระสำคัญของกฎหมายปกครอง การบริการสาธารณะ การจัดระเบียบราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ระบบข้าราชการ ความเกี่ยวพันระหว่างข้าราชการกับรัฐตามกฎหมาย ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการทหาร บำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ และการจัดตั้งศาลปกครองของไทย	๔๐๑ ๔๓๑ จริยธรรมทางการเมือง ๓ (๓-๐-๖) (Political Morality) ศึกษาวัตถุประสงค์ของจริยธรรมทางการเมือง แนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจ วิถีทางและเป้าหมายทางการเมือง รวมทั้งการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ วิทยาศาสตร์กับจริยธรรม ความจริงอันสูงสุด ความสำคัญของหลักอหิงสธรรมและระเบียบทางการเมือง และหลักการทางพระพุทธศาสนากับการเมือง	ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา

<p>๔๐๑ ๔๔๖ กฎหมายอาญา ๓ (๓-๐-๖) (Criminal Law) ศึกษาลักษณะกฎหมายอาญา ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบ ขอบเขตบังคับกฎหมายอาญา การพยายามกระทำความผิด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดเหตุยกเว้นความผิด ยกเว้นโทษ ลดโทษ การกระทำความผิดหลายบทหรือหลายกระทง การกระทำความผิดอีก อายุความอาญา โทษในทางอาญาและวิธีการเพื่อความปลอดภัย รวมทั้งศึกษาทฤษฎีอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาอีกด้วย</p>	<p>๔๐๑ ๔๓๒ สัมมนาแนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญในตะวันออก ๓ (๓-๐-๖) (Seminar on Eastern Political Thoughts) สัมมนาแนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญในตะวันออก ตามหัวข้อที่กำหนดให้</p>	<p>ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา</p>
<p>๔๐๑ ๔๔๗กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๓ (๓-๐-๖) (Law of Criminal Procedure) ศึกษาหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p>	<p>๔๐๑ ๔๓๓ สันติวิธีและสมานฉันท์แนวพุทธ ๒ (๒-๐-๔) (Peaceful means and Reconciliation in Buddhism) ศึกษาสาเหตุและปัญหาของความขัดแย้ง วิธีระงับความขัดแย้งโดยสันติวิธี การสร้างสันติวิธีและสมานฉันท์ตามหลักพุทธธรรม</p>	<p>ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา</p>
<p>๔๐๑ ๔๔๘ กฎหมายลักษณะพยาน ๓ (๓-๐-๖) (Law of Witness) ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายลักษณะพยานหลักทั่วไปเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐาน การนำสืบข้อเท็จจริงที่ไม่ต้องนำสืบด้วยพยานหลักฐาน พยานหลักฐานที่ห้ามมิให้รับฟัง พยานหลักฐานที่ต้องห้ามโดยกฎหมายปิดปาก การนำสืบพยานบุคคลแทนเอกสาร พยานต่างๆ เช่น พยานบอกเล่า พยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ พยานที่เป็นความเห็น วิธีนำสืบพยานโดยหลักฐานทั่วไป มาตรฐานการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน และการคุ้มครองพยานตามกฎหมาย</p>	<p>๔๐๑ ๔๓๔ แนวความคิดทางการเมืองไทย ๒ (๒-๐-๔) (Thai Political Thoughts) ศึกษาลักษณะและปัญหาเฉพาะของความคิดทางการเมืองไทยในเรื่องอิทธิพลของวัฒนธรรมเดิมที่ก่อให้เกิดความคิดทางการเมืองไทย อิทธิพลของความคิดทางการเมืองตะวันตกที่มีต่อความคิดทางการเมืองไทย และความคิดทางการเมืองของนักคิดคนสำคัญๆ ในอดีตและปัจจุบัน กับอิทธิพลทางพระพุทธศาสนาที่มีต่อแนวคิดทางการเมืองไทย</p>	<p>ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา</p>
<p>๔๐๑ ๔๔๙ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓ (๓-๐-๖) (Problems of Social and Political Changes in Southeast Asia) ศึกษาปัญหาสำคัญในกระบวนการพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วิเคราะห์ปัญหาความเปลี่ยนแปลงที่กลุ่มประเทศเหล่านี้เผชิญหน้า ซึ่งก่อให้เกิดความล้มเหลวในการพัฒนาการในอดีต ปัญหาด้านโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในปัจจุบัน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p>	<p>๔๐๑ ๔๓๕ สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมือง ๒ (๒-๐-๔) (Seminar on Political Leadership) สัมมนาเรื่องภาวะผู้นำทางการเมือง ตามหัวข้อที่กำหนดให้</p>	<p>ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา</p>
<p>๔๐๑ ๔๕๐ การเมืองการปกครองของกลุ่มประเทศในเอเชียใต้ ๓ (๓-๐-๖) (Politics and Government of South Asia Countries) ศึกษาระบบการเมืองของแนวความคิดทางการเมืองสถาบันทางการเมือง และพฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มประเทศเอเชียใต้</p>	<p>๔๐๑ ๔๓๖ สัมมนาปัญหาทางการเมืองการปกครองของไทย ๒ (๒-๐-๔) (Seminar on Problems of Politics and Government of Thailand) สัมมนาปัญหาทางการเมืองการปกครองของไทย ตามหัวข้อที่กำหนดให้</p>	<p>ปรับรหัส วิชาและ เนื้อหา</p>

<p>๔๐๑ ๔๕๑ ประวัติความคิดทางการเมืองเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖) (Introduction to History of Political Thoughts) ศึกษาแนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญของโลก ในอดีตทั้งตะวันตกและตะวันออก เช่น เพลโต อริสโตเติล มาคิอาเวลลี รัสโซ เบอร์ก มาร์ก เอ็งเกิลส์ เลนิน โกลด์สตีญญะ คานธี เหมาเจ๋อตุง โฮจิมินห์</p>		ตัดออก
<p>๔๐๑ ๔๕๒ ระบอบประชาธิปไตยเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖) (Comparative Democracy) ศึกษาแนวคิดประชาธิปไตย ความเป็นมาของประชาธิปไตย เปรียบเทียบสมัยโบราณและสมัยปัจจุบัน ประเภทของประชาธิปไตย ประชาธิปไตยของอังกฤษ อเมริกา ฝรั่งเศส เยอรมนี ญี่ปุ่น เปรียบเทียบประชาธิปไตยระบบทุนนิยมกับประชาธิปไตยสังคมนิยม ประชาธิปไตยระบบอังกฤษกับอเมริกาและฝรั่งเศส ประชาธิปไตยระบบไทยกับญี่ปุ่น และประชาธิปไตยในศตวรรษที่ ๒๑</p>		ตัดออก
<p>๔๐๑ ๔๕๓ การศึกษาค้นคว้าตำราเกี่ยวกับ การเมืองการปกครอง ๓ (๓-๐-๖) (Readings in Politics and Government) ศึกษาโดยอิสระของนิสิตในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของผู้เรียน มีความสนใจเป็นพิเศษ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เรื่องที่เลือกศึกษาโดยอิสระต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง โดยการแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา</p>		ตัดออก
<p>๔๐๑ ๔๕๔ สัมมนาแนวคิดทางการเมืองของนักคิด สำคัญในตะวันออก ๓ (๓-๐-๖) (Seminar on Eastern Political Thoughts) สัมมนาแนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญในตะวันออก ตามหัวข้อที่กำหนดให้</p>		ตัดออก
<p>๔๐๑ ๔๕๕ สัมมนาปัญหาทางการเมืองการ ปกครองของไทย ๒ (๒-๐-๔) (Seminar on Problems of Politics and Government of Thailand) สัมมนาปัญหาทางการเมืองการปกครองของไทย ตามหัวข้อที่กำหนดให้</p>		ตัดออก
<p>๔๐๑ ๔๕๖ สัมมนาภาวะผู้นำทางการเมือง ๒ (๒-๐-๔) (Seminar on Political Leadership) สัมมนาเรื่องภาวะผู้นำทางการเมือง ตามหัวข้อที่กำหนดให้</p>		ตัดออก
<p>๔๐๑ ๔๕๗ แนวความคิดทางการเมืองไทย ๒ (๒-๐-๔) (Thai Political Thoughts) ศึกษาลักษณะและปัญหาเฉพาะของความคิดทางการเมืองไทยในเรื่องอิทธิพลของวัฒนธรรมเดิม ที่ก่อให้เกิดความคิดทางการเมืองไทย อิทธิพลของความคิดทาง</p>		ตัดออก

<p>การเมืองตะวันตกที่มีต่อความคิดทางการเมืองไทย และ ความคิดทางการเมืองของนักคิดคนสำคัญๆ ในอดีตและ ปัจจุบัน</p>		
<p>๔๐๑ ๔๕๘ การเมืองของเพลโตและอริสโตเติล๒ (๒-๐-๔) (Politics of Plato and Aristotle) ศึกษาวิเคราะห์งานเขียนของเพลโตในเชิง ปรัชญาและการเมือง และความสัมพันธ์ของงานเอกสองชิ้น คือ Nicomachean Ethics และ Politics ให้ความ ต่อเนื่องของปรัชญาการเมืองคลาสสิกที่เริ่มต้นโดย โสเครตีส และเพลโตและถูกทำให้สมบูรณ์โดยอริสโตเติล</p>		ตัดออก
<p>๔๐๑ ๔๕๙ ความคิดทางการเมืองของมาคิอาเวลลี ๒ (๒-๐-๔) (Politics Thoughts of Machiavelli) ศึกษาความคิดของมาคิอาเวลลี เน้นความสำคัญ ของระบบวิธีคิดของมาคิอาเวลลีที่ปรากฏในผลงานเรื่อง Mandragola The Prince The Discourses History of Florence และ The Art of War และความคิดทางการเมือง ของมาคิอาเวลลีที่มีต่อการนำมาประยุกต์ใช้ในสังคมไทย</p>		ตัดออก

ภาคผนวก ค

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒

เพื่อให้การบริหารงานการศึกษาในมหาวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ จึงเห็นสมควรออก
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๒ เมื่อ
วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับดังต่อไปนี้ :-

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษา
ระดับ ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือ ประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับ
ข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๖.๑ คุณสมบัติของนิสิตที่เป็นพระภิกษุสามเณร

๖.๑.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๕ ประโยคขึ้นไปหรือ

๖.๑.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ประโยค
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๖.๑.๓ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียน พระ
ปริยัติธรรมสามัญศึกษา หรือ

๖.๑.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือได้รับ
ประกาศนียบัตรอื่น ที่มหาวิทยาลัยรับรองและเมื่อได้รับ การพิจารณาคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยแล้ว
ต้องศึกษาวิชาภาษาบาลีที่มหาวิทยาลัยกำหนดไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต หรือ

๖.๑.๕ เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรม ผู้สำเร็จการศึกษา ประโยค
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าและสอบได้นักธรรมชั้นเอก และได้รับการแต่งตั้งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๖.๑.๖ เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับปริญญา ตาม
หลักเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

๖.๑.๗ เป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรงและไม่เป็นโรค หรือภาวะอันเป็นอุปสรรค ใน การศึกษา

๖.๑.๘ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความ ประพฤติหรือวินัย

๖.๒ คุณสมบัติของนิสิตที่เป็นคฤหัสถ์ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละปีการศึกษา

ข้อ ๘ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือ สถาบันอุดมศึกษาอื่นขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตเพื่อเข้าศึกษาในอีกสาขาหนึ่งได้ ทั้งนี้ โดยคณะกรรมการ ประจำ คณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่ผู้นั้นประสงค์จะเข้าศึกษามีมติเห็นชอบ

ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่จะรับเข้าศึกษามีอำนาจพิจารณา เทียบรายวิชาและหน่วยกิตที่ผู้นั้นได้ศึกษาแล้ว พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขและจำนวนหน่วยกิตที่จะ ต้องศึกษา ในสาขาวิชาที่ผู้นั้นขอเข้าศึกษา ทั้งนี้ จะต้องมิหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต และมีเวลา ศึกษาอีกไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๙ การนับวันต่าง ๆ ตามข้อบังคับนี้ มหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นปี ๆ ไป

หมวดที่ ๑

การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๑๐ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยกิต(Semester Credit System) โดย แบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๐.๑ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง (First Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๐.๒ ภาคการศึกษาที่สอง (Second Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้นจะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน (Summer Session) ต่อจากภาคการศึกษาที่สอง อีก หนึ่งภาคก็ได้ โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชา ให้เท่ากับ ภาคปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องไม่ต่ำกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยอีก ๒ ภาคการศึกษาปกติ

ยกเว้นในกรณีข้อ ๘ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดสำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร ต่อเนื่อง ระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๒ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้ศึกษารายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่มหาวิทยาลัย กำหนด

ข้อ ๑๓ ให้กำหนด หน่วยกิต (Credit) เป็นหน่วยสำหรับวัดปริมาณการศึกษาตามลักษณะ งานของ แต่ละรายวิชา

ข้อ ๑๔ การกำหนดค่าหน่วยกิตของรายวิชาในภาคการศึกษาปกติให้กำหนดเกณฑ์ดังนี้

๑๔.๑ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาฟังบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และมีการเตรียม หรือ การศึกษานอกเวลาเรียนอีกสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษาให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๔.๒ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการอภิปรายหรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ - ๓ ชั่วโมงและเมื่อ รวมกับการศึกษานอกเวลาเรียนแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอด ภาคการศึกษาให้มีค่า เท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดยจะ ต้องมี วิชาแกนพระพุทธศาสนาและวิชาพื้นฐานทั่วไปที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละหลักสูตร

ข้อ ๑๖ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชาเอกให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะ หรือ วิทยาลัยที่จะออกระเบียบและกำหนดหลักเกณฑ์

ข้อ ๑๗ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยส่งชื่อรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ให้กองทะเบียน และวัดผล ทราบ ก่อน วันลงทะเบียน

ภายหลังวันลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หากคณะหรือวิทยาลัยจำเป็นต้องเปิดสอนรายวิชาใหม่ เพิ่มขึ้น หรือไม่เปิดสอนรายวิชาใดที่ได้แจ้งไว้ก็ให้ดำเนินการได้แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะ กรรมการประจำ คณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และต้องแจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ ให้มหาวิทยาลัยออกระเบียบและกำหนดหลักเกณฑ์ ซึ่งไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ในการรับ นิสิตที่ จะขอย้ายจากคณะหรือวิทยาลัยต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยหรือโอนจากสถาบันการศึกษาอื่น โดย จะต้องม ีเวลาการศึกษาต่อเนื่องในคณะหรือวิทยาลัยที่เข้าศึกษาใหม่ไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษา ปกติและต้องมี หน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๙ การเทียบฐานะชั้นปีที่ของนิสิตให้มหาวิทยาลัยกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่นิสิต ลงทะเบียน เรียนและสอบได้ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์พิจารณาและกระทำเมื่อสิ้นภาค การศึกษาปกติทุก ภาค

ข้อ ๒๐ สภาพนิสิต แบ่งออกได้ดังนี้ :-

๒๐.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ (On Promotion)

ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

๒๐.๑ นิสิตสภาพรอพินิจ (On Probation)

ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค ทั้งนี้ ยกเว้นนิสิต ที่เข้า ศึกษาเป็นปีแรก ซึ่งการจำแนกสภาพจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่สองนับแต่เริ่มเข้าศึกษา

กองทะเบียนและวัดผลจะต้องแจ้งสภาพรอพินิจให้นิสิตที่มีสภาพเช่นนั้น และอาจารย์ ที่ ปรึกษาของนิสิตผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๒๑ การลาพักและการกลับเข้าศึกษาใหม่ นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษา ต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ :-

๒๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๒๑.๒ ได้รับทุนการศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดซึ่งมหาวิทยาลัย เห็นสมควร สนับสนุน

๒๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมิไ้รับรอง แพทย์มา แสดงต่อมหาวิทยาลัย

๒๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตขอลาพักก่อนลงทะเบียนรายวิชาหรือก่อนเปิดภาคการ ศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดอย่าง **ช้าภายใน ๗ วัน** นับจาก วันที่เปิด ภาคการศึกษา และจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตไว้ หากไม่ปฏิบัติ ตาม มหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิตและให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

อนึ่ง ถ้านิสิตขอลापักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หรือในระหว่างภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องโดยเร็วที่สุดและจะต้อง มีเวลาเรียนโดยสม่ำเสมอ ในระยะก่อนการยื่นคำร้องขอลापัก หากรายวิชาใดนิสิตขาดเรียนเกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ถือว่าได้ผล การศึกษาระดับ F เฉพาะรายวิชานั้นและให้นำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๒๒ ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอนุมัติให้ลาพักได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาค การศึกษา ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลापักต่อไปอีกให้ยื่นคำร้องขอลापักใหม่ตามวิธีการ ดังกล่าวแล้ว

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาใหม่จะต้องยื่น คำร้องขอ กลับเข้าศึกษา ต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยก่อนวันเปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หากไม่ ปฏิบัติตามจะไม่มีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะ หรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นว่ามีเหตุสำคัญและจำเป็นที่ทำให้ นิสิตผู้นั้นไม่อาจยื่นคำร้องขอ กลับเข้า ศึกษาได้ทันตามกำหนดจะอนุมัติให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้

ข้อ ๒๓ คณะหรือวิทยาลัยจะต้องแจ้งรายชื่อนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการ ศึกษาและ รายชื่อนิสิต ที่กลับเข้าศึกษาใหม่ให้กองทะเบียนและวัดผลทราบโดยเร็วที่สุด

หมวดที่ ๒

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต การลงทะเบียน การเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๒๔ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๒๔.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดมายื่น ต่อกองทะเบียน และวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมตาม ที่มหาวิทยาลัย กำหนด

๒๔.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้ง เหตุขัดข้องให้กองทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ภายใน ๗ วันหลังจากที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นจะ ถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบตามความในวรรคแรกแล้ว ต้องขึ้น ทะเบียน เป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มีมหาวิทยาลัย พิจารณาเห็นว่ามีเหตุจำเป็นอันหลีกเลี่ยงมิได้ จึงอนุญาตให้ มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนได้ ทั้งนี้ ต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวัน เปิดภาค การศึกษา

ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาตามที่ประสงค์จะเรียนตามแบบฟอร์ม และ หลักเกณฑ์ที่ กองทะเบียนและวัดผลกำหนดไว้

๒๕.๒ ให้มีการลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาและการลงทะเบียนทุกครั้ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งจะลงลายมือไว้เป็นหลักฐานในบัตรลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๓ นิสิตต้องมาลงทะเบียนรายวิชาด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมและส่วนที่ค้างชำระ(ถ้ามี)ให้เรียบร้อยจึงจะถือว่าการลงทะเบียนนั้นสมบูรณ์ และ นิสิตจะได้รับรายงานผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๒๕.๔ นิสิตที่มาลงทะเบียนรายวิชาหลังจากวันที่กองทะเบียนและวัดผล กำหนดให้ถือว่ามาลงทะเบียนซ้ำ ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นพิเศษตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

๒๕.๕ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรกของภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นกรณีพิเศษ ทั้งระยะเวลาที่พ้นกำหนดนั้นไม่นานเกินสมควร และต้องชำระค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒๕.๔

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเป็นกรณีพิเศษเช่นนี้ ถ้าเวลาเรียน นับจากวันลงทะเบียนรายวิชาเหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของภาคการศึกษานั้น ก็ให้มีสิทธิ์เข้าสอบ ในรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนด้วย แต่ทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่เหลือ

๒๕.๖ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติภาคใดภาคหนึ่งที่ มหาวิทยาลัยเปิดทำการสอนจะต้องลาพักการศึกษาภายใต้เงื่อนไขที่ได้ระบุไว้ในข้อ ๒๑ หากไม่ปฏิบัติ ดังกล่าว มหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิตและให้พ้นสถานภาพการเป็นนิสิตทันที

๒๕.๗ ถ้าไม่เกินกำหนด ๒ ปี นับจากวันที่มหาวิทยาลัยถอนชื่อนิสิตออกจากทะเบียน นิสิตตามข้อ ๒๑ ข้อ ๒๕.๖ และข้อ ๕๘.๓ .๑๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตผู้นั้นกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ ได้เมื่อมีเหตุอันสมควร โดยให้ถือระยะเวลาอันเป็นระยะเวลาพักการศึกษา

ในกรณีเช่นนี้นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมเสมือนเป็นผู้ลาพักการศึกษา รวมทั้งค่า ธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ค้างชำระ (ถ้ามี) ด้วย

ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้ :-

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิตและไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ยกเว้นนิสิตคณะครุศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักสูตรของคณะ ที่มหาวิทยาลัยประกาศใช้ ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๑๐ หน่วยกิต

๒๖.๒ นิสิตสภาพรอพินิจในภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุมัติรับเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษให้ลงทะเบียน รายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๒๗ นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนรายวิชา นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ ต้องยื่น คำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๒๘ การเพิ่มและการถอนรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๑๕ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ภายใน ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน โดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอถอนรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา ภายในเงื่อนไขและให้มีผล ดังต่อไปนี้ :-

๒๘.๒.๑ ถ้าขอถอนภายใน ๑๕ วันแรกของภาคการศึกษาปกติหรือ ๗ วันแรก ของภาคการศึกษาฤดูร้อน รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในทะเบียน

๒๘.๒.๒ ถ้าขอถอนเมื่อพ้นกำหนด ๑๕ วันแรก แต่ยังคงอยู่ภายใน ๔๕ วันแรก ของภาคการศึกษาปกติหรือเมื่อพ้นกำหนด ๗ วันแรก แต่ยังคงอยู่ภายใน ๒๐ วันแรกของภาคการศึกษา ฤดูร้อนถือ

ว่านิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้นและจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒๘.๒.๓ การขอลอนเมื่อพ้นกำหนด ตามข้อ ๒๘.๒.๒ นั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น

๒๘.๒.๔ การถอนซึ่งไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ตามข้อ ๒๘.๒.๓ นิสิตจะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น และให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

๒๘.๒.๕ นิสิตจะถอนรายวิชาจนเหลือจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่า ๙ หน่วยกิต ในการศึกษาภาคปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ มหาวิทยาลัยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งสิทธิการได้รับค่าธรรมเนียม คืนในบางกรณี ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

หมวดที่ ๓

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๐ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนไว้แต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๓๑ การวัดผลการศึกษาอาจทำได้หลายวิธี ในระหว่างภาคการศึกษาจะมีการสอบทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษานั้น ถ้ารายวิชาใดไม่มีการสอบให้คณบดี หรือผู้อำนวยการ วิทยาลัย ประกาศให้นิสิตทราบก่อนการลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นจึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้มีเวลาเรียนในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจากคณบดี จะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๓๓ การประเมินผลการศึกษา

ระบบการประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาระดับ (Grade) และค่าระดับ (Grade-Point) ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (EXCELLENT)	A	๔.๐
ดีมาก (VERY GOOD)	B+	๓.๕
ดี (GOOD)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (VERY FAIR)	C+	๒.๕
พอใช้ (FAIR)	C	๒.๐
ค่อนข้างพอใช้ (QUITE FAIR)	D+	๑.๕
อ่อน (POOR)	D	๑.๐
ตก (FAILED)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุดที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ คือ ระดับ D

ข้อ ๓๔ การให้ระดับ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- ๓๔.๑ นิสิตเข้าสอบและสอบตก
- ๓๔.๒ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย
- ๓๔.๓ นิสิตไม่มีสิทธิเข้าสอบ ตามข้อ ๓๒
- ๓๔.๔ นิสิตขอถอนรายวิชาในกรณีอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๔
- ๓๔.๕ นิสิตไม่แก้ผลการเรียนที่ไม่สมบูรณ์ (I) ตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อ ๓๗
วรรค ๒
- ๓๔.๖ นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

ข้อ ๓๕ นอกจากการวัดผลเป็นระดับตามข้อ ๓๓ แล้ว รายงานผลการเรียนอาจแสดงได้ด้วยสัญลักษณ์อื่นอีกดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการเรียน
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
S (Satisfactory)	สอบได้ไม่กำหนดระดับ
U (Unsatisfactory)	สอบตกไม่กำหนดระดับ
W (Withdrawn)	ถอนรายวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๓๖ ในการศึกษารายวิชาตามหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย หรือรายวิชา ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย อาจมีการวัดผลโดยไม่มีค่าระดับก็ได้ และให้แสดงผลการเรียนโดยใช้สัญลักษณ์ S หรือ U

รายวิชาใดซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับรายวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยตามความในวรรคก่อนให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๗ การให้สัญลักษณ์ I สำหรับรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง ให้กระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ :-

๓๗.๑ นิสิตไม่ส่งงานมอบหมายหรือไม่เข้าทดสอบย่อยให้ครบเกณฑ์ตามกำหนด ที่อาจารย์ผู้สอนวิชานั้นสั่งหรือดำเนินการในภาคการศึกษา

๓๗.๒ นิสิตป่วยไม่อาจกระทำการสอบระหว่างการสอบรายวิชานั้น โดยมีใบรับรอง แพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๓๗.๓ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติ จากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือด้วย เหตุสุดวิสัยบางประการ ซึ่งทำให้นิสิตนั้นยังปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำหรับรายวิชานั้นไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาขั้นสุดท้ายของนิสิตผู้นั้น

ในกรณีดังกล่าวตามข้อ ๓๗.๑, ๓๗.๒, และ ๓๗.๓ นิสิตจะต้องทำการสอบและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจาก อาจารย์ผู้สอนให้เรียบร้อยเพื่อให้ผลการศึกษาที่สมบูรณ์ อย่างช้าภายใน ๑๕ วัน หลัง จากวันลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติถัดไป มิฉะนั้นสัญลักษณ์ I จะถูกปรับเป็น F ทันที

นิสิตที่ได้รับผลการศึกษาสมบูรณ์ตามเงื่อนไขในวรรคแรก จะได้รับระดับคะแนนไม่สูงกว่า C เว้นแต่นิสิตผู้นั้นจะมีประวัติการเรียนเป็นพิเศษ และผลไม่สมบูรณ์ (I) นั้นเกิดเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัย อาจให้ได้รับระดับสูงกว่า C ได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษา และคณะ กรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยพิจารณาร่วมกันอนุมัติ

ข้อ ๓๘ การให้สัญลักษณ์ S จะให้เฉพาะรายวิชาซึ่งนิสิตสอบได้และหลักสูตรระบุว่าเป็น รายวิชาที่ นิสิตต้องเรียนและสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ

ข้อ ๓๙ การให้สัญลักษณ์ U จะให้เฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบตกและหลักสูตรระบุว่าเป็น รายวิชาที่ นิสิตต้องเรียนและสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ ในกรณีนี้นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ จนกว่าจะสอบได้ สัญลักษณ์ S

ข้อ ๔๐ การให้สัญลักษณ์ Au ให้กระทำเฉพาะรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้และแจ้งความ จำนงใน วันลงทะเบียนว่าจะเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และไม่ประสงค์จะให้มีการวัดผล

ข้อ ๔๑ การให้สัญลักษณ์ W ให้กระทำเฉพาะรายวิชาในกรณีที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๒ และ ๒๘.๒.๓

ข้อ ๔๒ นิสิตที่ผลการสอบในรายวิชาใดไม่ต่ำกว่าระดับ D ให้ถือว่าสอบได้ในรายวิชานั้น ยกเว้น ใน รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดว่าจะต้องได้ให้สูงกว่าระดับ D

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร นิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานั้นจนสอบ ได้ตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคแรก

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาเลือก นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น หรืออาจลง ทะเบียน เรียนวิชาอื่นแทนก็ได้

ข้อ ๔๓ รายวิชาใดที่นิสิตสอบได้สูงกว่าระดับ D ไม่มีสิทธิลงทะเบียนในรายวิชานั้นอีก ส่วน รายวิชา ที่นิสิตลงทะเบียนโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit) นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนอีกก็ได้

ข้อ ๔๔ การนับหน่วยกิตสะสมให้นับรวมเฉพาะหน่วยของรายวิชาที่นิสิตสอบได้ตามเกณฑ์ข้อ ๓๘ และข้อ ๔๒ เท่านั้น

๔๔.๑ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดมากกว่าครั้งหนึ่งให้นับจำนวนของ หน่วยกิ ตของรายวิชานั้นไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว

๔๔.๒ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชาที่ระบุไว้ว่าเป็นวิชาที่เทียบเท่ากัน ให้นับ หน่วยกิต เฉพาะรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเท่านั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

ข้อ ๔๕ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นสุดการศึกษาทุกภาค โดยคำนวณหา **ค่าระดับ เฉลี่ย** ของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้สำหรับภาคการศึกษานั้น ค่านี้เรียกว่า **ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค** (SEMESTER GRADE POINT AVERAGE = SGPA) และให้คิดค่าระดับเฉลี่ยสำหรับรายวิชาทั้งหมด ทุกภาค การศึกษาตั้งแต่เริ่มเป็นนิสิตถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน ค่านี้เรียกว่า **ค่าระดับเฉลี่ยสะสม** (CUMULATIVE GRADE POINT AVERAGE = CUM GPA)

ข้อ ๔๖ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค (SGPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณ ระหว่าง ค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนใน ภาคการศึกษานั้นตั้ง แล้วหารด้วย หน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๔๗ การคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม (CUM GPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณ ระหว่าง ค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดตั้งแล้วหาร ด้วยจำนวน หน่วยกิตทั้งหมดที่ได้ลงทะเบียนไว้ไม่ว่ารายวิชานั้นจะซ้ำกันหรือแทนกันก็ตาม

ข้อ ๔๘ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, W, Au จะไม่นำมาคำนวณหา ค่า ระดับเฉลี่ย ตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗

ข้อ ๔๙ การหาค่าระดับเฉลี่ยให้คิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

หมวดที่ ๔

การเตือนและการรอฟินิจ

ข้อ ๕๐ มหาวิทยาลัยจะนำผลการศึกษาของนิสิตแต่ละรายมาพิจารณาทุกภาคการศึกษา รวมทั้งภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน นิสิตจะต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ถึงภาคการศึกษานั้น ๆ ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ มิฉะนั้น จะได้รับการเตือน (เตือน ๑ หรือเตือน ๒) หรือ อยู่ในภาวะรอฟินิจในต้นภาคการศึกษาถัดไป หรือ ถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิตแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๑ ในภาคแรกที่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย นิสิตผู้ใดได้ค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษา นั้นต่ำกว่า ๑.๕๐ จะได้รับการเตือน (เตือนพิเศษ) จาก มหาวิทยาลัยซึ่งไม่นับเป็นการเตือนตาม ข้อ ๕๓

ข้อ ๕๒ นิสิตต้องได้รับค่าเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้นสองภาคแรกที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัย ไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ มิฉะนั้นจะต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต

ข้อ ๕๓ หากได้รับการเตือนสองภาคการศึกษาติดต่อกัน โดยยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่เช่นเดิม ให้อยู่ในภาวะรอฟินิจในภาคการศึกษาถัดไป และให้บันทึกภาวะรอฟินิจนั้นลงใน ทะเบียนเรียน ด้วย

ข้อ ๕๔ ในภาคการศึกษาที่อยู่ในภาวะรอฟินิจ หากนิสิตยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมจนถึงภาค การศึกษานั้นต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่อีก นิสิตผู้นั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต ยกเว้นกรณีตามข้อ ๕๕

ข้อ ๕๕ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่า ระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ตามเกณฑ์สมบูรณ์ มหาวิทยาลัยอาจให้นิสิตผู้นั้น ศึกษา ต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะให้ศึกษาต่อในคณะเดิมหรือเปลี่ยนสาขาวิชาหรือย้ายโอนคณะ สังกัดภายใต้ ข้อบังคับ ๖๒.๑ และข้อ ๖๒.๕

ข้อ ๕๖ กรณีข้อ ๕๕ นิสิตจะต้องศึกษาให้ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงเกณฑ์ ๒.๐๐ ภายใน ระยะเวลา ๓ ภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองเท่า (๘ ปี) สำหรับภาคการศึกษาปกติ นับแต่วันที่ขึ้น ทะเบียนเป็นนิสิต

ข้อ ๕๗ ภายใต้บังคับข้อ ๕๖ การเปลี่ยนสาขาวิชาที่ดี การย้ายโอนคณะสังกัดที่ดี การพักการ ศึกษา กิติ ไม่มีผลทำให้การเตือนและภาวะรอฟินิจเปลี่ยนแปลง

หมวดที่ ๕

การฟื้นฟูสภาพนิสิตและวินัยของนิสิต

ข้อ ๕๘ นิสิตต้องฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในกรณีต่อไปนี้

๕๘.๑ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับปริญญาตามข้อ ๖๔

๕๘.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยให้ลาออก

๕๘.๓ ถูกถอนชื่อออกจากมหาวิทยาลัย ในกรณีดังต่อไปนี้

๕๘.๓.๑ ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดการศึกษาหนึ่งตามข้อ ๒๕.๖

๕๘.๓.๒ เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งภาคการศึกษาแล้วไม่ชำระค่าบำรุง มหาวิทยาลัย

เพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิต

๕๘.๓.๓ ขาดคุณสมบัติหรือคุณสมบัติตามข้อ ๖ อย่างใดอย่างหนึ่งตามแต่กรณี

๕๘.๓.๔ สอบได้ระดับเฉลี่ยประจำภาคในภาคการศึกษาที่ ๑ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (ปีที่ ๑ หรือปีที่ ๓ แล้วแต่กรณี) ต่ำกว่า ๑.๒๕ หรือสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ของสองภาคการศึกษาแรกของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต่ำกว่า ๑.๗๕

๕๘.๓.๕ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๓ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นต้นไป สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐

๕๘.๓.๖ ได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ เป็นเวลาสองภาคการศึกษาติดต่อกัน

๕๘.๓.๗ ไม่พ้นสภาพพรอพินิจตามความในข้อ ๕๔

๕๘.๓.๘ สอบได้ไม่ครบตามหลักสูตรของแต่ละคณะหรือได้ค่าระดับเฉลี่ย สะสมตลอดหลักสูตรไม่ถึง ๒.๐๐ ภายในระยะเวลา ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๕๘.๓.๙ ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ

๕๘.๓.๑๐ ไม่สามารถเลือกวิชาเอก – โท (ถ้ามี) ภายในระยะเวลาตาม หลักเกณฑ์ที่แต่ละคณะกำหนดไว้ในหลักสูตร

๕๘.๓.๑๑ ถูกสั่งพักการเรียนรวมกันเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๕๘.๓.๑๒ ประพฤติผิดอย่างร้ายแรงและได้รับการพิจารณาโทษให้พ้นสภาพ การเป็นนิสิต

๕๘.๓.๑๓ โอนไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๕๘.๓.๑๔ มรณภาพหรือตาย

ข้อ ๕๙ นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตแล้ว หากจะกลับมาศึกษาใหม่จะนำหน่วยกิตสะสมเดิม มาใช้ประโยชน์ในการศึกษาครั้งใหม่อีกไม่ได้

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่งหรือประกาศอื่น ของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับการพิจารณาโทษกรณีใดกรณีหนึ่งดังนี้

๖๐.๑ ภาคทัณฑ์

๖๐.๒ พักการเรียน

๖๐.๓ พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๖๑ การลงโทษนิสิตที่กระทำผิดระเบียบการสอบในการสอบประจำภาคหรือการสอบ ระหว่างภาค ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้น สังกัดอยู่ร่วมกับกรรมการควบคุมการสอบเป็นผู้พิจารณาว่าเป็นความผิดประเภททุจริตหรือ سوءเจตนาทุจริตหรือเป็น ความผิดอื่น

๖๑.๑ ถ้าเป็นความผิดประเภททุจริตให้ลงโทษนิสิตผู้กระทำผิดดังต่อไปนี้

๖๑.๑.๑ ให้นิสิตผู้นั้นได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น

๖๑.๑.๒ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ที่นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณาสั่งพักการศึกษาอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรืออาจให้พ้นสภาพ การเป็นนิสิตได้

การพักการศึกษาของนิสิตผู้กระทำผิดนั้นให้เริ่มในภาคการศึกษาปกติถัดจากภาคการศึกษาที่กระทำผิด และให้ับระยะเวลาที่ถูกสั่งพักการศึกษาเป็นระยะเวลาการศึกษาด้วย

๖๑.๒ ถ้าเป็นความผิดประเภทผิดระเบียบการสอบอย่างอื่นนอกเหนือจากข้อ ๖๑.๑ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณีความผิด แต่จะต้องไม่เกินกว่าที่ระบุไว้ในข้อ ๖๑.๑.๑

ทั้งนี้ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตผู้กระทำผิดนั้นสังกัดอยู่ดำเนินการลงโทษตาม มติของ คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย แล้วแจ้งให้กองทะเบียนและวัดผล ทราบทันที

หมวดที่ ๖

การย้ายโอนสังกัดและหน่วยกิต

ข้อ ๖๒ การย้ายโอนสังกัดหรือคณะหรือวิทยาลัยอาจทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๖๒.๑ นิสิตจะมีสิทธิขอย้ายสังกัดคณะหรือวิทยาลัยที่ได้ศึกษาอยู่ไปอยู่ในสังกัดอีก คณะ หนึ่งได้ต่อเมื่อได้ศึกษาในคณะหรือวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ ไม่นับ ภาคการศึกษาที่ลาพัก ถูกสั่งพัก หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิตและต้องได้ค่าระดับเฉลี่ย สะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕

๖๒.๒ การขอย้ายโอนสังกัดคณะหรือวิทยาลัยให้นิสิตผู้ประสงค์จะขอย้ายโอน สังกัดแสดงความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผลประกอบยื่นต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการ วิทยาลัย ที่ต้นสังกัด อย่างช้า ๑๕ วันก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอยู่ส่งคำขอย้ายโอนพร้อมข้อคิดเห็นประกอบ ไปยัง คณะหรือวิทยาลัยที่นิสิตขอย้ายโอนไปสังกัดเพื่อศึกษานั้น

การจะอนุมัติหรือไม่ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำ วิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับอนุมัติให้ย้ายโอนสังกัดแล้ว ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๒.๓ การย้ายโอนคณะหรือวิทยาลัยต้องดำเนินการให้เสร็จก่อนจะลงทะเบียน รายวิชา เว้นแต่อธิการบดีจะประกาศหรือสั่งการเป็นอย่างอื่น

๖๒.๔ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่รับย้ายโอน มี อำนาจพิจารณาเทียบรายวิชาและหน่วยกิตที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษาไว้แล้ว เพื่อกำหนดเงื่อนไขการศึกษา และ จำนวน หน่วยกิตที่จะต้องศึกษาใหม่ในคณะหรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอน

ให้คณะหรือวิทยาลัยที่รับ ย้ายโอน ดำเนินการ ตามความในวรรคแรกให้เสร็จสิ้นและแจ้งผลให้ กองทะเบียนและวัดผลทราบก่อน วันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

๖๒.๕ การนับระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๕๖, ๕๘.๓ และข้อ ๖๔.๑ ให้นับระยะเวลา การศึกษาในคณะเดิมรวมด้วย

ข้อ ๖๓ สำหรับนิสิตที่ย้ายโอนคณะหรือวิทยาลัยภายในมหาวิทยาลัยให้นำผลการศึกษา ของรายวิชา ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาจากคณะหรือวิทยาลัยเดิมมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมด้วย แม้รายวิชา ที่นิสิตผู้ย้ายโอน คณะได้ศึกษาจะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะหรือวิทยาลัยที่สังกัดใหม่ก็ตาม สำหรับ นิสิตที่โอนคณะหรือ วิทยาลัยมาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นให้ทำการประเมินผล เฉพาะรายวิชาที่ได้ศึกษาใน มหาวิทยาลัยนี้เท่านั้น

ในกรณีที่นิสิตมหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ต้นสังกัดให้ลงทะเบียน เรียนบางรายวิชาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้นำผลการศึกษาของรายวิชานั้น ๆ มา คำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยด้วย

หมวดที่ ๗

การสำเร็จการศึกษา

ข้อที่ ๖๔ นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ :-

๖๔.๑ สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่าของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๖๔.๒ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

๖๔.๓ ไม่มีพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม จะต้องมีความสมบัติเพิ่มเติมดังนี้

๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๕.๑.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น

๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๕.๑.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้และ

๖๕.๑.๔ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖๕.๒.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๖๕.๒.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ และ

๖๕.๒.๔ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

ข้อ ๖๖ นิสิตที่โอนมาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นไม่มีสิทธิได้รับปริญญา เกียรตินิยม เว้นแต่จะได้อ่านและได้หน่วยกิตสะสมตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า สามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด

ข้อ ๖๗ นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อกองทะเบียนและวัดผลเพื่อขอรับปริญญาในภาคการศึกษาสุดท้าย ที่ นิสิตจะสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร

ข้อ ๖๘ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยและผู้อำนวยการ กองทะเบียนและวัดผลเป็นผู้พิจารณาคำร้องของนิสิตเบื้องต้นแล้วเสนอต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณา เสนอสภา มหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญาหรือปริญญาเกียรตินิยมต่อไป

ข้อ ๖๙ สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติปริญญาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๗๐ มหาวิทยาลัยจัดให้มีพิธีประสาทปริญญาบัตรปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งจะประกาศกำหนดวัน ให้ทราบ เป็นปี ๆ ไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๑ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับปริญญาตรี ดังต่อไปนี้

๗๑.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีก่อนปีการศึกษา ๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติ ตามข้อบังคับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๓๐

๗๑.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

ลงชื่อ

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับปริญญาตรี ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

โครงสร้างหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
วิชาเอก - โท

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	๗๔	หน่วยกิต
๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
๒.๒.๒ วิชาเอก	๔๖	หน่วยกิต
๒.๒.๓ วิชาโท	๑๘	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๔๐	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
วิชาเอกเดี่ยว

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	๗๔	หน่วยกิต
๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขา	๖๔	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๔๐	หน่วยกิต

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงให้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๖.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

- (๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ
- (๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ
- (๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญ ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ
- (๕) เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) หรือ
- (๖) เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือ
- (๗) เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาขาวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

- (๘) เป็นผู้สำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๙) เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด
- (๑๐) ไม่เคยถูกคัดชื่อออกหรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติหรือวินัย”

๖.๒ คุณสมบัติของคฤหัสถ์ผู้สมัครเข้าศึกษา

- (๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ
- (๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ
- (๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยอื่นรับรอง หรือ
- (๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ
- (๕) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลีไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาภาษาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๖) เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด
- (๗) ไม่เคยถูกคัดชื่อออกหรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติหรือวินัย

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ลงชื่อ

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม
พุทธศักราช ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/
๒๕๕๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วย
การศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้สำหรับนิสิตผู้เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับ
ข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วย
การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยวิภาค (Semester Credit
System) โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๐.๑ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง (First Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕
สัปดาห์

๑๐.๒ ภาคการศึกษาที่สอง (Second Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า
๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้น จะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน (Summer Session) ต่อจากภาคการศึกษา
ที่สองอีก ๑ ภาคก็ได้ โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชาให้
เท่ากับภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วย
การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘
ปีการศึกษา และต้องปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ส่วนหลักสูตรคณะครุศาสตร์ ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา และการปฏิบัติงาน
ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดสำหรับคณะครุศาสตร์ให้นับเข้าในปีการศึกษาที่ ๕

ยกเว้นในกรณีข้อ ๘ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับผู้เข้าศึกษาใน
หลักสูตรต่อเนื่อง ระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อ ๑๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้อง เรียน โดยจะต้องมีวิชาแกนพระพุทธศาสนาและวิชาศึกษาทั่วไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ใน แต่ละ หลักสูตร”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกข้อ ๑๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชาหรือวิชาเอกให้เป็นหน้าที่และความ รับผิดชอบของคณะหรือวิทยาลัยที่จะออกระเบียบและกำหนดหลักเกณฑ์”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติไม่ น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ยกเว้นนิสิตคณะ ครุศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักสูตรของคณะที่มหาวิทยาลัย ประกาศใช้ ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่ เกิน ๑๐ หน่วยกิต

๒๖.๒ นิสิตสภาพรอพินิจในภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่ น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนในภาค การศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุมัติรับเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ให้ ลงทะเบียนรายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๖.๔ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้สำเร็จการศึกษาได้ไม่ต่ำกว่า ๖ ภาค การศึกษาปกติ สำหรับคณะครุศาสตร์ต้องไม่ต่ำกว่า ๘ ภาค การศึกษาปกติ”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกข้อ ๒๘ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๘ การเพิ่มและการถอนรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษา ปกติหรือภายในเจ็ดวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน โดยได้รับอนุมัติ จากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอถอนรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ ปรึกษาภายในเงื่อนไขและให้มีผล ดังต่อไปนี้

๒๘.๒.๑ ถ้าขอถอนภายในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือเจ็ดวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือนิสิตที่ถูก สั่งพักการศึกษา รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏ สัญลักษณ์ W ในระเบียบ

- ๒๘.๒.๒ ถ้าขอถอนเมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวันแรก แต่ยังคงอยู่ในสี่ สิบห้าวันแรกของภาคการศึกษาปกติหรือเมื่อพ้นกำหนด เจ็ดวันแรก แต่ยังคงอยู่ในสี่สิบวันแรกของภาค การศึกษาฤดูร้อน ถือว่านิสิตถอนตัวจากการศึกษา รายวิชานั้นและจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- ๒๘.๒.๓ การขอถอนเมื่อพ้นกำหนด ตามของ ๒๘.๒.๒ นั้นจะ กระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะหรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติด้วย เหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้ นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น
- ๒๘.๒.๔ การถอนซึ่งมิได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ตามข้อ ๒๘.๒.๓ นิสิตจะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณ ค่าระดับเฉลี่ยด้วย
- ๒๘.๒.๕ นิสิตจะถอนรายวิชาจนเหลือจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่า ๙ หน่วยกิตในการศึกษาภาคปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับ อนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการ ประจำวิทยาลัย”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกข้อ ๓๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้มีเวลาเรียนในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจาก คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย จะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกข้อ ๖๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม จะต้องมีความสมบูรณ์เพิ่มเติม ดังนี้

๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๕.๑.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายใน ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้นๆ

๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๕.๑.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่ ลงทะเบียนไว้และ

๖๕.๑.๔ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติ ผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

- ๖๕.๒.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายใน
ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้นๆ
- ๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕
- ๖๕.๒.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่
ลงทะเบียนไว้แล้ว
- ๖.๕.๒.๔ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิด
อย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุทธิ)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗

เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามความในข้อ ๘, ๑๘ และ ๖๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นสมควรออกระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือ ประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิต ของรายวิชา ในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชา ในระดับเดียวกัน ที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะ หรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) นิสิตหลักสูตรปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ที่เคยศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสองภาค การศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าสี่สิบหน่วยกิต ในมหาวิทยาลัย และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ หรือสำเร็จการศึกษามาแล้วจากมหาวิทยาลัย ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่ขอโอนเกินกว่าที่กำหนดไว้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ

(๒) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบการโอนของนิสิตที่ยื่นคำร้องเฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือ ค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับโอนเสร็จสิ้นแล้ว แจ้งผลการโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

(๓) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิต ตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม ยกเว้นการโอนผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัย

(๔) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้วจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้ว

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการเทียบและการเทียบโอนผลการศึกษา ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นประธาน

(๒) คณบดีทุกคณะ เป็นกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวนสองรูป ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสี่รูปหรือคน ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๕) ผู้อำนวยการกองวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) ผู้อำนวยการกองทะเบียนและวัดผล เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตามข้อ (๓) และ (๔) ให้วาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการ

แต่งตั้งใหม่อีกได้

ข้อ ๘ คณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ระบบ มาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๒) ออกประกาศหรือคำสั่งเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๓) รับพิจารณาคำร้องและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๙ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาที่ดำเนินการไปก่อน ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้มีผลสมบูรณ์ตามระเบียบฉบับนี้

ข้อ ๑๐ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขบางส่วนของระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๔ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิต ของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การเทียบโอนผลการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกัน ที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อ ๖ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้ว จากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่า สามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้วแจ้งผลการเทียบโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ภายในระยะเวลาสามสัปดาห์ นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

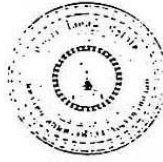
(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด”
ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พุทธศักราช ๒๕๔๖

เพื่อให้การปฏิบัติศาสนกิจของนิสิตเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุ
วัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ใน
คราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๖ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงมีมติให้ออกข้อ
บังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า
ด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พุทธศักราช ๒๕๔๖"

ข้อ ๒ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัด
หรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจของ
ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรชั้นปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๒๒

(๒) ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ที่ ๒/๒๕๓๒ เรื่อง การปฏิบัติงานของพระภิกษุ

ข้อ ๔ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจ

“นิติตปฏิบัติศาสนกิจ” หมายความว่า พระภิกษุหรือสามเณรผู้ศึกษาครบ
ตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตและกำลังปฏิบัติศาสนกิจ

“ศาสนกิจ” หมายความว่า การสนองงานในกิจการคณะสงฆ์และงานตาม
พันธกิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ คณบดี
- (๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการ จำนวน ๓ รูป/คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและหรือผู้อำนวยการ
- (๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๔ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ
- (๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ รูป/คน ซึ่งสภาวิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี
- (๖) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต

ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเลือกกรรมการที่เป็นพระภิกษุรูปหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ

ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติศาสนกิจและหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิตเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๘ คณะกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) มรณภาพหรือตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ลาสิกขา
- (๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการประเภทนั้น ๆ

กรณีที่กรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ลักษณะการปฏิบัติศาสนกิจที่พึงประสงค์ แผนงาน หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติศาสนกิจ

(๒) วางระบบการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจ ทั้งด้านวิชาการและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติศาสนกิจ

- (๓) ควบคุม ดูแลและนำผลการปฏิบัติศาสนกิจไปใช้ตามนโยบาย แผนงาน และวัตถุประสงค์
- (๔) เรียกนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะกรรมการและเสนอข้อมูลการลงโทษแก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ
- (๕) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๓

การปฏิบัติศาสนกิจ

- ข้อ ๑๐ การปฏิบัติศาสนกิจมีวัตถุประสงค์ ดังนี้
 - (๑) เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา
 - (๒) เพื่อการสนองงานในกิจการคณะสงฆ์
 - (๓) เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์
 - (๔) เพื่อสงเคราะห์ประชาชน
 - (๕) เพื่อสนองนโยบายและงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
- ข้อ ๑๑ คุณสมบัติของนิสิตผู้ปฏิบัติศาสนกิจ
 - (๑) สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และต้องมีหนังสือรับรองจากกองทะเบียนและวัดผล
 - (๒) ต้องผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานครบตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
- ข้อ ๑๒ ระยะเวลาการปฏิบัติศาสนกิจ นิสิตต้องปฏิบัติศาสนกิจในเพศบรรพชิตเป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตชาวต่างประเทศไม่ต้องปฏิบัติศาสนกิจ
- ข้อ ๑๓ สถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ
 - (๑) นิสิตปฏิบัติศาสนกิจที่เป็นพระสังฆาธิการให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขออนุมัติจากมหาวิทยาลัย
 - (๒) นิสิตจะปฏิบัติศาสนกิจสถานที่ใด ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักที่นิสิตจะไปพักอาศัยอยู่ปฏิบัติศาสนกิจทำหนังสือขอตัวต่อมหาวิทยาลัย
 - (๓) ในกรณีที่ไปปฏิบัติศาสนกิจนอกวัดที่สังกัดจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักที่นิสิตสังกัดเป็นลายลักษณ์อักษร
- ข้อ ๑๔ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจจะต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอปฏิบัติศาสนกิจต่อมหาวิทยาลัย เพื่อให้คณะกรรมการอนุมัติ ภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคมของปีการศึกษาครบตาม

หลักสูตร หากพ้นกำหนดถือว่าไม่ปฏิบัติศาสนกิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคลากรของมหาวิทยาลัย หรือบุคคลที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร เป็นที่ปรึกษานิสิตปฏิบัติศาสนกิจแต่ละรูป

ข้อ ๑๖ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจ จะต้องเข้ารับการปฐมนิเทศตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ถ้าไม่เข้ารับการปฐมนิเทศถือว่าไม่ปฏิบัติศาสนกิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๗ ในระหว่างที่ปฏิบัติศาสนกิจ หากจำเป็นต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ ให้เจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนัก ที่นิสิตจะย้ายไปปฏิบัติศาสนกิจสถานที่ใหม่ ทำหนังสือถึงเจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนักที่นิสิตปฏิบัติศาสนกิจอยู่เดิมเพื่อขอตัวนิสิต เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ให้นิสิตทำหนังสือขออนุมัติต่อคณะกรรมการ

ข้อ ๑๘ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องรายงานการปฏิบัติศาสนกิจต่อมหาวิทยาลัย อย่างน้อยภาคการศึกษาละ ๑ ครั้ง ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๙ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมไม่นำความเสื่อมเสียมาให้แก่พระพุทธศาสนาและมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๐ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องไม่ละทิ้งหน้าที่และต้องไม่รายงานการปฏิบัติศาสนกิจอันเป็นเท็จ

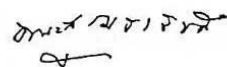
หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๒๑ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจละเมิดข้อบังคับ มีโทษดังนี้

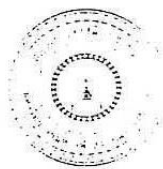
- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ไม่ได้รับหนังสือรับรองผลการศึกษาและระงับการให้ปริญญาตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป
- (๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

เพื่อให้การปฏิบัติงานบริการสังคมของนิสิตคฤหัสถ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิตที่เป็นพระภิกษุและสามเณร และบรรลุนิติภาวะตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายนที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พุทธศักราช ๒๕๔๖”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานบริการสังคม

“นิสิตปฏิบัติงานบริการสังคม” หมายความว่า นิสิตคฤหัสถ์ที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และกำลังปฏิบัติงานบริการสังคม

“การปฏิบัติงานบริการสังคม” หมายความว่า การปฏิบัติงานด้วยการให้บริการแก่สังคมตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานบริการสังคม

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ คณบดี

(๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการจำนวน ๓ รูป ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือผู้อำนวยการ

(๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๓ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๔ รูปหรือคน ซึ่งสภาวิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

(๖) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต

ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเลือกกรรมการที่เป็นพระภิกษุหนึ่งรูปเป็นรองประธานกรรมการ

ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติศาสนกิจและหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิตเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ คณะกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) มรณภาพหรือตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นสภาพตามวาระ

กรณีที่กรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ ๗ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ลักษณะ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานบริการสังคม กรอบ แนวทางและแผนงานการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๒) วางระบบการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานบริการสังคม ทั้งด้านวิชาการ และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๓) ควบคุม ดูแล และนำผลการปฏิบัติงานบริการสังคม ไปใช้ตามนโยบาย แผนงาน และวัตถุประสงค์

(๔) เรียกนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะกรรมการ และเสนอข้อมูล การลงโทษ แก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๓
การปฏิบัติงานบริการสังคม

- ข้อ ๘ การปฏิบัติงานบริการสังคม มีวัตถุประสงค์ดังนี้
- (๑) เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์
 - (๒) เพื่อสนองงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
 - (๓) เพื่อสนองนโยบายของรัฐและคณะสงฆ์
 - (๔) เพื่อสงเคราะห์ประชาชน
- ข้อ ๙ คุณสมบัติของนิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคม
- (๑) นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไป
 - (๒) ผลการศึกษามีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐
- ข้อ ๑๐ นิสิตต้องปฏิบัติงานบริการสังคม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง ยกเว้นนิสิตชาวต่างประเทศไม่ต้องปฏิบัติงานบริการสังคม
- ข้อ ๑๑ นิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคม ณ สถานที่ใด ต้องยื่นคำร้องการบริการสังคมตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๒ นิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคมต้องเข้ารับการปฐมนิเทศตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๓ ในระหว่างปฏิบัติงานบริการสังคม หากจำเป็นจะต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติงานบริการสังคม จะต้องดำเนินการขออนุมัติตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๔ การรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคม
- (๑) นิสิตต้องรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคม ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา โดยสม่ำเสมอ ตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
 - (๒) เมื่อปฏิบัติงานบริการสังคมครบ ๒๐๐ ชั่วโมง ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคมตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณาจารย์ประจำเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานิสิตปฏิบัติงานบริการสังคมแต่ละคน

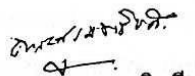
หมวด ๔
บทกำหนดโทษ

- ข้อ ๑๖ มหาวิทยาลัยจะไม่อนุมัติปริญญา เป็นเวลา ๒ ปี แก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับต่อไปนี้
- (๑) ไม่ปฏิบัติงานบริการสังคม
 - (๒) ละทิ้งการปฏิบัติงานบริการสังคม
 - (๓) ไม่รายงานผล หรือรายงานผลอันเป็นเท็จ

ข้อ ๑๗ นิสิตปฏิบัติงานบริการสังคม หากปฏิบัติไม่เหมาะสมอันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มหาวิทยาลัย เมื่อคณะกรรมการสอบสวนแล้วมีความผิด จะถูกพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี ดังนี้

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ระงับการให้ปริญญา ตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป
- (๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาดไทย เลขาธิการมหาวิทยาลัย

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๑๖ ตอนพิเศษ ๖๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑ กันยายน ๒๕๕๒

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๕๔
แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีมติ
ให้ประกาศกำหนดปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ปริญญา มีสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า “พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ด.”

โท เรียกว่า “พุทธศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ม.”

ตรี เรียกว่า “พุทธศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.บ.”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

พระสุเมธาธิบดี

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
(หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๕)

เพื่อให้การบริหารงานและการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ นายกสภามหาวิทยาลัยจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

“มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๕) คณะสังคมศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตร
สาขาวิชารัฐศาสตร์

ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์

๑. พระมหาสมเด็จ มหาสมิทธิ (อัสสาร)

๑. ตำแหน่ง

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
สังกัด คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม เปรียญธรรม ๕ ประโยค
๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
๑. พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) (รัฐศาสตร์ เกียรตินิยมอันดับ ๑)	๒๕๔๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.)	๒๕๔๘	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
๓. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (M.A. Public Administration) First Class	๒๕๔๒	Madras Christian College, India

๓. คำสั่งแต่งตั้งเป็นบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ๑๙๙/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๗ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์การสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การเมืองกับการปกครองของไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ทฤษฎีว่าด้วยสังคมและการเมือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	ประวัติความคิดทางการเมืองเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	การเมืองการปกครองของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	สถาบันรัฐธรรมนูญกับการเมือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙	ปรัชญาเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. บทความ หนังสือและงานวิจัย

๕.๑ บทความ

๑. “สังคมไร้รากเหง้า” ลงในวารสารสันสารผังโขง ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตหนองคาย

๒. “NGO นักบุญหรือนักค่านอกสภา” ลงในวารสารสันสารผังโขง ของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

๕.๒ หนังสือ

๑. พระมหาสมเด็จ มหาสมิทธิ .การเมืองกับการปกครองของไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
๒. พระมหาสมเด็จ มหาสมิทธิ. การเมืองกับการปกครองของไทย (แต่งร่วม).กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

๕.๓ งานวิจัย

๒. พระมหาอุทฺตปิชาญ โยธสาสน์ (ทองจันทร์)

๑. ตำแหน่ง

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
สังกัด คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม ป.ธ.๔
๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธบ.(รัฐศาสตร์),	๒๕๓๙	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ
M.P.A.(นโยบายสาธารณะ)	๒๕๔๖	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

๓. คำสั่งแต่งตั้งเป็นบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ๗๓๐ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์การสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	นโยบายสารณและการวางแผน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สัมมนาแนวคิดของนักคิดสำคัญตะวันออก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	ทฤษฎีสังคมและการเมือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	การเมืองการปกครองในส่วนภูมิภาค	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. บทความ หนังสือและงานวิจัย

๕.๑ บทความ

- พระมหาอุทฺตปิชาญ โยธสาสน์ .การปกครองคณะสงฆ์ไทย (แต่งร่วม).กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- พระมหาอุทฺตปิชาญ โยธสาสน์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา(แต่งร่วม).กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.
- พระมหาอุทฺตปิชาญ โยธสาสน์ ประชาธิปไตยแนวพุทธ(แต่งร่วม).กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

๕.๒ งานวิจัย

พระมหาอุทฺตปิชาญ โยธสาสน์. การบริหารครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

๓. นายชัชชัย ไชยสา

๑. ตำแหน่ง

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ ผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์
สังกัด คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม ป.ธ.๔
๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
๑. พธ.บ.(มานุษยสังเคราะห์ศาสตร์)	๒๕๒๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. M.A. (Political Science)	๒๕๒๓	Delhi University, India

๓. คำสั่งแต่งตั้งเป็นบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๓

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์การสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การเมืองการปกครองในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การบริหารโครงการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	มนุษย์กับสังคม	หน่วยวิทยาฯ วัดหลวงพ้อสด
๖	การจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	องค์การและการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘	การศึกษาสงเคราะห์แนวพุทธ	หน่วยวิทยาฯ วัดหลวงพ้อสด

๔.๒ ประสบการณ์การสอนปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การจัดการโครงการขั้นสูง	
๒	บทที่ ๙ เทคนิคและเครื่องมือการจัดการโครงการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	บทที่ ๗ วัฒนธรรมองค์การในทางพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. บทความ หนังสือและงานวิจัย

๕.๑ บทความ

- นายชัชชัย ไชยสา. มนุษย์ที่สมบูรณ์ตามพุทธธรรม พุทธลักษณะ. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.
- นายชัชชัย ไชยสา. การสร้างแรงจูงใจแนวพุทธ. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒

๓. นายวิชชัย ไชยสา .ผู้ปกครองกับการสร้างแรงจูงใจแนวพุทธ.กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒

๕.๒ หนังสือ

๑. นายวิชชัย ไชยสา คณิตศาสตร์เบื้องต้น แต่งร่วม. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย, ๒๕๕๑.

๒. นายวิชชัย ไชยสา ปรัชญาการเมืองของเพลโตและอริสโตเติล.กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

๓. นายวิชชัย ไชยสา การบริหารโครงการกรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

๕.๓ งานวิจัย

๔. นายอนุภูมิ โสวเกษม

๑. ตำแหน่ง

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
สังกัด คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม ป.ธ. ๖
๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
๑. พธ.บ.(มานุษยสังเคราะห์ศาสตร์)	๒๕๒๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. M.A. (Political Science)	๒๕๒๖	Delhi University, India

๓. คำสั่งแต่งตั้งเป็นบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์การสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การเมืองเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การบริหารกิจการคณะสงฆ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	พุทธวิธีบริหาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	การเมืองการปกครองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๒ ประสบการณ์การสอนปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พื้นฐานการจัดการ	วบ.วัดไร่ขิง
๒	พื้นฐานการจัดการ	วบ.วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม

๕. บทความ หนังสือและงานวิจัย

๕.๑ หนังสือ

๑. นายอนุภูมิ โสวเกษม .การเมืองการปกครองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

๒. นายอนุภูมิ โสวเกษม.การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ.กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

๕.๒ งานวิจัย

๑. นายอนุภูมิ โสวเกษม. การใช้หลักทศพิธราชธรรมเพื่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี.

๕. นายกฤษนันท์ แสงมาศ

๑. ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

อาจารย์ประจำ

สังกัด

วิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก

การศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
๑. พธ.บ.(ปรัชญา)	๒๕๓๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. M.A. (Public Administration)	๒๕๓๖	Nagapur University, India

๓. คำสั่งแต่งตั้งเป็นบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๘

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปี ย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์การสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	เหตุการณ์สำคัญการเมืองไทย	วิทยาเขตสุรินทร์
๒	รัฐศาสตร์เบื้องต้น	วิทยาเขตสุรินทร์
๓	ความรู้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	วิทยาเขตสุรินทร์
๔	รัฐศาสตร์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	วิทยาเขตสุรินทร์
๕	พุทธธรรมกับการบริหาร	วิทยาเขตสุรินทร์
๖	การบริหารงานของรัฐ	วิทยาเขตสุรินทร์
๗	การวิเคราะห์การเมืองไทย	วิทยาเขตสุรินทร์
๘	รัฐศาสตร์การเมืองพุทธ	วิทยาเขตสุรินทร์

๕. บทความ หนังสือและงานวิจัย

๕.๑ บทความ

๕.๒ หนังสือ/ตำรา

๑. นายกฤษนันท์ แสงมาศ. รัฐศาสตร์เบื้องต้น. สุรินทร์: แก้วตาการพิมพ์, ๒๕๕๑.

๒. นายกฤษนันท์ แสงมาศ. พุทธธรรมกับการบริหาร. สุรินทร์: แก้วตาการพิมพ์, ๒๕๕๔.

๓. นายกฤษนันท์ แสงมาศ. การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย. สุรินทร์: แก้วตาการพิมพ์, ๒๕๕๓.

๔. นายกฤษนันท์ แสงมาศ. ความสุขที่ไม่ไกลเกินใจจะไขว่คว้า. สุรินทร์: แก้วตาการพิมพ์, ๒๕๕๓.

๕. นายกฤษนันท์ แสงมาศ. กำลังใจเพื่อชีวิต. สุรินทร์: แก้วตาการพิมพ์, ๒๕๕๒.

๕.๓ งานวิจัย

ภาคผนวก จ

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ที่ ๐๙๐ /๒๕๕๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์

๑. คณบดีคณะสังคมศาสตร์	ประธานกรรมการ
๒. รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์	รองประธานกรรมการ
๓. หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์	กรรมการ
๔. หัวหน้าภาควิชาเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๕. หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	กรรมการ
๖. ร้อยโท .ดร.กฤเทพ ไสกระจำง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. รองศาสตราจารย์ ชัยยุทธ ชีโนกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันทะณี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. นางสุทิดา รัตนิชา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. ศาสตราจารย์ ดร.จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. รองศาสตราจารย์ ชาย โพธิสิตา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. รองศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. นายประเสริฐ ชัยพิกุลสิต	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕. ดร.แสงระวี อนันตพานิช	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖. ร้อยเอก ดร.ประมาธเลิศ อัจฉริยปัญญากุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ณัฐวิมล อิศรางกูร ณ อยุธยา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๑๘. เลขานุการสำนักงานคณะบดีคณะสังคมศาสตร์	กรรมการและเลขานุการ
๑๙. นักวิชาการศึกษาคณะสังคมศาสตร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชารัฐศาสตร์

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช	กรรมการ
๓. ร้อยโท.ดร.กฤเทพ ไสกระจำง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. รองศาสตราจารย์ ชัยยุทธ ชีโนกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ดร.ยุทธนา ปราณีต	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

๑. พระครูปริมาณุรักษ์ ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. นายพลวัฒน์ ชุมสุข	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันทะนี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. นางสุทิดา รัตนวิชา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพล ใจเย็น	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชาสังคมวิทยา

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกนิจฐ์ ศรีทอง	ประธานกรรมการ
๒. พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผศ.ดร.	กรรมการ
๓. พระมหาอำนาจ อัสสุการ์, ดร.	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติทัศน์ ผกาทอง	กรรมการ
๕. ศาสตราจารย์ ดร.จ่านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. พระครูวินัยธรสุรัฐ สิริปัญญา, ดร.	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชามานุษยวิทยา

๑. พระมหาสม กลยาโณ,ดร.	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณิชฐพงศ์ สังวรวรรณ	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ชาย โพธิ์สิตา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. นายผดุง วรรณทอง	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

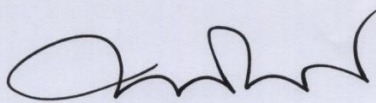
๑. พระใบฎีกาสีทิพย์พันธ์ เคชมนโม	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาอัมพร ชุตินฺธโร	กรรมการ
๓. นางไฉไลฤดี ยูวะนะศิริ	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนีย์ ปุวรรัตน์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. นายประเสริฐ ชัยพิภุสิต	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. นางสาวอุตราพร บุณนาค	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประเสริฐ ปอนถิ่น	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

๑. พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาบุญเลิศ อินฺทปญฺโญ	กรรมการ
๓. ร้อยเอก ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ณัฐวิมล อิศรางกูร ณ อยุธยา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. พระวันชัย ภาทจარი	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมโกศาจารย์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย